TEGI

#2 Junij 2005

Tegi
revija SEŠTG

Revija Šolskega centra Novo mesto,
Srednja elektro šola in tehniška gimnazija

letnik VII, številka 2, junij 2005

Tegi
revija SEŠTG

Iz vsebine:

Drugačen pogled
Nostradamus, Dohovi

Osrednja tema
Timsko delo

Intervjuji
direktor Štefan David, prof. Marjana Pogačnik, ...

Tegi, revija
Šolskega centra
Novo mesto, Srednje
lektro šole in tehniške
gimnazije

rejanje in oblikovanje:
Damjan Cvetan,
3.bTG
Ervin Ajdišek,
2.bTG

Uredniški odbor:
Urša Lutman,
4.bTG,

Barbara Markelc,
2.bTG,

Blaž Janežič,
3.aTG

Tomi Medved,
3.aTG

Mentorica:
Magda Udovč, prof.

Tisk:
Tiskarna Vesel,
Novo mesto

Naklada:
320 izvodov

Šolski center
Novo mesto,
junij 2005

Uvodnik:

SPOŠTOVANI BRALCI!

»Vsak bo žel le tisto, kar je sejal...« Podobne misli nas spremljajo v tem času, saj se končuje še eno šolsko leto. Upam,da vam šola ni bila zgolj posredovalka najrazličnejših informacij, ampak še vse kaj drugega, tudi tista, na katero je stavil veliki Cankar, enajsta pod mostom. Prav dijaška leta, ko se značaj človeka pospešeno gradi in dosega svoje, sicer premakljive, meje, dajejo človeku poseben pečat. V tem obdobju se že išče bistvo življenja, sprva le tipamo po njem in ga samo slutimo, če pa vztrajamo v iskanju, se nam odpira kot krasen pomladanski cvet. Dobiva se tudi najrazličnejše izkušnje, tako tiste, ki se vežejo na spoznavanje samega sebe, kot one, ki nas postavljajo v vlogo do drugega. Nobena, na videz še tako majhna in nepomembna, morda sprva celo moteča, ni bila zaman. Služila je kot šola življenja. Verjemite, tudi v prihodnje vam jih ne bo manjkalo. Poglejte le na njeno svetlo pravo plat.

Mogoče vam bo nekaj lepega prinesel tudi tale Tegi. Kar nekaj naših dijakov se je trudilo za to, med njimi tudi maturantka Urša Lutman, ki bi se ji na ta način rada zahvalila za vse njene prispevke, ki so bogatili vsako številko posebej.
Da bi letošnja žetev bila kar se da obilna, vam želi

Magda Udovč, prof.

Kazalo:

Šola 4

Maturantje 2004/2005 4
Leteči Norci 5
Nemčija 2005, ekskurzija SEŠTG 9

Bluzenje 13

Nesmisel domačih nalog 13
Na podplatu pa žvečilni gumi 15

Glasba 16

Avsenik iz zgodovine 16
Heavy Metal 20
Bob Marley 23
Avril Lavigne 24

Intervju 25

Štefan David, direktor ŠCNM 25
Marjana Pogačnik, prof. 28
Vojni intervju 30

Osrednja tema 34

Timsko delo 34

Duh 36

Majhnost 36
Eksistencialna stiska 36

Literarne strani 37

Raspoutin 37

Razvedrilo 46

Križanka 46

Zanimivosti 47

Rotovž, zidan z vinom 47

Za Azijskim še vesoljski cunami 48

Mladi za boljšo Evropo 50

Modelarstvo 55

Raketno modelarstvo 55

Drugačen pogled 56

Nostradamus 56

Moda 61

Moda 61

Etika 63

Vzgoja za mladega človeka 63

Recenzist 64

Glede filma Tu pa tam 64

Adranalin 66

Ferrari F430 F1 66

MATURANTJE 2004/2005

No, pa smo tudi mi prispeli (beri tudi v različicah prilezli, priplonkali..., način je odvisen od vsakega posameznika) do konca 4. letnika. 4. generacija maturantk in maturantov tehniške gimnazije. Generacija, ki je s svojimi originalnimi (včasih tudi norimi) idejami spravljala nekatere profesorje ob pamet še bolj kot generacije doslej. Eni so si zaradi nas pulili lase, tisti bolj odprti, pa so v nas videli potenciale in so nas vzpodbujali pri naših zamislih in vedno novih načinih reševanja problemov ter nam dajali tudi zdravo mero kritike v trenutkih, ko je naša mladostna nekonformnost presegla meje vseh, še dovoljenih, odstopanj.

Hvala vsem, ki so se zavedali, da se do novih odkritij ne da priti po starih, že uhojenih, poteh in so nam pustili odkrivanje novih ter nas vodili do cilja.

Od vseh profesorjev smo se dosti naučili. Nekateri so nam za vedno posredovali pomembna znanja, drugi pomembne življenjske izkušnje, tretji pa sploh ne vedo, da so nam s svojim odnosom (pozitivnim ali pa negativnim) dali nove poglede. Spoznali smo, da so nekateri odrasli tudi na uradnih, odgovornih, položajih lahko zelo sproščeni in dostopni kadarkoli jih potrebuješ, na žalost pa smo bili prisiljeni ugotoviti tudi, kako ravnati z ljudmi, ki nimajo ravno veliko razumevanja za mladino in njeno sproščenost.

Naša generacija je imela, kot ena zadnjih generacij, priložnost izkoristiti kar nekaj dodatnih dejavnosti te šole, kot sta bila na primer projektni teden v Fiesi in strokovna ekskurzija po Dalmaciji. Te ekskurzije so razred povezale v celoto tudi izven šolskih klopi, kar je zelo pozitivno vplivalo na vzdušje in na delo v njem. (Šoli predlagam, da vrne v program strokovno ekskurzijo po Dalmaciji, saj je škoda, da dijaki ne bi doživeli te prelepe izkušnje, kakor smo jo mi in generacije pred nami.)

No, malo sem se sicer oddaljila od teme, ampak kaj, ko je v meni toliko vtisov in raznolikih spominov od preteklih štirih let, da je težko vse strniti v en povezan spis oz. članek. Da ne bo tole izgledalo kot nekakšen neurejen notranji monolog, bom raje počasi zaključila.

Povedala bi le še to, da smo gimnazijo, kljub vsem grožnjam z upravičenimi ali pa neupravičenimi popravnimi izpiti, bolj ali manj uspešno zaključili. Pred nami je le še matura, nato pa trije meseci, ki jih bo vsak seveda izkoristil po svoji presoji in izbiri. Zase vem, da si bom po končani maturi privoščila zaslužen odmor, ki ga priporočam tudi drugim.

Urša Lutman, 4.bTG

LETEČI NORCI

»Uaaau! Kuk je letuu!« »Uhhh... Tole je pa bolel.« »Aaaaa! Si že vidu kaj tazga?! Pa ti so res norci!«

Pa še res je. In ne le norci, temveč Leteči norci. Upam, da med vami, ki to berete, ni nikogar, ki bi ob imenu Leteči norci čudno pogledal in rekel: »Kdo?!« Če pa se slučajno najde kakšen tak, naj vam jih predstavim. S(m)o dijakinje in dijaki ŠCNM, v večini prihajajo iz Srednje elektro šole in tehniške gimnazije. Na treningih jih je malo več, na nastopih malo manj, vse aktivnosti pa se dogajajo pod (bolj ali manj) budnim očesom prof. Alojza Hlače . Včasih naredijo tudi kakšno kombinacijo s plesno skupino Afne, najraje pa imajo treninge poležavanja na blazinah ali pa skupnega drenjanja večjega števila Norcev pod blazino. Včasih tekmujejo, kdo skrije tenisko drugemu višje na koš in merijo, v kolikšnem času jo bo žrtev našla. Ime torej pove vse (tudi v različicah Pove ime vse, Vse pove ime...), kar je tudi njihov glavni moto. Privzeli pa so tudi tega: » Bodi zvezda, bodi norc!«

Iz lastnih izkušenj vem, da ti z njimi ni nikoli dolgčas in da ti od večurnega smeha mnogokrat ostanejo posledice v obliki bolečin v trebuhu. No, dosti bo tega nakladanja. Spoznajte jih še sami!

Zgodovina:

Vse skupaj se je začelo v šolskem letu 2002/2003, ko smo se nekega dne iz takšnih in drugačnih razlogov zbrali na galeriji šolske športne dvorane z namenom, da bi se s prof. Hlačo pogovorili o ideji o ustanovitvi akrobatske skupine. Prvotno zasedbo Norcev smo sestavljali: Jaka, Aljoša, Uroš, Gregor, Leon, Blaž, Urša, Rok in Tadej. Vsi, razen Tadeja, se letos poslavljamo (Norci bi ob tem pripomnili: »Če bomo le naredil slovenščino!«), Gregor pa je gimnazijo zaključil že lani.

Nastopi:

Poleg t.i. šolskih nastopov na raznih tekmah in prireditvah smo bili prisotni še na:

- tekmah KK Krka (sezona 2002/2003),
- tekmah RK Krka (sezona 2002/2003),
- streetball turnirju (Rijeka maj 2004),
- turnirju trojk (Dol. Toplice maj 2003),
- otvoritvi športne dvorane v Ribnici (marec 2004),
- tednu vseživljenjskih aktivnosti (oktober 2004),
- ŠKL finalih (april 2003, 2004, 2005),

...

Posebni dogodki:

Razbita tabla by Kostrevčev Roki; Turnir trojk - Dol. Toplice; 2003

Kdo vse je

Mentor:
Ime: Alojz Hlača
Vzdevek: Lujz
Prepoznavni znaki:
Košati lasje.

Ime: Rok Kostrevc
Vzdevek: Roki
Prepoznavni stavek:
(ko zabija kakšno akcijo)
»Pa kaj bi teku do trampolina, al bojo itak že prej zajebal!«

Ime: Mateja Jerič
Vzdevek:
hmm..al ga nima..
Prepoznavni znaki:
Ena lušna skos nasmejana pupa.

Ime: Jaka Špringer
Vzdevek: Norc, Špringr
Prepoznavni znaki:
Zadne čase se je sicer mal umiril, drugače pa, če vidite koga skakati čez stopnice z rolerji ali kolesom, najbrž ne boste kaj dosti zgrešili, če zakličete: »Uh Jaka! Tole je blo pa pošteno!«

Ime: Urša Lutman
Vzdevek:
Ursh, Muff, Muffy,..
Prepoznavni znaki:
To je tista, ki večkrat išče svojo tenisko na vrhu konstrukcije koša v telovadnici.

Ime: Marko Knafelc
Vzdevek: Mare, Knaflc
Prepoznavni znaki:
Njegova lušna blond pupa Vanja.

Ime: Aljoša Kopina
Vzdevek:
Aljo, Kopinche,..
Prepoznavni znaki:
Če boste iskal stalno nasmejanga in najbol zgovornega Norca, ga ne morte zgrešit. Neuradno ima tudi status Norca za stike z javnostmi.

Ime: Uroš Lahne
Vzdevek: Curi
Prepoznavni stavek:
»Ej fantje, men se dans ne da na trening!«

norec??

Ime: Blaž Peterlin
Vzdevek: petrlin
Prepoznavni znaki: Če dobr ne pogledaš, ga sploh ne vidš, k je tko suh.

Ime: Rok Kopina
Vzdevek: Aibo
Prepoznavni znaki: Dela družbo Denisu, in sicer pod sosednjim trampolinom.

Ime: Tadej Franko
Vzdevek: Ajsi
Prepoznavni status: Trenutno bolniško prisilno upokojen Norc.

Ime: Rok Kovačič
Vzdevek:
Prepoznavni znaki: Ta glavn varovalc.

Ime: Janez Mikec
Vzdevek: Mik'c
Prepoznavni znaki: Najlepši nasmeh

Ime: David Merlin
Vzdevek: merliiiiiiiin
Prepoznavni znaki: Videz vara.

Ime: Jan Rolih
Vzdevek: rolih
Prepoznavni znaki: Njegova dolga črna čupa.

Ime: Denis Nosan
Vzdevek: Deni
Prepoznavni znaki: Ponavad pod kkšnim trampolinom.

Urša Lutman, 4.bTG

VEČ ZNANJA ZA VEČ TURIZMA

IZOLA 2005

Dijaki 2.aTG Jure Muhič, Matjaž Radovan, Matic Zupančič in Robert Slak smo se z mentorico Tino Zrilič, prof. jeseni prijavili na razpis Turistične zveze Slovenije z naslovom Več znanja za več turizma.

Naslov naše naloge je bil Razvojne možnosti turizma v novomeški pokrajini, osnovna ideja pa je bila poiskati novomeške neizkoriščene potenciale.

Najprej smo analizirali turistično ponudbo, nato pa predstavili našo idejo o dveh krožnih tematskih poteh. Prva je grajska pot, ki vodi po okoliških gradovih, druga pa umetniškoliterarna, v kateri so predstavljeni umetniki, ki so delovali v novomeški pokrajini.

Sledila je še predstavitev naše naloge na turistični tržnici v Izoli, ki je bila 22. Aprila 2005. Da bi popestrili našo predstavitev, smo se oblekli v grajska oblačila, stojnico pa smo priredili v grad. Na stojnici smo imeli maketo gradu ter degustacijo domače salame, slanine in piškotov. Obiskovalce smo skušali privabiti z dvornim norčkom, grofom in grajsko gospodično, ki sta delila zloženke, v katerih sta bili predstavljeni naši ideji.

Po celodnevni predstavitvi je sledila razglasitev rezultatov, ki jo je otvoril naš dvorni norček s poskočno pesmijo.

Kot »eksotična šola« na področju turizma smo osvojili srebrno priznanje.

Robert Slak, 2.aTG

Nemčija 2005

Ekskurzija za najuspešnejše dijake SEŠTG

Kakor že nekaj let do sedaj je bila tudi letos organizirana nagradna ekskurzija za najuspešnejše dijake Srednje elektro šole in tehniške gimnazije. Letos smo si ogledali München ter obiskali Legoland.

Pot smo začeli 26. maja 2005. Letos so se organizatorji odločili, da se odpravimo malo kasneje, in sicer ob 04.00, saj bi se tako lahko tisto noč vsaj malo naspali. A mnogim so na ta način le podaljšali pripravljalni čas in smo pakirali še v zgodnje jutro. Obetal se nam je lep dan, čeprav po nočnem nebu tega nismo mogli predvideti. Tako smo se točno ob 04.05 odpravili z avtobusne postaje v Novem mestu. Zaspani, razigrani, v nestrpnem pričakovanju novih dogodivščin. Vsakdo je imel svoje občutke in na avtobusu je vrvelo.

Čez nekaj ur se je vse začelo prebujati. Sonce se nam je smejalo in obljubljalo topel dan. Po nekaj postankih smo dosegli Karavanke.

Dolžine vožnje mnogi nismo občutili, saj nam je pot popestril vodič Miha, ki je bil tipa »Tam na desni/levi lahko vidite...«. Okoli enajste ure smo prispeli v München. Ogledali smo si več cerkva in izvedeli o njih vse znane podrobnosti. Nato smo se zapeljali še do muzeja Človek in narava ter nekaj naslednjih ur tam preizkušali svojo kondicijo in znanje nemščine med sprehajanjem in ogledovanjem muzeja. Sonce je že močno pripekalo, ko smo končno prispeli do hotela, kjer smo se nastanili. Po enournem odmoru smo se odpravili na večerjo. Da bi že vnaprej pokurili nekaj kalorij, smo se odpravili (po nemško) »zu Fuß«. Ozračje je bilo težko od sopare in hitro smo pojedli ter se odpravili nazaj do hotela. Nočno življenje smo spoznavali vsak na svoj način, nekateri so zaspali zgodaj, drugi pa smo se odpravili v postelje šele po intervenciji in razporeditvi na hodniku.

Naslednje jutro....Vstajanje, pospravljanje, zajtrk ter nato odhod. Mežikajoč v jutranje sonce smo posedli po avtobusu in nadaljevali pot iz Münchna proti Legolandu. Ob deseti uri smo končno zagledali težko pričakovano atrakcijo Legoland. Dana so nam bila zadnja navodila - kosilo ob pol dveh v Dino baru - in bili smo prosti.

Sonce nam je kazalo svojo moč in nekaterim pordečilo nosove med sprehajanjem po parku. Miniland, adrenalinske vožnje, ogledi raznih šovov in mnogo drugega nas je zaposlovalo naslednje tri ure. Po kosilu, kjer smo imeli priložnost ugotavljati, kateri jezik govori postrežba, je bila ura tri. Čas za odhod. Malo žalostni smo se ponovno posedli po avtobusu, ki nam je bil do sedaj že znan. Sledila je vožnja domov, popestrena z nagradnimi vprašanji, nalogami in zgodbicami, ki so nasmejali celoten avtobus. Po stari tradiciji so bila izmenjana tudi simbolična darila nekaterim dijakom in profesorjem. Seveda pa ni šlo tudi brez kartanja in slišali smo oglašanje celotnega živalskega vrta. Običajni postanki so si sledili na približno dve uri in kmalu smo bili v Sloveniji ter nato v Novem mestu. Razšli smo se, kaj se je dogajalo naprej, pa ne spada več po to ekskurzijo.

Občutki glede ekskurzije? Super! Predvsem ženski del udeležencev je motilo uvedeno izredno stanje varčevanja, saj so bile zaradi praznikov zaprte vse trgovine, kjer bi se dalo kaj zapraviti. Drugih pritožb ni. Super izvedba, super vreme, super družba in super pametni udeleženci. Vem, pretiravam, a le zato, da bi vi bili nevoščljivi. Morda se drugje ne splača biti pameten, a na Šolskem centru se to zagotovo splača. Ponavljam lansko vabilo, če se vam zdi, da smo se zabavali, se naslednje leto bolj potrudite in se nam na avtobusu pridružite. Pot je zaenkrat še neznana, a zato še toliko bolj privlačna.

Barbara Markelc, 2.b TG

PA ŠE BESEDA PODPREDSEDNIKA ELEKTROTEHNIŠKEGA DRUŠTVA G. ANDREJA SEVERJA:

Rad bi se zahvalil vsem sponzorjem, ki so omogočili to ekskurzijo. Hvala tudi vodstvu šole in učiteljskemu zboru, ki je dijakom omogočil pridobitev novega kamenčka v mozaiku njihovega znanja.

Prof. Tomić in g. Sever

Slika je posneta ponoči, in res je, prisoten je bil duh!

KULTURNO-INFORMATIVNI DAN

V četrtek, 31. 3. 2005, smo imel dijaki 2. a tehniške gimnazije kulturno-informativni dan. Obiskali smo kapiteljsko in frančiškansko cerkev ter grmski grad.

V kapiteljski proštiji smo si ogledali multivizijo s ponazoritvijo zgodovine Novega mesta in kapiteljske cerkve. Potem smo si pod vodstvom prošta Jožefa Lapa ogledali samo cerkev in kripto pod njo, ki je edina v Sloveniji. Ogledali smo si tudi sliko svetega Miklavža, ki jo je naslikal znani slikar Tintoretti. Je edina njegova slika v Sloveniji. Značilnost kapiteljske cerkve je tudi edinstvena lomljena ladja. Poleg vsega tega nam je prošt povedal še nekaj o geografskih značilnostih Novega mesta.

Naša naslednja postaja je bila frančiškanska cerkev, kjer nam je prijazni pater Felicijan razkazal knjižnico, v kateri je veliko starih knjig neprecenljive vrednosti. Opisal nam jih je kar nekaj, med njimi tudi Slavo vojvodine Kranjske, Trubarjev Abecednik in Katekizem, spričevala in fotografije znanih Novomeščanov ...

Na koncu smo si ogledali še grmski grad, natančneje eno še ohranjeno dvorano, kjer smo lahko tudi sedeli na starinskem pohištvu. Gospa iz Zavoda za ohranitev kulturne dediščine Slovenije nam je povedala nekaj o delovanju tega zavoda in nam predstavila zgodovino gradu. Dandanes v gradu potekajo restavratorske dejavnosti. Po ne preveč dolgi predstavitvi smo si za konec ogledali še razstavo slik slikarja Jurija Kobeta.

S tem se je na deževno četrtkovo dopoldne končal naš zanimiv in počen kulturno-informativni dan.

Franci Hočevar, 2.aTG,
Matjaž Tramte, 2.aTG

(NE)SMISEL DOMAČIH NALOG IN DOMAČEGA UČENJA 1

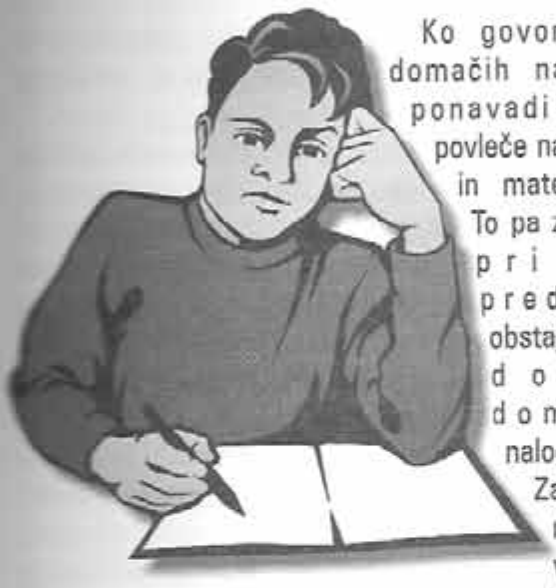

Ko govorimo o domačih nalogah, ponavadi misel povleče na račune in matematiko. To pa zato, ker pri tem predmetu obstaja stalen dotok domačih nalog. Zakaj? Zato, ker moraš vaditi račune in postopek, da boš znal snov. In to je bil tudi prvotni namen domačih nalog, ki pa bo kmalu skrivljen do skrajnosti.

Kot definicijo domače naloge si predstavljam par nalog, ki jih da učitelj, in so poljubne za narediti. Prav tako ni pod nujo, da jih učitelj pregleda. Pač način, da ponoviš tekočo snov. Če učitelj vseeno preveri domače naloge, in je ti nimaš, te pač vzame na piko in te ob prvi priložnosti vpraša. Simple as it gets. Zakaj te lahko vpraša? Če nisi naredil domače naloge, pač znaš, saj ti ni treba ponavljati snovi. In tako učitelj lahko sklepa, da si odličen kandidat za spraševanje (v katerem se tudi nekaj slabega kuha). Učitelji nam govorijo:" Pa saj to je za vaše dobro!" Kaj hudiča je dobrega za nas v tem, da nam v redovalnico zapišete en velik masten cvek?! V moji glavi to ni logično, računalnik pa bi nam poslal samo sporocilo:"Error! Unknown function. Logical order isn't in database." Same domače naloge niso nesmiselne. Način kaznovanja za tiste, ki le-teh niso naredili, je NEsmiseln. Ok. Daste nam minus zato, ker nismo imeli naloge. Nimaš petih nalog in že je en velik cvek pribit v redovalnico. Ali pa nimaš naloge pa dobiš minus in to se potem šteje pri spraševanju, ki ti odšteva točke (nasprotno od +, ki ti jih prišteva, vendar je letega težje dobit kot minus) in zaradi tega ne moreš dobit pet. Povejte mi torej, na kakšni podlagi so učitelji ocenili, da ne znam snovi in mi zapisali eno?! Logično? Ne... Na eni strani nam, ko nimamo naloge, zapišete v svojo majhno črno knjižico en velik minus in nas vprašate, pod pretvezo, da pač znamo, ker nismo naredili domače naloge, a naslednjič nam ob pozabljeni nalogi v redovalnico zapišete cvek. In ta cvek šteje, kot da ne znamo, čeprav imamo predmet pet in smo prejšnjo uro pri spraševanju dobili pet. Če nimaš naloge, je ena in pika! Pa če se postaviš na trepalnice! Pa saj to je absurd, no. In ob malem morju domačih nalog od nas pričakujete, da si bomo vsak dan vzeli vsaj pol ure časa za vsak predmet. Učitelji ne boste verjeli, ampak nekateri imajo še kaj drugega za početi, kot se ves dan učiti. Saj naloge služijo ponavljanju. Sam za šolo porabim malo časa. Nalogo naredim na hitro, včasih tudi narobe, in potem v preostanku dneva pozabim na šolo. Že tako pol dneva prespim, četrt dneva sem v šoli, ne mislim zapraviti še druge četrtine za šolo. Učim se (brez nalog) skoraj nič na teden, razen ob težkih kontrolnah in imam vseeno spodobne ocene. Vsak človek se pač drugače uči. To je največja prednost. Vsi smo drugačni! Naloge pašejo eni vrsti ljudi, drugim pač nekaj drugega. S tem sem upam razložil nesmisel oziroma smisel domačega učenja.

Lord Cvicek

(NE)SMISEL DOMAČIH NALOG IN DOMAČEGA UČENJA 2

Domače naloge so bile izmišljene z namenom biti ena bolj učinkovitih metod učenja. Zato po vsem civiliziranem svetu učenci dobivajo domačo nalogo, od nekdaj pa so se izvrševale tudi določene kazni, če le-ta ni (bila) narejena. Pa se ta sistem na koncu res izplača?

Kot vemo, naj bi ocene znanja služile prav temu čeprav subjektivno, naj bi vsaj približno pokazale raven učenčevega znanja. A včasih se prav zares zdi, da učitelji na to dejstvo pozabljajo. Tako se je ponekod kar močno uveljavil sistem, ko učenec po določenem številu neopravljenih domačih nalog dobi nezadostno oceno. Če mene vprašate, je to absurd. Slabo oceno smo torej dobili ne zaradi neznanja, temveč zaradi nedelavnosti!

Domače naloge so nam podane po logiki, da bomo po vsaki nalogi obdržali v spominu kaj novega, torej kot nekakšna vrsta učenja. Vendar je znano, da različnim ljudem služijo različne vrste učenja. Nekateri bodo uporabljali miselne vzorce, spet drugi si bodo ključne besede sestavka le označili, da hitreje pridejo do bistva... Seveda so tudi vrste domačih nalog različne, da bi ustregle vsem, vendar morajo vsi opraviti vse, kar je spet nesmisel. Le zakaj bi si kupil vanilijev sladoled, če ti je dober le čokoladen? Služi nam le še za potešitev želodca (učitelja). Če ga ne pojemo, po želodčevem nastane lakota (slabe ocene), zato s to lakoto še bolj pritiska na nas, da bi ga ja že pojedli...

Verjamem, da mi večina domačih nalog vsaj malce pomaga, a čemu bi naredil tiste, ki mi zagotovo ne? Če se motim, bom pač slabo pisal, kriv sem si vendar sam! A dejansko ne bi imel nekaterih slabih ocen, če bi nalogo opravil tam, kjer mi neposredno nič ne služi. Prav tu je še veliko prostora za izboljšanje sistema.

Popolnoma druga stvar je domače učenje. Razlik je več, poglavitna pa je, da te nihče ne izsiljuje, da se učiš, česar za domače naloge enostavno ne morem reči. Prav tako se z učenjem naučiš več glede na porabljen čas, saj imaš prosto pot pri izbiri načina učenja. Pravzaprav je edina prednost, ki bi jo lahko kot tako vzeli pri domači nalogi, sprotno učenje.

Skratka, po mojem mnenju bi bil svet enak ali celo lepši brez domačih nalog, saj vzamejo nekaj naše mladosti, dejansko poslabšajo skupno oceno ter pri tem niso niti kaj preveč učinkovite pri pridobivanju znanja.

Tier

NA PODPLATU PA ŽVEČILNI GUMI!

Kot vsak dan zvonec zazvoni deset čez sedmo in takrat se ogromna masa dijakov zapodi skozi vhodna vrata. No, pravzaprav je bolj pravilno, če rečem, da s težkim srcem vstopa v šolske prostore.

Kmalu pa si oddahnemo, čas je za 10-minutni odmor. Malica! Pridemo v jedilnico z namenom, da bi sedli za mizo, a razočarani ugotovimo, da je po edinem prostem mestu mize polit jogurt. Seveda, zato pa nihče ne sedi tu!

V redu. Se odločimo malicati kar pred učilnico. Super, klopica. Kaj pa je to? Ostanki sendviča, ogrizki jabolka, prazna plastenka... Pa nič, tako ali tako se je ura že začela.

Zvonec se oglasi, končno 20-minutni odmor. Po hodniku se odpravim proti stranišču. Pa ne, da se mi je spet vezalka odvezala. Pogledam... na podplatu pa žvečilni gumi! Ja, lahko! Človek se zamisli. Kaj te pa stane, če svoje odpadke pospraviš za sabo? Ali je tako težko smeti vreči v koš? Tako težko pa menda spet ni, saj jih najdeš prav na vsakem vogalu šole. Zato TI! Ja, prav ti, ki ti ni mar, kaj ostane za tabo... Premisli malo, zresni se. Če ti to ne uspe prej, verjemi, ko se boš enkrat usedel na s sokom polito klop ali celo na žvečilni gumi in si uničil najljubše hlače... Takrat boš spoznal, da se pravzaprav ne splača obnašati kot največji nemarnež na svetu. Vse se namreč enkrat vrne.

Judita Jordan, 4.bTG

AVSENIK IZ ZGODOVINE

1926 - 1999

1926,1927,1928,1929,1936

Ivanu in Mariji Avsenik se rodijo štirje otroci: Janez, Majda, Vilko in Slavko. Po očetovi želji, ko je Slavku sedem let, sestavijo družinski kvartet: Janez z violino, Majda s citrami, Vilko s klavirsko harmoniko, Slavko z diatonično. Igrajo na vrtu domače gostilne.

1946-1950

Vilko se resno loti glasbe. Pritegneta ga klarinet in saksofon. Slavko ostane po šoli doma na kmetiji, igra priložnostno. Privlači ga tudi smučarski skakalni šport. Leta 1946 postane član državne reprezentance. V Planici doseže osebni rekord v smučarskih skokih - 74 metrov. Vilko se med študijem prava zaposli v Plesnem orkestru Radia Ljubljana, vodi ga Bojan Adamič, in se začne poklicno ukvarjati z glasbo, ki je tedaj priljubljena: z jazzom in s plesno glasbo.

1951

V času služenja vojaškega roka postane Slavko član športne čete, kot kulturnik pa igra na navadno harmoniko. Ko je premeščen v Kranjsko Goro, dobi klavirsko harmoniko. Nanjo se nauči igrati sam.

1952

Slavko v družbi vse več igra. 28. junija se poroči z Brigito, hčerko gostilničarja Dolinška s Svete Neže nad Tržičem. Po neuspešnem iskanju zaposlitve začasno prevzameta Dolinškovo gostilno. Slavko se s kolesom odpelje v Ljubljano in se zaposli kot pletilec v Tonosi. Vilko ga seznani s pevcem Francem Korenom.

1953

Slavko Avsenik se udeleži avdicije na Radiu Ljubljana in je sprejet. Prve viže igra samo s harmoniko. Čuti, da skladbe zvenijo preveč preprosto. Predlaga razširitev zasedbe s kitaro in basom. Kitaro zaigra Lev Ponikvar, bas Jože Kelbl. Tako nastane trio Slavka Avsenika. Slavko želi trio zvokovno obogatiti, zato z bratom Vilkom sestavita širšo zasedbo, v kateri sta tudi trobentar Franc Košir in baritonist Franc Ogrizek. Nastane Gorenjski kvartert. Slavko zloži svojo prvo vižo Veseli svatje.

1954

Vilko povabi k sodelovanju priljubljena pevca Danico Filiplič in Franca Korena.

1955

Vilko, v ansamblu klarinetist, mora k vojakom. Nadomesti ga Zoran Komac, baritonista Franca Ogrizka pa Mik Soss. Zvočno in harmonsko ansambel poveže kitarist Lev Ponikvar. Nastane Gorenjski kvintet oziroma kvintet bratov Avsenik. Muzikante v oddaji Radia Celovec sliši Fred Rauch, urednik na bavarskem radiu v Münchnu, ki je na

dopustu ob Vrbskem jezeru. Navdušen nad njihovo izvirnostjo si na celovškem radiu sposodi posnetke in jih predvaja v svoji oddaji. Ime Gorenjskega kvinteta spremeni v Oberkrainer Quintett. Avseniki za nemško založbo Telefunken posnamejo malo gramofonsko ploščo s štirimi skladbami: Na Golici, Spomin, Praznovanje na deželi in Veseli svatje.

1956

Avsenike zaradi velike priljubljenosti povabijo na gostovanje med slovenske izseljence v Francijo. Na povabilo lastnika velike nemške koncertne direkcije Rudolfa Kempfa odide Slavko Avsenik sam v München in s tujimi glasbeniki nastopi s harmoniko v 60 bavarskih krajih. Doma po vsej Sloveniji nastopa celoten ansambel.

1957

Pevski duet Franc Koren - Danica Filiplič se predstavi tudi v tujini in doživi lep uspeh. V Nemčiji izide prva velika plošča Avsenikov. Nastanejo naslednje večne Avsenikove melodije: Če vinček govori, Dobro jutro, striček Janez, Ko lovec je na štoru spal, Na mostu,

Pri Jožovcu, Rezka, Stara polka, Šoferska, Zapojte z nami, Tam, kjer murke cveto, Na Robleku. Po velikanskem uspehu v Avstriji jih menedžer Rudolf Kempf povabi v Nemčijo. Preizkusno prizorišče je dvorana v mestu Rosenheim, kjer je koncert vnaprej razprodan. Temu še sledi 60 koncertov po zahodni Nemčiji. Pri zagrebškem Jugotonu izidejo štiri male plošče kvinteta Avsenik.

1958

Avseniki zaradi velikega zanimanja poslušalcev prvič nastopijo na zahodnonemški televiziji v Münchnu.

1959

Pri Jugotonu izide prva velika slovenska plošča z naslovom Tam, kjer murke cveto. Na plošči poleg Filipičeve in Korena poje tudi Marija Ahačič. V Nemčiji se ansambel pridruži agenciji Buchmann, eni največjih v zahodni Nemčiji, ki mu predlaga turnejo po Nemčiji in Švici skupaj s pihalnim orkestrom Ernesta Moscha. Izkaže se, da so Avseniki bolj priljubljeni kot drugi izvajalci, zato se odločijo za samostojne koncerte. Vilkove težave z grlom so vse hujše, zato ga v ansamblu zamenja Franci Teržan.

1960

Na poklicno glasbeno pot odidejo Slavko Avsenik, Franc Košir, Franci Teržan, Mik Soss in Lev Ponikvar. V Nemčiji imajo že stoti koncertni nastop. Pri Jugotonu izide velika plošča Klic z gora.

1961

Na olimpijskem stadionu v Berlinu ansambel igra pred več desettisočglavo množico. Odpravi se na turnejo po Nizozemski in Belgiji. Pri Jugotonu izide velika plošča z naslovom Če vinček govori. Danico Filiplič zamenja pevka Ema Prodnik, klarinetista Franca Teržana pa Albin Rudan. Nastope jim začne pripravljati Karl Lanzmayer.

1981

Za polko Na Golici (Trompeten-Echo) prejme Slavko zlatega leva, zlato medaljo Radia Luxemburg.

1982

Emo Prodnik zaradi bolezni 21. marca zamenja pevka Joži Kališnik. Doma izide dvojni album z naslovom Srečno novo leto. Prejme medaljo Hermann Lons, zlato odličje, ki jim ga za njihove nastope podeli zahodnonemški minister za kulturo.

1983

Založba Helidon izda v Avsenikovem jubilejnem letu jubilejne značke in album 30 let z ansamblom bratov Avsenik. Doma izide 400.000. izvod Avsenikove plošče. Novinarji izračunajo, da bi, če bi Avsenikove plošče (27 milijonov izvodov) zložili drugo na drugo, dosegli sedemkratno višino Triglava. Predsedstvo SFR Jugoslavije jim ob 30-letnici obstoja podeli red zaslug za narod s srebrno zvezdo. Slavnostni koncert ima ansambel na Bledu 8. aprila. Avsenikove vize posname tudi doma orkester. Naslovijo jih Zvoki violin. Spet nastopijo za silvestrovo na ljubljanski televiziji.

1984

Avsenikov tip harmonike je najbolj prodajano glasbilo tovarne Hohner. Ob sarajevski olimpiadi izda posebno ploščo.

1991

Za posledicami zahrbtne bolezni 19. decembra umre trobentar Franc Košir. Avsenikove skladbe do tedaj izdejo na več kot 120 nosilcih zvoka, od tega je 33 plošč zlatih, skupno je prodanih več kot 31 milijonov izvodov plošč in kaset.

1999

30. oktobra 1999 je bil v Kranju slavnostni koncert ob 70. rojstnem dnevu Slavka Avsenika.

Rok Plrc,1.aE

HEAVY METAL

IN NJEGOVI NEZAKONSKI OTROCI

Konec sedemdesetih se je iz gnezda kapitalizma v obupu in uporu izvalil heavy metal Zaradi dolgih las in zanemarjenega videza so sinovi mamic, ki so bile zaradi svojih najdražjih v neprestanih skrbeh, prevzemali novo ikonografijo. V glasbo so na velika vrata z roko v roki vkorakali: satanizem in magija, nacizem in ekologija , psihologija in vera.

Vse se je pravzaprav začelo v Angliji, kjer so »zarulali« razni heavy metal bandi, če naštejem samo nekatere najvplivnejše: Iron Maiden, Judas Priest, Motorhead in Saxon. Predvsem s pojavom Iron Maiden, ki so za maskoto imeli mumijo z imenom Eddie, se je svet zavedel, da ga čaka nova doba, doba heavy metala. Hipiji so se počasi že porazgubljali v vedno bolj nasilnem svetu in njihovih tarnanj po raju na zemlji politiki in z njimi ostali smrtniki niso jemali dovolj resno. Po drugi strani so bili punkerji vse preveč agresivni in s svojim popolnoma odbijajočim videzom prej vlivali strah v navadnih ljudeh kot pa občutek pripadnosti. Tu se nekako vrine imidž heavy metalca, ki zgleda kot pol punker in pol hipi. Od punkerja prijaznejši na oko, a z agresivnejšo filozofijo kot hipi se zazdi kot ideal, ki ga mladež tistega časa potrebuje, da se lahko postavi po robu enoumju materializma. Izkoriščanje, vojne, globalno onesnaževanje in vse slabša ekonomska situacija so bili tedaj predominantni in mladi po vsem

svetu so se začeli zavedati zapuščine, kakršno naj bi nasledili. Čas je bil rojen in pojavil se je heavy metal, ki je za seboj povlekel tisoče privržencev po vsem svetu. Z dolgimi lasmi, zlizanimi, strganimi kavbojkami, usnjeno jakno, s hitro in predvsem glasno glasbo so se uprli svetu. Rojevali so se novi junaki. V rokah so držali kitare in streljali z rifi, medtem ko so njihovi pevci vreščali svoja sporočila proti svetu, v kakršnem živimo, in kritizirali vse aspekte sodobne družbe. Za laike je bilo vse skupaj samo žaganje in dretje brez vsakršne oblike ali sporočila. Vsaka nova skupina, ki je prišla na sceno, je morala iznajti nekaj samosvojega, nekaj, po čemer bi bili prepoznavni, ker so bili na sceni vsi novi in so si bili med seboj tako podobni. Poleg same glasbene kvalitete, ki jo je določena skupina premogla, je bilo potrebno še nekaj drugega, po čemer bi jih lahko prepoznali tudi drugi, zato so kar naenkrat postali pomembni logotipi z imeni skupin. Vsaka skupina si je izmišljala svoje črke, s katerimi so oblikovali logotip skupine. Niso pa samo logotipi tisti, ki so dajali določeno osebnost posamezni skupini. Med drugim je bila pomembna tudi tematika, iz katere so črpali svoje ideje. Skupine, kot so Helloween, Saxon in Iron Maiden so jemale ideje predvsem iz mitologije, Svetega pisma, srednjega veka in pravljičnega sveta. Spet drugi so se zgledovali po stripih, zgodovini na splošno ali okultizmu. Za kaj več je bila potrebna vrhunska glasbena kvaliteta, podprta s prepoznavnim imidžem in z navdušujočimi koncertnimi nastopi, ki so jih ponavadi spremljale gromozanske scenografije . Po vsem svetu so se začeli razvijati centri heavy metala, rojevale so se nove in

nove inačice, prihajalo je do mešanja z drugimi glasbenimi zvrstmi. V Ameriki se je pojavil glam metal z Motley Crue na čelu. Spremljali so jih W.A.S.P., Cinderella, Van Halen, Viper ... Drugo skrajnost je predstavljala predvsem v Los Angelesu porajajoča se struja trash metala, med katerimi so še danes po vsem svetu poznani: Metallica, Slayer, Dark Angel, Exodus, Testament in Megadeath in še mnogi drugi, ki so jim sledili. Pravzaprav je bil Bay Area v L.A. pravcati center novega speed/trash metala in glasbeniki so prihajali v L.A. v upanju, da bodo ustanovili svojo skupino in uspeli. V nekem trenutku je bilo samo v Kaliforniji okoli 3 milijone kitaristov, ki so iskali »zaposlitev«. Na severu Amerike se je rojevala nova zvrst, imenovana progressive metal, katerega predhodniki so bili Queensryche, Crimson glory, Fates warning, kasneje pa smo dobili Pearl Jam, pa tudi Creed in poslednično Alanis Morissette. New York so imeli v zakupu hardcore metalci, kot so Antrax s svojimi podrepniki D.R.I., S.O.D., M.O.D. Mesto Tampa bay na Floridi je na noge postavljalo zvrst, ki jo danes poznamo pod imenom death metal. Skupine so se ustvarjale kot gobe po dežju, sprva oponašajoč dokaj uspel poskus skupine Venom, kasneje pa so se vse bolj in bolj tako tekstovno kot glasbeno pogrezale v okultizem in črno magijo, poveličujoč satana in demone pekla. V Evropi, zibelki heavy metala, pa se evolucija kar nekako ni hotela zgoditi. Po lokalnih radijih so še vedno igrali Scorpions, Iron Maiden, Heloween, DefLeppard in podobni. Bilo je sicer nekaj jalovih poskusov, da bi tudi na evropskih tleh prevladal ostrejši metal, vendar do česa več kot lokalne popularnosti ni prišlo. Taki primeri so Bathory, Sodom, Tankard, Running Wild. Da bi se v Evropi prijel glam metal s svojo filozofijo uživanja, lepih deklet, pijače in podobnega, se ni bilo bati, saj ni dovolj podlage, ker je ta filozofija tipični »american way of life«.

V Sloveniji so heavy metal in vse njegove podmladke sprejeli odprtih rok. Trgovina z jeansom, našitki in bedži je cvetela. Kaj prida plošč se pri nas ni dalo kupiti, ampak samo takrat najbolj komercialne albume. Središče metala je bilo predvsem v ljubljanski gostilni Rio, kjer so poslednji »nažicani« denar porabili za pivo ali dva. Drznejši in premožnejši pa so se sprehodili do Knafljevega prehoda, kjer so pokadili pipo miru in razglabljali o smislu obstoja, če jih pri te nečednem početju niso zalotili tovariši iz bližnjega kriminalističnega urada. Skratka, vsak je poznal svoje mesto in vedel, kateri čredi pripada. Metalci so že tako in tako vsak dan žurirali ter ničesar niso jemali resno, ne šol ne obveznosti. Edina sveta stvar zanje je bila zbirka plošč in pojavljanje na kulturnih dogodkih bodisi mednarodnega (beri koncerti) bodisi lokalnega značaja (kakšna luknja, ki se je imela za diskoteko). Valu metala, ki je zajel Slovenijo, se ni mogel izogniti niti Radio Študent , kjer so mu posvetili posebno torkovo oddajo Hard'n heavy. Tudi pri nas je svoje virtuoznosti želelo predstaviti kar nekaj skupin, če omenim samo Pomarančo, Sarcasm, Turbo, Šank Rock.

Metal, kot smo ga poznali konec prejšnjega stoletja, je vsekakor v zatonu, na obzorju pa se je pojavila nova vrsta metala, hibrid, ki se spogleduje z rapom in zna zrušiti vse pred seboj in postaviti temelje za prihodnost. Do takrat pa LONG LIVE ROCK & ROLL!

Maja Majzelj, 4.bTG

IRON MAIDEN

Leta 1971 si je takrat 14-letni Steve Harris kupil prvo bas kitaro. Ob navijanju za West Ham je Steve počel predvsem še eno stvar: poslušal je bende, tipa Jethro Tull, Whisbone Ash ter Genesis. S prijatelji so kmalu ustanovili bend Gypsy's Kiss, a je ta po hitrem postopku propadel, zato se je Steve pridružil bendu Smiler. Člani so bili v glavnem od njega malo starejši in niso hoteli, da bi on pisal material, zato je Steve ta bend zapustil ter ustanovil svojega lastnega. Poimenoval ga je Iron Maiden, ime pa je dobil iz filma The man in the iron mask. Ob njem kot basistu so bili v bendu še pevec Paul Day, kitarista Paul Sullivan in Terry Rance ter bobnar Ron "Rebel" Matthews.

To je bilo v letu 1975, a bolj resna postava je začela delovati naslednje leto, ko se je Stevu pridružil pevec Smiler-ja, Dennis Wilcock, ta pa mu je priporočal še kitarista Davea Murraya (Dave je pred tem že bil na nekaj avdicijah za Dennisov bend Warlock). Zasedbo je dopolnil kitarist Bob Sawyer a.k.a. Bob D' Angelo, a je kmalu odšel (kasneje se je pridružil bendu Urchin, katerega šef je bil Adrian Smith), zamenjal pa ga je Terry Wapram, ki je prišel skupaj s klaviaturistom Tonyem Moorom. Rona na bobnih je zamenjal Barry "Thunderstick" Purkis.

A tudi v takšni postavi niso obstali dolgo: klaviature niso spadale v njihovo glasbo, zato je moral Tony oditi, zaradi tega pa je odšel tudi Wapram, saj ni mogel igrati brez klaviatur.Tudi Dave in Dennis sta se sprla, zaradi tega je Dave sledil Bobu v Urchin (Adrianom sta bila prijatelja, od ka sta se poznala). Steve pa je š vedno hotel njega v svojem bendu tako da je Murray prišel nazaj še istem letu (1976), cena za to pa j bila, da sta bend zapustila Dennis i Thunderstick. Zamenjala sta j bobnar Doug Samson ter punke Paul Di' Anno na vokalih.V tak zasedbi so prvič nastopili v pub The cart & horses v Londonu let 1977. Razne založbe so jim ponujal pogodbe, če bi si postrigli lase n punk frizure ter nadaljevali v ter stilu, saj je bil punk takrat zel popularen. A Maidni so seved ostali zvesti svojemu metal slogu!

Z nekaj denarja, ki so si g pridružili z nastopi, so v studi Spaceward posneli prvi demo komadi Prowler, Invasion, Strange

World in Iron Maiden.To demo kasetto je Dave dal hard-rcok DJ-ju Neilu Kayu, ki je bi presenečen nad njihovo kvaliteto, s tem pa se je njihova glasba začela množično vrteti po raznih klubih. Demo so na novo posneli v Rock Hard Records ter ga leta 1979 tudi izdali pod imenom The Soundhouse Tapes. Zobili so managerja Rona Smallwooda, pojavil se je tudi "stvarilec" legendarnega Eddija, maskote benda, Derek Riggs, prišla sta Martin Birch in Dave Beasley, demo pa jim prinesel še pogodbo z založbo EMI.

Leta 1979 se jim je priključil še drugi kitarist Tony Parsons. Naslednje leto jih je zaradi zdravstvenih težav zapustil Doug Sampson, zamenjal pa ga je Clive Burr. Tudi Parsons ni dolgo ostal, ob Burru je novi član postal Dennis Stratton, ki je bil malo starejši od ostalih. Pomagal je pri nastajanju komadov, kot sta Running Free in Remember Tommorow. Leta 1980 so tudi nastopili v oddaji Top of the pop's, igrali so Running Free (prvi bend po The Who leta 1972, ki je tam nastopil v živo). Čas pa je že bil tudi za prvi album. Po singlu Running Free, ki se je uvrstil na 34. mesto angleške lestvice, so s producentom Willom Malomeom posneli premierni album Iron Maiden. Album je izšel aprila 1980, uvrstil pa se je na četrto mesto angleške lestvice. Zatem so Dennisa vrgli iz benda, ker je hotel spremeniti stil njihove glasbe. Zamenjava zanj je bil Adrian Smith.

Za skupino je postalo značilno, da so ob vsakem albumu izdali še vsaj dva singla. Leta 1981 se je začelo delo na albumu Killers, tokrat s producentom Martinom Birchom, ki je že prej produciral nekatere albume od Deep Purple in Whitesnake. Killers se je uvrstil nižje kot prvenec (12. mesto), pa tudi kritiki so bili nad albumom manj navdušeni kot nad Iron Maiden.

Zatem so prvič odšli na svetovno turnejo s 125 koncerti po Evropi, Kanadi in Japonski, posnetke s tam pa so uporabili za Maiden Japan (narejeno po Deep Purple: Made in Japan). Med drugim so igrali tudi s francoskim bendom Trust, za katere je takrat bobnal Nicko McBrain.V letu 1981 so naredili še prvi 30-minutni video, Live at the Rainbow.

Po albumu Killers so Di' Anna vrgli iz benda, in sicer zaradi prekomerne doze kajenja in alkohola - ni pazil na svoj glas in še nekako ni spadal v bend zaradi punk stila. Septembra se jim je pridružil pevec benda Samson, Bruce Dickinson. Zaradi njegovega glasu so ga v

bendu poimenovali Bruce "air ride siren" Dickinson.

Po nekaj nastopih (prvi z Bruceom je bil 15. novembra 1981) so bili pripravljeni za snemanje tretjega albuma, za mnoge najboljšega Iron Maiden albuma, The Number of the Beast. Ob izidu se je zavihtel na 1. mesto, prvič pa so se na top 10 uvrstili tudi s singlom Run to the Hills in zasedli 7. mesto.Sledila je velika turneja, na kateri so v 10 mesecih odigrali okrog 180 koncertov po Evropi, Japonski in ZDA. Po njej je Clive Burr, ki je bil ravno takrat izglasovan za tretjega najboljšega bobnarja na svetu, zapustil bend. Dolge turneje mu niso bile preveč všeč, pa tudi s Stevom se nista najbolje razumela.

Nicko McBrain se jim je tako pridružil leta 1983 in najbolj znana Iron Maiden postava (Harris, Dickinson, Murray, Smith, McBrain) je bila zbrana.Sredi leta 1983 je izšel 18-minutni video s štirimi komadi Video Pieces (na dveh komadih je bobnal še Clive).Četrti album Piece of Mind je izšel maja istega leta, prišel je na tretjo mesto. Po albumu je sledila 8-mesečna turneja, spet s približno 180 nastopi.Kljub dolgim in napornim turnejam jim ni zmanjkalo moči - novembra 1984 je izšel naslednji album Powerslave, ki se je uvrstil na 2. mesto angleške lestvice. Sledila je največja turneja Maidnov do zdaj (Steve je rekel, da je bilo super, ampak da je ne bodo ponovili). Na World Slavery tour so v 13 mesecih odigrali približno 300 koncertov.

Naslednje leto je sledil že šesti album z naslovom Somewhere in Time. Tudi ta se je uvrstil na 2. mesto. Po 7-mesečni Somewhere on tour turneji so izdali že naslednji uradni video, 12 Wasted Years, na katerem je bil med drugim tudi pogovor z Neilom Kayom, DJ-jem, "sokrivim" za ta megalomaski uspeh benda.Skupina si je vzela pol leta počitka, leta 1988 pa je izšel njihov najbolj raznolik album Seventh Son of a Seventh Son. Po The Number of the Beast je bil to njihov drugi album, ki je prišel na prvo mesto britanske lestvice. Pri snemanju so uporabljali klaviature, ki so jih takrat odigrali kar člani benda, na koncertih pa je bil za to zadolžen Michael Kenney.

S tega albuma so bili kar štirje singli in vsi po vrsti so bili izjemno

uspešni: Can I Play With Madness (3.), The Evil That Men Do (5.), The Clairvoyant (6.) in Infinite Dreams (8.).

Januarja 1990 so začeli delati na novem albumu, s katerim pa se Adrian ni strinjal, zato je zapustil bend (a je še posnel kitare za The Assassin). Na avdicijo za novega kitarista so sprejeli Janicka Gersa (ex- Gillian, White Spirit), ki naj bi za preizkušnjo odigral komade The Trooper, Iron Maiden, The Prisoner in Children of the Damned. Že ob prvih taktih The Trooper pa je Steve vedel, da je Janick novi Iron Maiden kitarist. Oktobra 1990 je album No Prayer for the Dying izšel, uvrstil pa se je na 2. mesto. Singel Bring Your Daughter... to the Slaughter je postal njihov prvi #1 singel. Holy Smoke se je uvrstil dve mesti nižje. Konec leta je sledil še en video, The First Ten Years.V že standardnem presledku dveh let so leta 1992 izdali album Fear of the Dark. Tudi ta se je uvrstil na drugo mesto angleške lestvice, prav tako singel Be Quick or be Dead. Prvič pa se je zgodilo, da Derrick ni narisal naslovnice, to delo je opravil Melvin Grant.

Ponovno so nastopili na Donnington festivalu (s Skid Row, Slayer, W.A.S.P., Thunder...), med komadom Running Free pa se jim je na odru pridružil Adrian Smith. Nastop so posneli in ga leto kasneje izdali kot live album in video v omejeni izdaji (seveda je bil kasneje ponatisnjen!) z naslovom Live at Donnington. Leta 1993 jih je zapustil Bruce Dickinson - na zadnjem koncertu, poimenovanem Raising Hell ga je Dave "ubil", medtem ko je njegovo kitaro prevzel Simon Drake. Bruce je bend zapustil zaradi tega, ker se je hotel posvetiti solo karieri, hotel je več časa posvetiti družini, eden izmed razlogov pa je bil tudi ta, da se s Stevom nista najbolje razumela.

Še istega leta so izdali še en koncertni album s posnetki iz zadnje turneje, A Real Live/Dead One. Za nadaljevanje pa so potrebovali

novega pevca, od kandidatov za naslednika Dickinsona pa so prejeli okrog 5.000 demo kaset. Izmed vseh so izbrali 30-letnega Blazea Bayleya.

Leta 1995 je izšel album The X Factor, vendar ne z Martinom Brichom kot producentom (ta je produciral vse njihove plošče od Killers - Fear of the Dark), ampak z Nigelom Greenom. Jubilejni deseti album je bil manj uspešen od predhodnikov, uvrstil se je na 8. mesto.Potem, ko je minila X Factour turneja, in ko so leta 1996 izdali kompilacijo Best of the Beast (z novim komadom Virus), so leta 1997 začeli delati na novem albumu. Virtual XI je izšel leto kasneje, s 16. mestom pa se je v zgodovino zapisal kot najnižje uvrščen Iron Maiden album. Istega leta se je na internetu pojavila njijhova uradna spletna stran. Leta 1999 je izšla računalniška igra Ed Hunter, ki jo je spremljala njihova glasba, kar pa je bilo tudi vse, kar je bilo vrednega pri tej igri.Istega leta je Bayley odšel in ustanovil Blaze, Steve pa je nazaj pridobil Brucea in Adriana (od leta 1996 je nekaj poskušal s Psycho Motel). Uspeh je bil zagotovljen. Bruce: "Iron Maiden je moj dom!"

Leto kasneje je izšel album Brave New World (7. mesto), na turneji, ki je sledila, pa so se do zdaj zadnjič ustavili tudi pri nas. Turnejo so končali pred 200.000 oboževalci na Rock in Rio 3 festivalu januarja 2001. Tudi ta nastop je izšel kot live album/video leta 2002, naslovili pa so ga preprosto s Rock in Rio.V letu 2002 sta sledila še en "best of" Edward the Great in pa trojni (3x 2CD) Eddie's Archive (The BBC Archives, Best of the B' sides in Beast Over Hammersmith - rare material).Še prej, v letu 2001, je bivši bobnar Clive hudo zbolel za multiplo sklerozo, bend pa mu je s pomočjo njihovih oboževalcev zbral denar za zdravljenje. Po singlu Wildest Dreams so septembra 2003 izdali že 13. studijski album (kar glede na 28-letno kariero niti ni veliko) Dance of Death, ki je z drugim mestom na britanski lestvici dokazal, da se Maiden mania nadaljuje.

Iron Maiden so danes eden izmed najpopularnejših heavy metal skupin na svetu. Utopično bi bilo sicer pričakovati, da bodo še kdaj dosegli slavo iz konca osemdesetih, vendar pa so krizna devetdeseta prebrodena in zdaj lahko mirno nadaljujejo vse do penzije ali pa še dlje. Prodali so že več kot 50 milijonov albumov in če Steve Harris pravi, da je njihovo poslanstvo ohranjati heavy metal pri življenju, jim to nedvomno uspeva.

Deni Petraš, 1.aE

Bob Marley Biography

Še zmeraj se spominjamo briljantnega Boba Marleya, ki je svetu pripeljal novo zvrst glasbe. Čeprav je že nekaj časa, od kar je umrl, njegova glasba še vedno živi.

Bob Marley in njegova skupina The wailing wailers so s pomočjo nove glasbe »reggae » Jamajko postavili na zemljevid.

Marlyjevi prvi poskusi snemanja albuma segajo na začetek 60. let. Prve pesmi je izdeloval sam, potem pa je šele leta 1964, ko je začel sodelovati s skupino The wailing wailers prišel na jamajško lestvico.

Album se je imenoval »Simmer Down«. Wailing Wailers so Bob, Peter McIntosh in Bunny Livingston, Peter si je skrajšal ime na Peter Tosh, Bunny pa na Bunny Wailer. Kljub njihovi popularnosti je skupina propadla, dva člana skupine sta odšla.

Marleyjevo bivanje v Ameriki ni trajalo dolgo časa. Vrnil se je na Jamajko z namenom, da bi se združil s Petrom in Bunnyjom, kar mu je tudi uspelo. Konec šestdesetih let so se The Wailers spet združili. Kombinacija skupine in legendarnega reggae producenta Perryja za mešalno mizo je pripomogla, da so ustvarili nekaj najboljših pesmi, kot so »Soul Rebel«, »Duppy conqerer«, »400 Years« in »Small Axe«.

Potem sta leta 1970 prišla še dva nova člana (bas kitarist in bobnar).

Leta 1972 so se Wailersi zamenjali založbo na Island Records. To je bil revolucionarni

korak za založbo in bend. Prvič je reggae bend imel dostop do vseh založb in začeli so se obnašati do njih enako kot na primer do kakšnega rock benda. Pred Wailersi je bilo znano, da se CD-ji prodajajo samo kot singli in kot zelo slabi kompilacijski CD-ji. Njihov prvi album »Catch a fire« je podrl vsa ta pravila, bil je lepo zapakiran in nadvse kvaliteten. V tem trenutku so se začeli dvigovati v slavi in prepoznavnosti.

Leto kasneje so izdelali še en album, v njem je bilo nekaj starih pesmi, nekaj pa novih, kot so: Get Up Stand Up , I Shot The Sheriff. Potem so izdali album Natty Dream z najbolj znanim komadom No woman no cry .

Rastaman Vibration je bil naslednji album, ki je leta 1976 kraljeval na ameriških lestvicah.

Leta 1977 so si z albumom Exouds zagotovili mesto v zgodovini, saj je na britanskih lestvicah ostal kar 56 zaporednih tednov.

Leta 1978 je bend izdal album Kaya. Pri njim smo Boba videli v drugačni luči, saj je v večini pesmi opisoval ljubezen in moč trave (marihuane).

Leta 1979 so izdali Survival LP, potem pa šli na evropsko turnejo, ki je bila zelo uspešna. Po koncu turneje so šli nazaj v Ameriko, kjer je Bob imel še dva koncerta, potem pa zbolel za rakom. Osem mesecev se je bojeval z boleznijo, a je bil rak preveč razširjen .

Umrl je 11. maja leta 1981. En mesec prej pa je bil še nagrajen za izjemne dosežke k prepoznavnosti in kulturi Jamajke.

23. maja 1981 so Roberta Nesta Marleyja pokopali.

Nedolgo nazaj je Bobova žena Rita Marley hotela moževo truplo odpeljati v Etiopijo, ker od tam izhajajo črnci in rastafarjanci, a so Jamajčani nasprotovali.

Davor Kralj, 1.a E

AVRIL LAVIGNE

Avril je Kanadčanka, po rodu Francozinja, kar vidimo tudi iz njenega priimka. Pri dvanajstih letih se je sama naučila igrati kitaro in že pisala pesmi. Pri šestnajstih je odšla od doma in iskala nekoga, ki bi ji pomagal po poti do slave. Težko je dobila prave ljudi, saj so vsi želeli, da poje pesmi, ki so jih napisali drugi. Ko jih je končno dobila, je eno leto rabila, da posname album Let Go. Njen najnovejši album je Under My Skin, ki ga je izdala pred kratkim. Zaslovela je s komadom Complicated. Ne trudi se pisati melodičnih pesmi in piše take, v katerih izraža svoje občutke in misli.

Ima čisto svoj stil in zavrnila je čudovite ponudbe, zaradi katerih bi postala takšna kot druge pop pevke. Nikoli ne bi nosila oblek, kot jih ima Britney. Njo omenjam, ker je Avril ne mara in je zanjo čisto navadna »barbika«. V bistvu je Avril vedno na takšen način oblečena, Britney pa je na odru čisto drugačna kot v zasebnem življenju. Sploh pa Avril ne porabi veliko za obleke, kar sami lahko vidimo, saj ima večinoma ene in iste.

Avrillini osebni podatki:

Ime in priimek: Avril Lavigne
Rojstvo: 27.september 1984
Rojstni kraj: Napanee, Ontario, Kanada
Družina: oče John, mama Judy, starejši brat Matt, mlajša sestra Michelle
Barva las: svetlo rjave
Barva oči: modre
Višina: 160cm
Hobiji: skejtanje, hokej
Hišni ljubljenček: pes Sam
Fantje v bendu: Jesse, Evan, Matt, Mark, Charles.

Aleš Jurečič, E1.a

INTERVJU

NAJMOČNEJŠI ČLEN ŠTEFAN DAVID, DIREKTOR ŠOLSKEGA CENTRA NOVO MESTO

Z direktorjem Šolskega centra, g. Štefanom Davidom, sva se skupaj s sošolko Anjo Lavrič srečala živahnega ponedeljkovega dopoldneva. Nekajminutno čakanje na pogovor je le potrdilo, da je najin sogovornik zelo zaposlena osebnost, kar niti ni nenavadno, saj vsak dan sprejema odločitve, vitalne za delovanje šole. Prijazno naju je sprejel v svojo pisarno in takoj me je navdušil njegov smisel za umetnost, stene pisarne so mu namreč krasile številne slike, nekatere delo priznanih slovenskih umetnikov, druge izdelek bivših dijakov. V dobri uri pogovora sva zvedela precej pomembnih in zanimivih informacij, tako o njegovih koreninah, pogledu na dijake in upravljanju šole, kar si lahko preberete v naslednjih vrsticah.

Bralce Tegija gotovo bega Vaš priimek, David, saj je precej neobičajen za Dolenjsko okolje...

Priimek David izhaja iz prekmurske vasi Lakoš pri Lendavi, od koder izvira moja, dandanes že po celi Sloveniji razširjena, družina. Razšli smo se tudi po celem svetu, predvsem zaradi številnih naravnih katastrof, ki vsako leto pretresajo naše domače kraje. Kljub temu pa se v svoj rodni kraj k staršem in bratom rad vračam, saj imam lepe spomine na otroštvo in osnovnošolska leta ob reki Muri.

Kako pa so se po Vašem mnenju spremenili dijaki, profesorji in odnosi med njimi od časov, ko ste še sami »gulili šolske klopi« do danes... Kaj je ostalo enako oziroma kaj je drugače?

Način izobraževanja otrok danes in pred leti, ko sem še sam hodil v šolo bom poizkušal razložiti iz psihološkega vidika: Včasih je vzgoja potekala po sistemu zastraševanja, med dijaki in profesorji je vladala velika, neprebrodljiva vrzel, v šoli sta vladala red, strah, kreativnosti učitelji niso vzpodbujali, zatirali so lenobo, dandanes pa izobraževanje poteka po sistemu »možnost izbire«, dijaki so veliko bolj samostojni, sproščeni, tudi pouk poteka v veliko boljših pogojih kot pred leti, nagrajuje se tudi dijakova izvenšolska aktivnost... Vzgoji primerno so se spremenili otroci - medtem ko smo včasih bili tihi, »naučeni reda«, pa so danes na trenutke celo preveč samozavestni, samostojni.

Postavite se nekaj desetletij nazaj, v čas, ko ste kot nadobudni mladec z diplomo v žepu prišli na Dolenjsko in spremljali razvoj Šolskega centra praktično od temeljev pa do ustanove, ki jo poznamo danes.

Temelji organiziranosti Šolskega centra, kot ga poznamo danes, so bili postavljeni leta 1996, ko je vlada Republike Slovenije izdala ustanovni akt za »Šolski center Novo mesto«. Sami začetki pa segajo precej nazaj, v 80. leta, na primer že sam sem v Novo mesto prišel in poučeval pred petindvajsetimi leti. Takrat so bili seveda povsem drugi časi, saj smo pouk izvajali po »vseh koncih mesta« in smo imeli precej manj učencev. V letih do danes se je število dijakov naše šole skokovito povečevalo, na primer v letu 1992 je ŠC vpisal 56 oddelkov, v malo manj kot desetih letih pa se je število le-teh podvojilo na današnjih 115. Kot večjo prelomnico naj omenim še leto 1992 in z njim povezan začetek izgradnje športne dvorane, poimenovane po olimpijcu Leonu Štuklju, ki pa jo je spremljalo veliko težav. Problem je bil že zbrati sredstva za takšno

investicijo, ko pa so bila le-ta odobrena, je šlo podjetje GIP Pionir, ki je izvajalo gradnjo objekta, v stečaj in minila so tri leta, preden se je gradnja končala, zato smo novo telovadnico začeli uporabljati šele 1.9.1999.

Starejši profesorji se radi spominjajo, kako so se sprehajali po novozgrajeni šoli in zdela se jim je tako ogromna, da bi se po njenih hodnikih lahko vozili s traktorji... dandanes pa sicer velik objekt kar poka po šivih. So imeli arhitekti, ki so zgradbo načrtovali, predvideno tolikšno množico dijakov?

Šolski center gotovo ni bil planiran za tolikšno število dijakov, saj je bil po prvotnem načrtu zgrajen za poldrugi tisoč srednješolcev, medtem ko pa danes pod streho, resda razširjen in dozidan z novimi prostori, učilnicami, dnevno sprejme nekaj pod tri tisoč duš. V zadnjih letih beležimo nenehen porast dijakov centra, vendar ne razmišljamo o večjih razširitvah šole, saj v prihodnjem obdobju pričakujemo rahel padec le-teh, prihajajo namreč generacije, v katerih je bilo rojenih manj otrok. Kljub temu pa si prizadevamo za izgradnjo I.trakta.

V interesu vsake šole je, da bi jo dijaki čim bolje zastopali na različnih področjih. Na kakšen način Šolski center spodbuja tovrstno kreativnost učencev?

Dijake vzpodbujamo tako, da zagotavljamo pogoje za udejstvovanje na različnih področjih ob pomoči naših učiteljev mentorjev. Naši dijaki dosegajo zelo visoke uvrstitve na športnih in drugih tekmovanjih ter srečanjih. Vsakega uspeha smo posebej veseli. Želimo ga obeležiti in promovirati na šoli ter v javnosti. Prizadevamo si pokazati pozornost s priznanjem ali z nagrado, nagradnim izletom in podobno, npr. SEŠTG popelje najboljše dijake na nagradne ekskurzije, kot je bila letošnja v München. Z izletom pa nagradimo tudi najboljše oddelke na šoli.

Se nam v bližnji prihodnosti obetajo kakšne drastične spremembe učnega programa?

Ker smo hitro razvijajoča se družba, tem trendom sledi tudi razvoj izobraževanja na naši šoli, ki bo šel v smeri računalništva, elektronike in njihovih aplikacij v različne programe tehnike (strojništvo, elektrotehnika, gradbeništvo, lesarstvo, promet, procesna tehnologija...). Prav tako bo razvoj šel v smeri programov izobraževanja, vezanih na človeka in njegovo življenje (zdravstvo, kemija, farmacija, kozmetika, šport...). Opuščajo pa se programi za tiste poklice, za katere med mladimi ni interesa (zidar, tesar...).

Področje, ki na naši šolo gotovo ni dobro urejeno, je prehrana, saj so na nepravilnosti pri le-tej opozarjali že dijaki in tudi strokovni zunanji opazovalci...

Kot si že omenil, velikokrat slišimo graje na račun šolske malice, šele pred kratim pa smo storili prve korake za odpravo tega problema. Trn v peti je gotovo restavracija s hitro hrano "Martin Krpan", ki s svojimi "fast-food" izdelki negativno vpliva na zdravje dijakov, kar pa ni v interesu šole. Z vodstvom obrata smo se že pogovarjali in sprejeli sklep, po katerem naj bi se ponudba hrane spremenila. V nasprotnem primeru bo moral Krpan "zapreti vrata". Sicer pa prehrano za dijake naše šole organizira Dijaški dom v taki obliki, kot jo poznate. Žal, kljub našemu prizadevanju po izboljšanju, le-ta ni urejena na način, kot je za osnovnošolce ali študente. To še naprej ostaja odprto vprašanje.
Veseli smo projektov, kot je projekt Jabolko na zdravstveno-kemijski šoli, ki dijake vzpodbuja k zdravi prehrani.

Nemalokrat se šola znajde med dvema nasprotujočima se bregovoma: poskrbeti za kakovostno izobraževanje z zelo omejenimi finančnimi sredstvi. Katerim projektom, investicijam dajete prednost in katere v primeru omejenih sredstev črtate s seznama, jih preložite?

Sredstev v šolstvu je vedno premalo. Temeljno je vzdrževanje in zagotavljanje osnovnih pogojev za proces izobraževanja, tako za izvedbo pouka kot delovanje vseh objektov na šoli. Razvojni projekti so v največji meri usmerjeni v posodobitev pouka, razvoj novih učnih tehnologij, posodobitev učne opreme, informatizacijo izobraževanja, razvoj novih programov oziroma šole.
Investicijski denar je v preteklosti bil namenjen izgradnji telovadnice, ureditvi predavalnic in učilnic na šoli ter šolskih igrišč z okolico. V bodoče si prizadevamo za izgradnjo I.trakta naše šole, kar bi v veliki meri izboljšalo pogoje za delo. Za investicije nam sredstva zagotavljata država in občina, pa tudi določena podjetja. Velik delež vloženih sredstev je lastnih, pridobljenih na trgu izobraževanja.

Pri sponzoriranju so koristi obojestranske korist imata tako donator kot prejemnik. Zakaj je naša šola še posebej zanimiva za zunanje vlagatelje?

Zunanji vlagatelji večje dolenjske firme so veliki porabniki našega kadra in s štipendiranjem ali celo plačevanjem naknadnega šolanja spodbujajo mlade, da se odločajo za študijske smeri, katere so pri teh podjetjih potrebne in s tem tudi omejujejo upadajoči vpis na tehnične smeri.

Kot dijak opažam, da se razlike med posameznimi šolami znotraj okvira Šolskega centra iz leta v leto poglabljajo, dijaki različnih programov se vse manj družijo, mešajo med sabo... Kakšna je reakcija vodstva šole na ta pojav? Navsezadnje, v vašem interesu naj bi bilo, da Šolski center deluje kot celota in ne več manjših enot...

S to problematiko se do nedavnega nismo soočali, smo pa bili na dejstvo, ki si ga opazil že sam, opozorjeni tako s strani učiteljskega zbora kot tudi dijakov samih. Razvoj šole gre v smer, da bi programe povezali in spet utrdili kolektivno zavest kot na primer v tovarni Krka, kjer ti nihče ne bo rekel, da dela na razvojnem oddelku ali pa na proizvodnem traktu, temveč bo odgovor pri vseh delavcih enoten: »Sem Krkaš.«

Izostajanje od pouka, alkohol, droge so običajne težave, s katerimi se spopadajo šole 21. stoletja, med njimi tudi Šolski center Novo mesto. Kako poteka varovanje na Šolskem centru in ali se v prihodnosti obetajo kakšni novi varnostni ukrepi poleg že uveljavljenega zaklepanja vhodnih vrat?

Za varnost na šoli skrbimo na dveh nivojih. Kot prvo delujemo z zunanjimi institucijami, kot so policija, varnostne službe, zavod za preprečevanje nasilja ter posredujemo v primeru kakršnegakoli kršenja dijakovih pravic, fizičnih obračunov... Delujemo pa tudi preventivno, predvsem si prizadevamo v boju proti drogam. V preteklem letu smo v sodelovanju s policijo organizirali vrsto akcij proti tako imenovanim »dilerjem«, preprodajalcem drog in zasegli nekaj »pomembnih rib«.

Pri nas dijakih ste precej priljubljeni, saj Vas poznamo kot prijaznega, odprtega človeka, ki se zna spustiti na naš nivo in tako reševati težave...

Med svojim učiteljevanjem sem prišel do zanimivih ugotovitev, in sicer, da se mora človek, ne glede na to, da ima neko funkcijo, izobrazbo, prilagoditi okolju, v katerem živi oziroma dela. Delavci šole se moramo prilagoditi vam, dijakom, se spustiti na vaš nivo, da sploh lahko razumemo probleme, težave, s katerimi se spopadate. Moj moto je tudi ta, da je vsak, na prvi pogled še tako nepomemben, gradnik pomemben, saj je veriga močna le toliko, kot je močan njen najšibkejši člen, za primer vzemimo gospoda hišnika ali snažilke, brez katerih delovanje šole ne bi bilo mogoče.

Bi svojim otrokom priporočili vpis na Šolski center? Zakaj da oziroma ne in kaj bi navedli kot prednost pred drugimi šolami?

Starejši hčeri sta že odrasli. Upam, da bo na Šolski center prišel sin, ki je sicer šele dobro zakorakal v osnovno šolo in večkrat se s profesorji šalimo, naj, ne glede na število vpisa, kar rezervirajo prostor zanj. Kot vsem ostalim, ki se odločajo za vpis na srednje šole, bi mu Šolski center priporočil zaradi dostopnosti, možnosti kakovostnega študija in sodobnega, izobraženega učiteljskega kadra.

Tom Kobe, 3.bTG

Intervju s prof. Marjano Pogačnik

Poznamo jo vsi na tehniški gimnaziji. Je profesorica z zelo natančno izdelanimi načeli, veliko ljubeznijo do angleškega jezika in kulture ter veliko mero potrpežljivosti za ukane dijakov. Znana je po svojem britanskem naglasu, odlikujeta pa jo široka splošna razgledanost in zanimivo podajanje snovi, zato sem želela zvedeti še kaj več o profesorici Marjani Pogačnik.

Od kod prihajate?

Prihajam iz Kamne Gorice pri Radovljici, v preteklosti znane po fužinarstvu in kovaštvu. Oton Župančič je prav tu napisal Žebljarsko. Vas je znana tudi kot rojstni kraj Matevža Langusa, ki mu žal ni uspelo, da bi naslikal Prešerna.

Kje in kaj ste študirali?

Študirala sem na Filozofski fakulteti v Ljubljani, in sicer angleščino in sociologijo.

Zakaj ste se odločili ravno za angleščino?

Hodila sem na Gimnazijo Kranj in zanimalo me je veliko stvari: angleščina, francoščina, zgodovina, sociologija in filozofija. Težko sem se odločila za študij in na koncu naredila kompromis med družboslovjem in jezikoslovjem.

Svojih srednješolskih let se rada spominjam. Čeprav sem se vsak dan vozila petindvajset kilometrov v eno smer in od postaje pešačila še dobre pol ure, sem našla čas za različne krožke oz. projekte, od športa do literarne skupine, tekmovala sem tudi iz različnih znanj in si dopisovala z mladimi iz treh držav (takrat je bilo to dokaj priljubljeno).

Koliko časa že poučujete? Ali ste vedno poučevali samo angleščino?

Poučujem že dvaindvajset let. Preden sem diplomirala, sem delala kot vodička za angleške turiste na Bledu. Potem sem se zaposlila na Šolskem centru.

Kaj vam je pri vašem poklicu najbolj všeč?

Všeč mi je raznolikost pri delu, zelo rada delam z mladimi in zanimivo je primerjati generacije med seboj. Pri sedanji pogrešam več solidarnosti in medsebojne pomoči. Ko sem hodila v srednjo šolo, nihče od mojih sošolcev ni potreboval inštruktorja, saj smo si med seboj pomagali sami. Vsak od nas je bil dober na enem področju in delil znanje z drugimi ter tako pomagal.

Ali kot jezikoslovka obiskujete angleško govoreče dežele?

Da, seveda. Pred dvema letoma sem bila v Walesu (v okviru projekta Leonardo da Vinci), med prvomajskimi prazniki pa sem z družino obiskala London, ki je v zadnjih desetih letih, odkar nisem bila

tam, postal precej bolj čisto in varno mesto. Kljub temu, da težko najdeš koš za odpadke (baje jih ni, odkar se bojijo terorističnih napadov, čeprav se meni zdi bolj logično, da gre za načelo »Odnesi smeti s seboj«), odpadkov ne vidiš ležati po tleh. V tako velikem mestu sicer ne bi živela, a ga je prijetno obiskati vsake toliko časa. Te dni se Angleži pripravljajo na volitve, vendar v celem mestu nisem videla niti enega plakata, s katerega bi me gledal Tony Blair ali drugi politiki. Izgleda, da so Angleži te neumnosti že opustili, saj vedo, da so mediji tisti, ki pripomorejo k uspehu na volitvah. Sicer pa je v mestu vladala nogometna mrzlica, klubu Chelsea namreč dobro kaže v nogometni ligi.

Kaj radi počnete v prostem času?

Rada delam na vrtu, gojim zelenjavo, sadje in grozdje, vsak dan grem tudi na obvezen dvourni sprehod. Dni (zlasti poletne) pa mi krajšajo knjige. Zadnja knjiga, ki sem jo prebrala je bila A Widow for One Year (Johna Irvinga). Ni lepšega, kot ležati v prijetni senčici, z dobro knjigo v rokah. Obožujem pa tudi starine (nekaj sem jih celo sama obnovila), slike ter predmete iz keramike.

Kako bi ocenili svoje delo profesorice na šoli?

Počutim se zelo dobro. Starši mi večkrat povedo, da so zelo zadovoljni z našo šolo.Najbolj vesela sem bila komplimenta pred dvema letoma, ko mi je na roditeljskem sestanku ena od mam rekla, da je še nihče ni lepše sprejel, odkar ima otroke v šoli.

Zadovoljna sem tudi, ko kakšen od mojih dijakov dobi pohvalo ali nagrado, saj je to tudi nagrada za moj trud. Vesela sem tudi drugačnih »nagrad«, če namreč uspem pomagati dijaku, ki je v težavah.

Sicer pa se po svojih najboljših močeh trudim dijake pripraviti na maturo in življenje.

Od začetka vaše kariere pa do danes - se je način dela pri pouku angleščine zelo spremenil?

Seveda. Tehnologija je namreč zelo napredovala, dostopno je bistveno več literature kot pred dvajsetimi leti, v učnih načrtih je sedaj več ur, namenjenih tujim jezikom. Dijaki tako lahko znajo več, vendar so postali bolj razvajeni in manj radi pišejo in berejo kot včasih. So pa izjeme in takih sem še posebej vesela.

Imate morda misel, ki bi jo radi delili z bralci Tegija?

Dostikrat razmišljam, kako srečna sem, da živim v tistem delu sveta, kjer ni vojn. Da zjutraj, ko se zbudim, pomislim na kaj lepega, ne pa, kje bom našla grižljaj kruha ali streho nad glavo. Če nam je lepo, niti ne pomislimo, da ljudje na nekem drugem koncu sveta trpijo in umirajo. Vsaj v mislih bodimo solidarni z njimi in jim pomagajmo, če lahko.

Profesorica Pogačnik, najlepša hvala za pogovor.

Maja Majzelj, 4.bTG

Intervju z g. Alojzom Bohtetom in g. Rudijem Ebrlejem

Tovariš, zakaj si onemel?
Zakaj zamrl je tvoj smeh?
Čemu? To je vprašanje vseh,
ki mislijo ko jaz.

Zakaj umreti ti si moral mlad?
In to sedaj, ko je na pragu nov, svoboden čas.
Čas, ko vzdignil se iz mraka prerojen bo rod
in stopil svetlih lic na novo pot.

O ne, ti nisi padel, tovariš!
Ti živiš!
In tvoj svetal primer je luč, je cesta v svet,
kjer diha mir.

Stari ljudje vsi preradi postanejo ujetniki svojih misli in preteklih dogodkov. Spomine si uredijo po predalčkih... in ko hočeš iz predalčka vzeti neko stvar, pri tem naletiš na mnogo odvečnih stvari, ki jih sploh ne potrebuješ. Ravno zato sem moral sogovornike pri pogovoru o drugi sv. vojni izbrati pazljivo, da bom izvedel dovolj informacij, hkrati pa bodo znali izloči iz »predalov« le iskane stvari. Najbolj ustrezna sogovornika sta se mi zdela g. Alojz Bohte, rojen l. 1930 in duhovnik Rudi Ebrle, rojen 1929. G. Alojz je bil domačin, g. Eberle pa je odraščal v majhni vasici na Gorenjskem, Javorniku, in zanimivo je bilo primerjati, kako sta vojno doživljala 2 otroka približno istih let na različnih koncih Slovenije. Nekega nedeljskega popoldneva sem ju povabil na obisk in ju predhodno obvestil o temi pogovora, tako da sta se lahko »pripravila«.. Debato sem vodil sam ob pomoči očeta, ki je diplomiral iz ved druge svetovne vojne.

Pozdravljena!
Kakor vem, se že poznata in vaju ni potrebno dodatno predstavljati, zato predlagam, da lahko kar začnemo...

Gotovo ste vojno dojemali drugače kot dandanes piše v zgodovinskih učbenikih...

Rudi Ebrle

Ja seveda... Dandanes, ko se je politični položaj kolikor-toliko nevtraliziral in na oblasti ni več komunizem, mogoče ni več tako izrazito... ampak v letih po vojni so partizane poveličevali kot bogove, hvalili njihov pogum, drznost, vzdržljivost... hkrati pa jih še označili kot poštene, zanesljive, prijatelje ljudstva... resnica je bila seveda drugačna.

Alojz Bohte

Predvsem me moti ta, zadnja trditev o partizanih... res je, da so le ti izvajali oborožen upor proti okupatorju, vendar so zahtevali visok davek... pobrali so vse kar so dobili... živo se spomnim, kako so mati (OP: pri starejših ljudeh je še vedno opaziti onikanje oseb, ki jih spoštujejo) skuhali mlečno kašo in jo nametali v majhne posodice, ter spravili v špajzo, (OP: shramba) da bi jo pojedli za zajtrk. Zjutraj so kot lačni volkovi v hišo vdrli partizani in med drugim odnesli tudi kašo. Tako smo kot že velikokrat pred tem ostali brez zajtrka in partizani se mi ob takih dejanjih, če prav, kot sem pozneje zvedel, nujnih za preživetje, niso zdeli nič kaj pošteni, prijateljski, zaščitniški, kot jih rade opevajo knjige.

Ljudje radi omenjajo, da so skrivali vse, »kar ni bilo pribito«...

Alojz Bohte

Seveda... kot mrhovinarji so nam vojaki, tako Nemški, Italijanski kot tudi partizani, velikokrat obrnili

hišo na glavo... V obupu smo nekatere stvari celo razstavili na manjše dele in zakopali na gnojišče... pa so tudi to prekopali in odnesli vse - mast, moko, živino, mačke, celo voz so odpeljali, rabili so ga za transport opreme...

Rudi Ebrle

Tudi jaz se živo spomnim dne, ko so nam odpeljali dve kravi. Udarec je bil hujši, kot bi odpeljali člana družine in za njima sem žaloval zelo dolgo. Niso mi bile le kot izvor hrane, temveč tudi prijateljice, zaupnice... Dogodek je bil močno podoben prigodi Prežihovega Voranca, ko je fantič kravo odpeljal v gozd, da bi jo skril pred vojaki... ni je dobro privezal, krava se je odvezala in prišla domov, ravno pred presenečene vojake, ki so že nameravali oditi.

Lahko primerjate Nemškega in Italijanskega okupatorja? Kako sta se lotila problema obvladovanja prebivalstva?

Alojz Bohte

Italijanov se dobro spomnim po makaronih... da... makaronih... Nobeden ne ve, od kje so prišli, vendar makaronov je bilo ogromno. Cela vas je dobila kupone, katere si potem lahko unovčil za testenine. Niso bili preveč nasilni, ropali so po hišah, to je pa bilo vse, med tem ko so Nemci svojo nadvlado uveljavili precej bolj nasilno, saj so množično streljali talce, ustrahovali vaščane...

Rudi Ebrle

Jaz sem Italijane ohranil v precej dobrem spominu... kot nekajletni otrok, seveda še nisem razumel, zakaj bi jih moral sovražiti... saj so bili samo ljudje, tako kot mi... Precej sem se družil s Italijansko patruljo, ki je nadzirala našo vas. Sestavljali so jo predvsem mladeniči, stari med 18 in 25 let, ki so bili za vojno prav tako nenavdušeni kot mi... Ko so po kapitulaciji njihove države odšli, so jih nadomestili Nemci, ki pa so, kot je že omenil gospod Kobe, nastopili precej bolj kruto in nasilno.

Velikokrat ste prenočili na prostem, a ne?

Rudi Ebrle

Če pošteno povem, niti ne... razen ob močnem obstreljevanju, ko smo panično bežali v gozdove... Bombardirani pa smo bili le redko.

Aloj Bohte

Pri nas je bilza situacija drugačna, saj je bil kraj Dolž strateško zelo pomemben in tu je bil center Gorjanskega uporniškega gibanja. Letala so nas redno preletavala in na nas stresla smrtonosni tovor... Vas je bila na trenutke polna vojakov... zdaj okupatorjevih, zdaj partizanov. Živo se spomnim nekaj dni, ko se zaradi silovite okupatorjeve protiofenzive nismo upali vrniti v hišo in smo spali kar na polju, kjer smo pridelovali krompir.

Je bila v vasi kaka pomembnejša okupatorjeva postojanka?

Rudi Ebrle

Kot sem že prej omenil, je vas zaradi nepomembne lege nadzirala le manjša patrulja... pri vas je bila situacija drugačna, kaj ne, gospod Bohte?

Alojz Bohte

Seveda... Okupatorjeva vojska se je zabarikadirala v šolsko poslopje, iz katerega je imela zaradi dobre naravne lege pregled nad bližnjo in daljno okolico ter s tem predstavljala skoraj neosvojljivo trdnjavo. Najbolj mučna izkušnja je bila, ko so po Italijanski kapitulaciji v vas vdrli partizani in izdali ukaz za požig cerkve in šole (OP: dograjena je bila šele leta 1939). Stari in mladi smo morali nabirati dračje in slamo, z tem pred očmi partizanov napolniti obe poslopji, ponos Dolža, ter ju sami zažgati.

Ste tudi sami izgubili kakega svojca v vojni?

Alojz Bohte

V drugi svetovni vojni je padel moj oče... Lepega dne so ga prišli iskat partizani in ga odpeljali, kot sem kasneje izvedel, zaradi anti-komunistične propagande ustrelili v Kočevju. Seveda mi resnice niso povedali, dokler nisem odraste. Do takrat sem živel v veri, da so po očeta prišli prijatelji, s katerimi bo odšel v boj v Nemčijo in domov še vedno pošilja pisma.

Rudi Ebrle

V spopadih je padlo precej sovaščanov, od svojcev pa sestrična, ki jo je okupatorjeva vojska zlorabila in nato še ustrelila, ter stric ki je življenje izgubil med bombardiranjem. Vsi smo bili skriti v njegovi kleti, saj je bil najbogatejši vaščan in njegova hiša je nudila dobro zavetje pred bombami. Že je pokanje bomb ponehalo, in stric je stopil ven, da se razgleda. Tedaj je odjeknila močna eksplozija. Prestrašeni smo stekli ven in zagledali grozen prizor... strica, ki je brez glave razmesarjen, v luži lastne krvi ležal na dvorišču. Kasneje smo skušali najti glavo, da bi mu omogočili vsaj dostojen pogreb, a je nismo nikoli našli. Po vsej verjetnosti je odletela v prašičjo stajo, kjer so jo sestradane živali pojedle.

Gotovo ste v vasi imeli kakšnega »Kvizlinga«...

Rudi Ebrle

Res je... eden izmed glavnih podpornikov NOBja, Majerjev stric, je sredi vojne dezertiral k Nemcem. Gospod je vedel precej stvari, zato so morali partizani hitro reagirati in premakniti zasilno bolnišnico, štab, skladišča orožja. Po dveh letih se je Majer vrnil in ni minilo dolgo, ko so ga prišli iskat partizani. Govori se, da je bil ustreljen v Kočevju.

Alojz Bohte

Takih in podobnih oseb, kot so jih omenili gospod, je bilo v naši vasi precej, a se niso skrivali, temveč aktivno sodelovali s »črno roko«, odredom belogardistov, ki so se preoblečeni v partizane, potikali po vase, novačili nove partizanske borce in jih nato kot izdajalce umorili. Večina jih dandanes živi normalno življenje, kot da bi bili vsi njihovi zločini pozabljeni.

Se spomnite kakega posebno krutega dogodka?

Rudi Ebrle

Predvsem sem si zapomnil pokol nedolžne družine Bregar. Neke noči so v njihovo hišo vdrli Nemci in vse zverinsko poklali. Trupla so naložili na vozičke in jih odvrgli v reko. Seveda se je za ta dogodek hitro razvedelo in vsem vaščanom je ta nenavadna krutost nagnala strah v kosti, da so se od tega dne naprej vedno zaklepali v hiše in si ponoči še nosu niso upali pomoliti iz hiše.

Alojz Bohte

Tudi pri nas so takih grozot ni manjkalo... višek vsega pa je gotovo prestavljala ustrelitev partizanskega, še ne 18-letnega kurirja, ki so ga zajeli domobranci. Skupaj so sklicali celo vas, celo otroke, da

so prisostvovali temu gnusnemu zločinu. Pred tem si je moral nesrečnik sam skopati grob, navzoče nemške vojake pa je med s igranjem na harmoniko moral zabavati stari cigan, katerega so skupaj s kurirjem brez razloga ustrelili.

Ste je kdaj kot mulci zagodli okupatorju?

Alojz Bohte

Jaz ne, saj sem bil še premlad in preboječ, se pa je opogumilo nekaj starejših vrstnikov, da so po oknih hiš lepili rdeče zvezde. Enega izmed njih je videl Italijanski vojak in pričel vpiti: »Bandido, Bandido.« Aretirali so ga kot odraslo osebo in v zaporu je ždel vse do kapitulacije Italije.

Rudi Ebrle

Starejši brat je po vasi trosil letake, ki so pozivali k ljudski vstaji, na srečo ga niso odkrili.

Vojna je žalosten čas, a gotovo se spomnite kakega veselega trenutka...

Alojz Bohte

Zapomnil sem si dan, ko ja našo vas obiskal visoki partizanski funkcionar in nam pred odhodom rekel nekaj vzpodbudnih besed. Spremljala ga je neka ruska partizanka, nad katero so bili ljudje zelo navdušeni, ker so računali na pomoč velike Rusije. Ubogo dekle je ponavljalo samo Spasibo, Spasibo. (OP: Hvala, hvala)

Rudi Ebrle

Eden redkih veselih dni je bil, ko sem kot ponavadi prišel pogledat, kako gre mojim Italijanskim »kolegom« v bunkerju. Nekaj osnovnih besed in kretenj sem poznal, da smo se lahko sporazumeli. Po nekaj-minutnem razgovoru mi je eden izmed Italijanskih vojakov podaril čisto pravi karamelni bombon. Omeniti moram, da je bil to prvi bombon v mojem življenju.

Se vam zdi, da se je vojna končala leta 1945 kot piše v knjigah?

Rudi Ebrle

Da, bitke so se končale toda vojna se gotovo ni, sledi je pustila še mnogo let vse do danes. Za primer naj omenim najbolj priljubljeno otroško igro partizane in Švabe... Vedno smo se jo igrali, na paši, pri delu na njivah... seveda kot otroci ozadja vojne nismo razumeli, po pripovedovanju starejših smo dojeli, da so partizani dobri in Nemci hudobni... zato so morali nepriljubljeni vrstniki vedno igrati v vlogi »Švabov«, katere so dobri partizani premagali.

Alojz Bohte

Strinjam se z gospodom Kobetom, saj sem imel precej težko povojno življenje. Močno sem si želel k obredu prvega svetega obhajila, česar pa oče, zagrizeni komunist ni dovolil. Babica, ki je bila globoko verna, me je na veliko nedeljo odpeljala proti cerkvi, kjer sem se ob poti preoblekel v najboljše cunje. Kakor hitro se je dalo sem prišel domov in oče za to ni nikoli izvedel. Če bi zvedel bi me najbrž pretepel kot sem dolg in širok. To je bila moja in babičina skrivnost.

V prijetnem vzdušju so minile načrtovane dve uri in morali smo zaključiti, saj se nam je vsem mudilo po opravilih. Obema sem se zahvalil za pogovor in ju pospremil do vrat. Zvečer, ko sem premleval vse, kar sta mi sogovornika povedala, sej postal še bolj prepričan, da je bila 2. svetovna vojna le nesmiselno klanje, ki ni prinesla ničesar drugega kot gorje in nova sovraštva.

Tom Kobe, 3.bTG

Osrednja tema -

V luč tokratne osrednje teme je postavljeno t.i. timsko delo, katerega produkte lahko opazimo na skoraj vsakem koraku. Konec koncev živimo ljudje v uniji.

KAJ SPLOH JE TIMSKO DELO?

Timsko delo - skupinsko, ekipno delo je način izvajanja nekega projekta, cilja, v katerem sodeluje več članov ekipe. Osnova za uspešno medsebojno sodelovanje so enakopravnost, pozitivni odnosi in zaupanje med člani. Skupinsko delo je koristno predvsem, ko je za kompliciranо nalogo potreben pristop iz večih področij, na katerih se odlikujejo oz. se jim posvetijo posamezni člani. Vsak član vnese v projekt svoje izkušnje in ustvarjalnost, zato je tudi veliko bolj kvalitetno kot individualno delo.

KAKO NAJ BI POTEKALO TIMSKO DELO?

Vam je znana tipična situacija pri izvajanju projektne naloge, ko nenadoma večina odgovornosti pade na samo enega člana skupine? No, da se to ne bi zgodilo, je potreben ukrep že pri samem izbiranju članov ekipe: enotnost boste gotovo dosegli z zagretimi dijaki, ki jih projekt zanima, ki hočejo pokazati svojo ustvarjalnost, ne obupajo hitro in imajo obilo dobre volje in optimizma tudi, ko stvari niso najbolj rožnate. Znano je tudi, da je tim bolj uspešen, če so v njem člani, ki ponavadi ne ustvarjajo skupaj, saj z delom odkrivamo med seboj skrite talente, prijateljstva in ni osebnih stvari, ki bi motile delo. Taka ekipa vas gotovo ne bo pustila na cedilu.

Naslednja pomembna stvar je, da so vsi člani enakopravni. Ni narobe, če ima tim svojega voditelja, narobe pa je, če mora voditelj hote ali nehote prevzeti breme na svoja ramena. Vsakdo ima pravico do svojega kosa dela, razmišljanja in pritožbe.

Stroške projekta si člani razdelijo med seboj, prav tako morebitno nagrado in vsak je deležen pohvale.

Skupinsko delo nato poteka po lastnem načrtu. Najbolje je, če vsak član išče gradivo, literaturo, vire in jih potem urejajo vsi skupaj.

POGOSTE NAPAKE IN PASTI PRI DELU

1. Kot je že omenjeno, je »šefovanje« pogosta napaka, ki jo v ekipnem delu zagreši posameznik. Skupina izgubi ritem, kakovost in celo pade pod stres.
2. Uspešno timsko delo je plod prepletanja sposobnosti članov, pri katerih se najde nekdo, ki mogoče malce zaostaja za drugimi.
3. Voditelju primanjkuje sposobnosti sporazumevanja z ostalimi člani skupine in jih ne zna motivirati.
4. Čas. V zelo kratkem času in v stiski narejena projektna naloga ni nikoli dobra.
5. Pri timskem delu se naučimo zelo veliko. Kaj pa če se član nečesa noče naučiti?
6. Izgubljanje občutka pripadnosti skupini in volje do projekta.

PREDSTAVITEV PROJEKTNEGA DELA

Zadnje dejanje vsakega projektnega dela, ki je plod ekipe, je širjenje znanja oz. predstavitev projekta. Dandanes nam kvalitetno predstavitev omogoča mnogo tehničnih sredstev in domišljija posameznikov. Bolj kot je predstavitev zanimivo izpeljana, več glav bo pritegnila in večji bo uspeh, za kar se je vredno potruditi.

PREDNOSTI TIMSKEGA DELA

Timsko delo ima mnogo prednosti.

Člani se zavedajo, da so odvisni drug od drugega, zato tudi zvesto sodelujejo.Več glav več ve. Vsak član prispeva vsaj majhen delček informacije. Tudi probleme rešujejo hitreje kot individualisti. Že od samega začetka dela pa vse do

timsko delo

predstavitve si dajejo pogum in samozavest.

Seveda ima ekipno delo še mnogo prednosti, ki pa so že samoumevne in jih posameznik sam čuti »v koži«.

Timsko delo se lahko izvaja tudi v šoli med poukom in je koristno, saj si v večini primerov sošolci dosti bolj zapomnijo snov kot sicer. Odvisno je seveda od kvalitete tima.

Ob sprehodu po hodniku na ŠC je mogoče videti marsikakšen produkt timskega dela. Prevladujejo odlični izdelki, ki mimoidočega privabijo k ogledu in s tem je namen projekta tudi dosežen. Končni izdelki so tudi bolj kvalitetni in pogosti, kot je to v osnovnih šolah, kar kaže na razveseljivo dejstvo, da so na šoli še vedno dijaki, ki so zagreti in jim ni prehud problem delo v obšolskih dejavnostih.

Sanja Habazin, 1.aTG

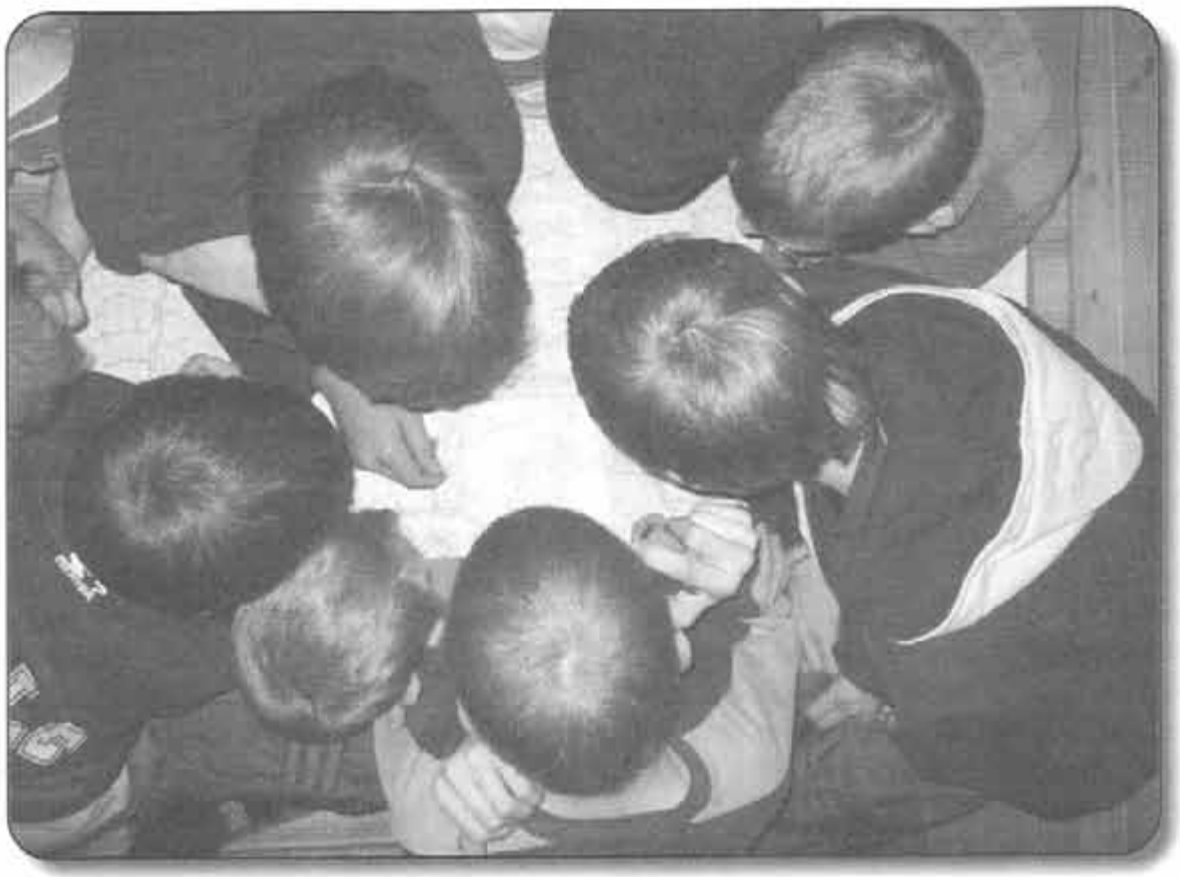

Majhnost

Človek je že od nekdaj del narave, vendar nekoliko razvitejši od ostalih bitij. Dan mu je razum, s pomočjo katerega bi se lahko lažje preživljal in imel lepo življenje.Toda vloge svojega razuma ni razumel popolnoma. Pričel ga je uporabljati kot nepogrešljiv pripomoček v materialističnemu življenju. Vseeno pa ni bil zadovoljen. Njegovo življenje je bilo prazno. Tako je pričel iskati sredstvo, ki bi ga napravilo lepšega. Dolgo je iskal, ker pa je iskal na napačnem mestu, je ostalo pri tem, da je nadaljeval s prejšnjim. Drugi načini zanj niso več obstajali. Pri mnogih je to opaziti tudi danes.

Slepi nas že misel, da smo vsemogočni gospodje in da nam je dano po lastni volji gospodovati vsemu, kar nas obdaja. Tudi to, da nas naš razum dviga daleč nad vsa ostala živa bitja. Zavedajoči se tega smo popolnoma zaverovani vase, v svoje besede, sklepe in dejanja. Obenem pa zaslepljeni vedno spregledamo lastno šibkost pred nedoumljivo močjo stvarstva. Čeprav ta večinoma drema in nam dopušča, da si mislimo svoje, se včasih del njegove mogočnosti postavi na ogled človeštvu. Takrat vsakega posameznika preplavita strah pred nedoumljivo močjo narave in zavest, da smo pred njo majhni in popolnoma nemočni.

Počutiti se kot prašni delec, ki ga še vetrič brez napora vrtinči v zraku, je za človeka brezupno, saj ne ve, ne kam ga bo odnesel, ne kdaj bo ponehal. Njegova gospodovalnost in svojeglavost se takrat presenetljivo hitro spreobrneta v ponižno, nebogljeni ovčki podobno obnašanje. Kaj vse je zmožen strah doseči pri ljudeh... Slab pridelek privede dva sprta kmeta do ponovnega druženja in medsebojne pomoči, nenavadne novice zbližajo ženske iz cele vasi, gospodarske krize posedejo prašne stole z imenitnimi možmi... Nenadoma se nam zazdi, da se pričenja življenje odvijati tako, kot bi se že zdavnaj moralo. Čeprav se počutimo nemočne, začutimo v sebi resnično veselje do življenja, do druženja z ljudmi, do bivanja z naravo in celotnim svetom. Takrat resnično občutimo polnost življenja, ki je v prejšnjem izobilju nismo bili deležni.

Na žalost pa ponavadi ljudje v takem razpoloženju s skupnimi močmi privedejo življenje na stari tir. Ne samo, da ponovno živijo brezskrbno, izobilja in udobja polno življenje, ponovno se pojavijo tudi monotonost in stari problemi. Vezi med ljudmi spet postajajo čedalje šibkejše, razumevanje počasi izginja. Pojavlja se nevoščljivost, ta pa prične odnose še dokončno razdirati. Svet postaja čedalje bolj pokvarjen in že se pričnejo kazati znaki novih težav. Toda to ni človekov cilj. Tako stanje je zgolj posledica njegove težnje po polnosti življenja, ki ga tako privlači. Da bi jo dosegel, stori vse, kar je v njegovi moči, pa mu vseeno ne uspe. Ne uspe pa zato, ker misli, da bo cilj dosežen s še bolj udobnim in brezskrbnim življenjem. Polnost življenja pa se skriva ravno v človekovi majhnosti in njegovi preprostosti.

Občutek, da smo šibki, ostane čisto v vsakemu, ki je kdaj svojo šibkost pobliže spoznal. Čeprav se nam zdi, da je tak občutek izginil, pridejo trenutki, ki nas spomnijo nanj. Takrat ga ponovno občutimo, morda še bolj, če nas lastna vest opozarja na neprava dejanja v življenju. Čutimo, kako smo neznatni, nepomembni, skriti pred širnim svetom in še mnogo bolj pred neskončnostjo vesolja. Da, ravno neskončnost je tista, ki je naše misli nikoli ne prenehajo obdelovati. Kaj je neskončnost? Kakšna je? Kako bi se počutili, če bi bili sami neskončni, če bi se raztezali v prostoru in času? Bi sploh poznali svojo obliko? Kaj bi sploh lahko počenjali, če bi imeli v svojih rokah vso moč? Kakšno bi bilo tako življenje?... Neskončno vprašanj o neskončnosti bi se odvilo v naših glavah, če bi le bilo naše zemeljsko življenje neskončno dolgo. Toda kaj nam bi pomagalo, ko pa je za navadne smrtnike še vedno nedoumljiva skrivnost. Lahko, da se v njej raztezata prostor in čas v neznano brez konca. Lahko je zgolj praznina, v katero ni mogoče stlačiti ničesar. Čeprav človek pozna njeno ime, je ne vidi, ne sliši in ne čuti na kakršen koli drug način. Obstaja le v njegovi glavi.

Po treznem premisleku človek spozna, da neskončnost ni zanj. Pride tudi do sklepa, da je še najbolje, če živi takšno življenje, kot mu je bilo dano že ob rojstvu minljivo in neznatno kot življenje vsake zvezde v brezmejnemu vesolju. Biti končen konec koncev zanj pomeni, da ima lastno podobo. To tudi ni tako slabo, saj se lahko v težkih trenutkih umakne v samoto, ko pa je dobre volje, se lahko brez zadržkov nastavi svetu, polnemu ljudi, ki ga pričakujejo. Pa tudi omejena fizična moč pomeni za človeka neprestano delo, ki zahteva njegov napor. S tem, ko z lastnimi rokami skrbi za preživetje, se ne zaveda samo samega

sebe, temveč tudi tega, da resnično živi. Mar ne živi vsak izmed nas ravno zaradi tega, da se na svetu neprestano nekaj dogaja? Brez tega bi svet ostal dolgočasen in pust, tak, kot je bil na začetku. Z našo pomočjo in pomočjo vseh ostalih živih bitij pa se razvija v čedalje lepši cvet, ki naj bi bil med drugim tudi naš ponos. Zaupan nam je bil v skrb in človek je to težko nalogo sprejel. Vendar pa je ni vedno vestno izpolnjeval, kot na primer danes, ko nam je čedalje bolj jasno, da sveta ne razvijamo po prvotnem Načrtu, temveč ga celo ogrožamo.

Življenje, ki ga je najti skoraj v vsakem kotičku na zemeljski obli, se ne odvija samo zunaj nas in v našem telesu. Odvija se tudi v naših mislih. To je življenje našega duha, ki ne pozna meja. Toda vse prepogosto ga omejujemo s tem, ko želimo razumeti le stvarno, omejeno življenje. Naše doumevanje sveta je zato omejeno. Medtem ko smo izredno dobri poznavalci predmetnega sveta, pa smo v svoji duhovnosti izgubljeni izgubljeni zaradi njene prostranosti. Tako kot v neskončnem vesolju odkrivamo nove svetove, tako v neskončnosti našega duha odkrivamo nova spoznanja. Ta delajo človekovo plemenitost še odličnejšo, poleg tega pa njihovo število iz roda v rod narašča. Zares neizčrpna zakladnica spoznanj smo ljudje. V svojem duhu smo neskončni, ujeti v telo pa končni. V nas se pretaka neizmerna duhovna moč, obenem pa smo telesno šibki . To je dobro, kajti s tem smo prisiljeni k zatekanju po pomoč tudi k svoji duhovnosti. V primerjavi s stvarstvom smo majhni, toda kako velik je človek! Oblast nad živim mu je dana. Je del velikega Načrta, katerega pomena s svojo težko premagljivo omejenostjo še dolgo ne bo povsem razumel.

Vsak se kdaj počuti majhnega in nemočnega. Moramo namreč razumeti, da je bila že na začetku človeštvu dana smer, ki se je mora držati. Včasih zato narava vsakega izmed nas opomni nanjo, da je ne bi zgrešili. V resnici pa je človek razred zase. V njem se skrivata neizmerna veličina ter moč duhovnosti in razuma, ki zelo rada sodelujeta in človeku ustvarjata lepo življenje. Toda kaj, ko človek podeduje tudi vse tiste nepotrebne človeške grehe, ki so glavni vzrok za toliko težav v našem življenju...

Klemen Turk, 1.aTG

EKSISTENCIALNA STISKA

Najgloblja stiska človekovega obstoja je strah pred izničenjem. Ta strah je tisti, ki človeka kot civilizacijsko bitje zaznamuje že od njegovih korenin. Civilizacija kot taka ne pomeni nič drugega kakor organiziran boj zoper parazit človekove zavesti nič, nesmisel, kaos je boj zoper t.i. zlo. Sredstva tega boja se skozi tritisočletno zgodovino niso kaj zadosti spremenila, kar je razumljivo, saj v kolikor se okovje, ki določa tisto, kar je znotraj okovja preveč prilagaja lastni vsebini, kaj hitro izgubi status okovja. Človek pa kot borec zoper lasten propad mora ustvarjati zidovja okoli sebe, saj se lahko edino le s trdim, oprijemljivim, nedvoumnim zaščiti pred imaginarno podobe zmage v bitki, katere izid je že dolgo, od začetka, znan.

Človek za razliko od živali ločuje okolico od oblike življenja, znotraj katere biva. Narava mu predstavlja oviro, kajti kot reflektivno, samozavedajoče bitje v center svojega zavedanja najprej postavi lastno predstavo o tistem, česar se zaveda in potem šele tisto, zaradi česar se tega zaveda. V praksi to pomeni, da ima človeku njegova pred-stava o naravi večjo vrednost kakor pa narava sama, zaradi katere znotraj človekove zavesti sploh pride o pred-stavi narave.

Ta razpoka, prepad, ki človeka ločuje od okoljnega sveta, predstavlja temelj civilizacije. Človek se je odločil, da bo svoje vedenje (dojemanje) o sebi priviligiral nad vsakim drugim vedenjem. Temeljna karakteristika človeka je torej vedenje, ki ve za svoje vedenje. Človek se zave, postavi se za to, kar misli. V tem se človek razlikuje od živali, ki zgolj ve, receptira. Žival je ogledalo narave, človek pa je tisti, ki gleda v ogledalo, v sliko lastne slike. Vemo namreč, da človek ne samo da zajema neke vsebine, on jih opredmeti, jih izpostavi in nenazadnje zaduši z novo, sebi lastno vsebino. Človek je bitje ločevanja in v svojem početju je človeštvo razbilo, razdvojilo in razvrednotilo sleherno bilko sinhronosti, celovitosti. Priznamo si lahko, da smo kot razslojevalci razslojili

sleherni sloj bivanja in si ob tem odkrili in osmislili majhno kapljico v neskončnem morju ne-smisla.

Isti boj, le v še bolj kruti in krvavi obliki, človek bije na ravni svojega telesa. Telo, v katerem še vedno kar mrgoli od prvobitne enotnosti, od primitivne povezanosti z naravo, človeka pripelje na točko poslednjega obupa in edina rešitev je beg. Beg v iluzijo. Takemu človeku, ki zapade v civilizacijo, torej nam vsem, telo predstavlja zunanji objekt. Kajti boj zoper lastni propad pomeni boj zoper lastno telo. Dualizem se tako ne naseli zgolj med menoj in naravo. Naseli se tudi med menoj in mojim telesom. Temu je tako zgolj in samo zaradi tega, ker smo prepričani, da smo vrhovni upravniki svojega telesa. Jaz sem nekaj drugega, kakor zgolj signal, ki potuje iz mojih možganov v telo, jaz sem vrhovni upravnik mojega telesa; to niso možgani, to niso misli, to sem jaz; samostojna, avtohtona entiteta. In preslikano na raven kolektivne zavesti: "Mi nismo samo živali, ki jih v krdelo oblikuje nevednost, instinkt. Ne, mi smo za-vedna bitja, ki s svojim razumom oblikujemo življenje po svojih merilih."

Človeka iskanje bistva vedno močneje potiska v metafizični prostor. V kraj, ki je imun na vplive časa in časovnosti. To početje lahko obravnavamo kot človekovo telesno potrebo po preraščanju, ki vzpostavlja konstrukcijo pojma duh. Na tem mestu stoji kritika metafizike, ki tej očita, da je tovrstno početje (potiskanje bistva človeka v onostranstvo) vzrok človekove ločenosti, vrženosti v prepad bivanja oz. začetek samodestruktivno orientiranega svetovnega etosa. Sam dodajam, da je tovrstni specifični samodestruktivni opus človečanstva v tem, da je svobodo sprejel za temeljno etično vrednoto. Ne samo da jo je sprejel, trmasto je vztrajal v njej, dokler ni prišlo do absolutnega razbitja simbolnih form (metafizični nihilizem).

Zavedajoč se nenehne razcepljenosti med seboj in tistim, kar poseduje, človek preventivno poseže po varovanih sredstvih. V konkretno-aktualnem smislu to označuje predikate, t.i. politikanske, protiteroristične kampanje, ki lahko v imenu morebitne nevarnosti za lastne državljane poseže v temeljno integriteto slehernega od lastnih državljanov. Nevarnost v tej oblike ne kaže svojih zob od zunaj, tovrstna nevarnost je razdrobljena v sleherni kotiček znanega. Oblast, oz. če ekspliciram na širši kontekst, organizacija, določena za varovanje obče dobrobiti, kaj hitro personalizira in osiromaši funkcijo tistih, zaradi katerih se projekt v prvi vrsti sploh pošlje na pot realizacije. Upravičeno lahko sklepam, da pomeni uspeh, zatorej že kontrola tistih, ki so v začetku opredeljeni kot ščitenja vredni in ne nujno samo onemogočenje delovanja tistih, pred katerimi se državljana ščiti. Sum kaže, da uspeh v tovrstni bitki zoper imaginarno zlo lahko pomeni nič drugega kakor zgolj trden ustroj realno dobrega. Kdor je zaščiten, verjame v imaginarno podobo samega sebe, svojega telesa, svojega naroda. Vzrok zaščitenja:"Boj zoper lastno izničenje!"

V prihajajoči eri univerzalizma bo temeljni problem povečana amplituda funkcionalizirajočih valov. Z drugimi besedami, človeštvo bo izgubilo temeljno integriteto, ko bo jasno definirana funkcija varovala. Človek z absolutno določeno podobo varnosti, nesoočen z možnostjo izničenja, je žrtev totalitarizma; političnega, ekonomskega, medijskega, medicinskega, empiričnega, psihologizirajočega! Človek, izgubljen sredi razintelektualizirane znanosti, ne odloži, nasprotno, še naprej nosi zastavo proletariata in se utaplja v morju funkcionalizma. Tako se sprašujem: "Ali bo zatorej barva prihajajoče, poslednje revolucije ponovno rdeča?" in si odgovarjam "Ne. Bojim se, da bo črna..."

Medtem ko se meja človekovega osamosvajanja pomika vedno bližje horizontu lastnih zmožnosti in dosega malone že tisto magično raven absolutizacije, se dejanski človek že duši od izpušnih plinov pobegle potrebe po preraščanju nenehnemu širjenju zavesti, ki v poslednjem gibu požre samo sebe.

Robert Janec, študent filozofije in teologije,
bivši dijak TG

NEODLOČNO SRCE

Po nebu počasi vije se noč,
ostal sem pod oknom tvojim pojoč,
utišan od sile neznane,
ki kriva za moje je rane.

Vse zdaj se v glavi dogaja,
resničnost vzeta iz raja,
doživljam trenutke, ki v bistvu jih ni,
saj srce neodločno v prsih mi tli.

Igor Beronja, 3.aTG

Literarne strani

RASPOUTIN

27.3.2000, 22.40

Novinar Clark se je živčno sprehajal po zasneženem petersburškem mostu in nenehno preverjal uro. Kaj je počel tukaj, v daljni Rusiji, ob tem času, je bilo znano samo njemu. Očitno je bilo, da nekoga čaka.

K njemu je pristopila postava, odeta v vojaško uniformo.

»Gospod Clark, preskočiva vljudnosti. Sem general Petrov in s sabo imam arhiv, o katerem sva se pogovarjala. Ali imate denar pripravljen?«

Clark je z roko segel v plašč in izvlekel kuverto, polno bankovcev.

»10.000 zelencev, kakor sva se zmenila, tovariš Petrov.«

Petrov je brez besed vzel kuverto, novinarju izročil mapo, se obrnil in želel oditi.

»Samo eno vprašanje, tovariš. Zakaj niste pa sami razkrili resnice, če je resnično tako šokantna?« je vprašal Clark.

»Zakaj nisem spregovoril? Ker bi potemtakem imel opravka z Vasilijem. Situacija je nasploh postala prevroča zame. Odhajam nekam daleč stran, na Kubo.«

»Vasilijem?« se je začudil Clark.

»Ne skrbi, saj ga boš spoznal. Veliko sreče ti želim potreboval jo boš. Zbogom.« Po teh besedah se je Petrov okrenil in odšel.

»No pa poglejmo, kaj imamo tukaj,« si je rekel Clark, se usedel v pivnico in ob kozarčku vodke začel pregledovati arhiv.

10.11.1957, 9.15

»Prekleti časnikarji, kaj si vsega ne izmislijo,« je zagodrnjal novopečeni general Raspoutin in jezno odvrgel časopis v smeti. S srepim pogledom je odslovil postrežčka iz sobe in sam zase nadaljeval: »Morda pa je tako še najbolje. Svet ne sme izvedeti. Vendar... le kdo bo nasedel? Da bi po toliko letih raziskav, priprav, milijonskih stroških v vesolje poslali Lajko? Absurd. Za družine umrlih kozmonavtov me ne skrbi. Saj sploh ne vedo, kaj je doletelo njihove sinove. Sploh pa bosta ogromna odškodnina in rdeča zvezda za najvišje državne zasluge poskrbela za njihov molk. Ne. To je mimo posvetiti se moram drugim, pomembnejšim stvarem. Američani so postali samozavestni. In nevarni. Zdaj, ko so se vsi naši upi raztreščili tisoče kilometrov nad zemljo, nas bodo gotovo prehiteli in postali prvi v vesolju. Nekaj moramo storiti, moramo...«

10.11.1957, 12.30

»...Da Petrov, govoril sem s predsednikom odobril je izstrelitev še zadnjega »Sputnika«... navsezadnje, drugega mu ne preostane...

...Da poslušajte me, popolnoma razumem, da je to zadnja priložnost da pridemo v vesolje s človeško posadko pred Američani...

...Z odliko sem opravil vse teste, ki jih mora opraviti kozmonavt?...

...Da, močno si želim tega in samo upam lahko, da se bom nekega dne povzpel tja gor...

...Najlepša hvala, da ste me predlagali ne bom se vam izneveril...

...Tudi vam na svidenje, tovariš.«

Raspoutin je z olajšanjem odložil slušalko. »Krasno«, si je zamomljal, »Z eno nogo sem že med zvezdami, vendar... še precej stvari je potrebno urediti.

13.1.1958, 17.00

V duhu komunistične arhitekture skromno opremljena dvorana je kar pokala po šivih, saj je bila zatrpana s človeškimi postavami pokončne, ponosne drže. Brez izjeme so bili okrašeni s številnimi našitki in rdečimi zvezdami - najvišjimi državnimi odlikovanji. Gotovo je šlo za pomembne vojaške funkcionarje. Tiho so se pogovarjali in v zraku je bilo čutiti napetost. Kot na povelje so se vsi okrenili proti govorniškemu odru, kjer se je kot senca prikazal človek

močne volje ter ukazovalnega značaja, vodja ruskega vesoljskega programa, Petrov. Nastopil je trenutek resnice.

»Mnogo let smo čakali na ta trenutek tovariši,« je začel. »Sodelovalo je tisoče delovnih rok in življenje dalo stotine duš. A danes ni trenutek žalovanja. Je trenutek radosti, veselja, saj ima človeštvo prvič v zgodovini znanje in tehniko, da v vesolje, brezmejno črnino, pošlje pripadnika svoje vrste - kozmonatva. Kot eden ste se skupaj borili za ta cilj, si pomagali, delili

znanje, izmenjavali izkušnje, a le enega izmed vas bo doletela čast, da bo sedel v vesoljsko plovilo in se zapisal v zgodovino. Kandidata sem izbral sam, na podlagi številnih preizkusov ter ugotovitev vašega nekajletnega urjenja. Prosim za aplavz tovarišu Juriju Gagarinu, ki bo imel priložnost, da se bo kot prvi podal na to nevarno, tvegano pot.«

V sobi je završalo, na obrazih prisotnih se je videl izraz olajšanja, zadovoljstva in vsi so hiteli čestitati Gagarinu. Petrov je s koncem očesa preletel sobo in v kotu opazil sključeno postavo, Raspoutina. Očitno je bilo, da se niti najmanj ni strinjal s govornikovo odločitvijo. Pristopil je do njega in mu pomignil proti vratom. V trenutku, ko sta prestopila prag, so se Razputinove obtožujoče oči, iščoče pojasnilo, obrnile v generala. »Žal mi je tovariš,« je le-ta začel, »Vem, da si bil najboljši na vseh preizkusih, se znašel v težavnih situacijah, blestel v matematiki in kodiranju, povrhu vsega si pa še mlad, ambiciozen - pravi kozmonavt. Brez pomislekov bi te posadil v raketo. Ukazi iz Kremlja pa so veleli drugače. Žal mi je. Navsezadnje, še bodo poleti v vesolje in s tem priložnosti zate...«

»Ne! Dovolj! Preklet bodi Kremelj! Dobro vem, da je SSSR na kolenih. Še enega takega podviga, kot je sputnik, ne bo zmogla. In Gagarin? Jurij Gagarin? Ta spaka mi bo uničila življenjsko delo?...Sukin sin! Veste kamerad, popolnoma vseeno mi je za vse, če ravno me te besede stanejo glave...«

Zavil je v pivnico in se prvič v življenju napil do onemoglosti.

12.4.1961, 21.05

»Ukazi iz Kremlja so veleli drugače...« je Raspoutinu odmevalo po glavi med rutinskim obhodom po jedrski elektrarni Černobil, kamor je bil zaradi spora s nadrejenim premeščen pred letom dni.

Dozdevalo se mu je, da misli sploh ne more skrivati, temveč mu le-te uhajajo iz glave in kot šepet odmevajo med stenami. Mogoče se mu je to zdelo zaradi mrtvaške tišine, ki je vladala v elektrarniškem kompleksu. Nikjer ni bilo žive duše, kajti vsi sodelavci so spremljali kozmonavta Gagarina na njegovi odisejadi v vesolje. Raspoutin se jim ni pridružil, saj je imel pomembnejše opravke. Neslišno je vstopil v nadzorno sobo glavnega reaktorja in zaklenil vrata za seboj. Kot šef varnostne službe je imel dostop do vsakega kotička elektrarne, zato mu to ni povzročalo posebnih težav. Za trenutek je postal pri mehanizmu za avtomatski izklop reaktorja ob prevelikih obramenitvah, še enkrat preveril, če je v sobi resnično sam, ter napravil nekaj hitrih potez z nožem. »Sedaj bi moral jaz sedeti tam gori, v kapsuli, ves svet bi me gledal, imeli bi me radi in bili ponosni name...« si je zamomljal in se hitro splazil iz sobe.

Vse je bilo nespremenjeno, le soj neonskih luči je razkrival izdajalsko zarezo v zaščitni gumi.

26.4.1986, 20.20

»...Sedaj pa k dogajanju v Černobilu, kjer smo bili priča do sedaj najhujši jedrski nesreči, ki bo z ogromno škodo in številnimi žrtvami svarilo prihodnjim rodovom, ki bodo izkoriščali tovrstno energijo. Strokovnaki iz vseh področij in vojska so že na kraju nesreče ter se trudijo ugotoviti vzrok nesreče. Za BBC poročal...«

»Vso srečo, bedaki,« je zagodrnjal Raspoutin, utišal radijski sprejemnik ter na dušek izpraznil kozarec vodke.

24.1.1988, 23.55

Sedaj nižji častnik Raspoutin je kot vsak večer sedel v mali pisarni v Petrogradu, iz katere je nadziral dobavo zalog v tamkajšnje oporišče. Odkar so ga pred leti zaradi malomarnosti in neopravljanja dolžnosti degradirali, je le še bolj zapadel v osebnostno krizo. Svojo žalost in nemoč je utapljal v alkoholu, iz nekdanjega veseljaka je nastal ljudomrznež, oddaljil se je od prijateljev, se zapiral sam vase. Popustil je tudi v službi in le nekdanji priljubljenosti se ima zahvaliti, da je dobil to sicer dolgočasno, vendar še vedno dostojno delo.

Med rutinskim pregledovanjem razpredelnic pa ga je nekaj zmotilo, in sicer hitri koraki, ki so se približevali vratom sobe, v kateri je ždel. Brez pozdrava je vstopil visokorasli mož, odet v elegantno črno obleko. Presenečenemu častniku je ponudil roko in dejal: »General Raspoutin, če se ne motim... sem Vasilijev, višji agent KGB.«

Raspoutin se je ob omembi tega imena zdrznil in mrzel pot ga je oblil. O Vasilijevem je slišal že veliko. Vzdevek »krvnik« si je pridobil s slepim izpolnjevanjem ukazov nadrejenih, saj je brez pomisleka odstranil že številne, ki so na takšen ali drugačen način prekrižali pot ruskemu vrhu. Agentu je nerodno stisnil roko in se sključeno sesedel. Vasilijev je predenj položil majhen kovček, katerega je do tedaj skrbno skrival pod

suknjičem, ter nadaljeval: »Prihajam zaradi tiste zadeve v Černobilu. Veste, nočemo pozornosti, novinarjev, velikih naslovov v časopisu. Naj to ostane med nami. Vojak ste, Raspoutin, upam da veste, kaj vam je storiti.« Po teh besedah se je okrenil in z odločnimi koraki zapustil sobo.

Raspoutin se je zazrl v zlovešče črn kovček ter ga tresočih rok odprl. Vsebina ga ni niti najmanj presenetila eleganten srebrn revolver z enim samim nabojem, pripravljen na strel. Stegnil se je do gramofona in si prižgal svojo najljubšo pesem. Trdno je zgrabil revolver in ga ponesel proti glavi. V možganih se mu je pričelo vrteti celotno življenje ter odmevala misel »To moram storiti, moram...«

Hladni kovinski klik petelina ga je v hipu rešil težkih misli.

27.3.2000, 22.40

Novinar Clark se je mešanih občutkov vračal v malo gostilno, kjer je prenočeval. Zadovoljen je bil sam s sabo, da je prišel na sled razburljivi zgodbi, ki jo bo razkril svetu. Z radostjo v srcu si je predstavljal svoje ime v največjih svetovih časopisih, postal bi slaven, vendar... nekaj ga je žrlo - besede Petrova mu niso dale miru. Zamahnil je z roko, kot si ne bi hotel kaliti zmagoslavja ter se želel otresti zlih slutenj, in vstopil v gostilno. Izčrpan je bil in ni mu bilo do večerje, zato je zavil proti stopnicam, ki so vodile proti sobam.

»Gospod Clark, trenutek prosim...«

Ob omembi svojega imena se je zdrznil in se ozrl. Zagledal je nasmejanega točaja. Ta je nadaljeval: »Neznani gospod je bil tukaj in povpraševal po vas. Ko sem mu povedal, da ste odsotni, me je zaprosil, naj vam predam ta paket, rekoč, da boste že vedeli, kaj storiti in da se bo oglasil kasneje...«

To rekoč je izpod pulta potegnil majhen črn kovček in ga postavil pred presenečenega novinarja.

»Še nekaj je... omenil je, da mu je ime Patrik, Patrik Vasilijev...«

Tom Kobe, 3.bTG

SKUPAJ ZA VEDNO

Vem, da čutiš isto kot čutim jaz,
melodija sreče prevzame te,
ko sonce ob poldne pokaže svoj obraz...
... in če se ti nebo očarljivo zdi,
če rad gledaš ptico, ko leti,
če lepo ti je drevo
potem tudi jaz ljubim vse to...
...ker ta ljubezen, ki dela me srečno
v srcu gorela bo večno.
Kot upanje, ki nikoli ne umre,
kot veselje, ki vedno dobro voljo seje,
kot plamen, ki vedno bo vroč,
tudi jaz upam, se veselim in gorim,
ko nate nanese moj spomin...
...saj skupaj postala sva eno.
Združena za vedno.
Ko se je sonce pokazalo v najlepši luči
sva si ljubezen priznala
in se v najlepšo vrtnico povezala
in ko nekoč bo zašlo
skupaj bova poletela v nebo.

Valerija Kastelic,1.aTG

ČUDNA POTA

Življenje ubira čudna pota
nam nerazumljiva in neznana.
Pota, ki sprejeti jih moramo
po čeprav to nočemo.

Včasih se izgubimo v tej zmešnjavi,
saj preveč je stvari v naši glavi.
Včasih se nam zdi, da padamo v prepad,
a vedno upamo, da se bomo pobrali
in končno pravo pot izbrali.

Nikoli se ne sprašuj,zakaj ta pot zate je izbrana.
Tako je, taka usoda ti je dala,
le bojuj se in vztrajaj
in nikoli upanja vase ne omajaj.

Valerija Kastelic,1.aTG

Fazanček drugič

petek, 3. september 2004
Dragi Dnevnik!

6:56

Danes me je zbudila mama, tako da sem imel veliko časa, da se spravim k sebi. Popil sem nekakšen domači zvarek proti mačku, a od njega imam samo suho grlo in grozen okus v ustih. Po dveh kavah in enem lekadolu sem se končno postavil na noge ter se odpravljam v šolo.

10:30

Končno odmor. Kljub novim prijateljem se je pouk neskončno vlekel. Ne vem, kako bom zdržal do konca. Na srečo imamo le še tri ure, nato pa gremo spet na pijačo. Danes bom zmernejši. Res, da sem opustil sanje o bodočem voditelju naroda, a vseh možganskih celic si v prvem tednu pravega življenja še ne smem uničiti.

12:31

Konec poukaaaaaaa! No, vsaj za danes. No, vsaj za nas. Zadnjo uro smo si »vzeli prosto«. Te zadnje minute so se vlekle kot najdaljša operna predstava, ki sem si jo kdaj ogledal, zato res ni imelo smisla, da bi še ostali pri pouku, saj smo bili že čisto nezbrani. Uradno se temu reče, da smo »užgali kolektivca« ali nekaj podobnega, so me podučili. Smo že na poti v lokalček. Rekli so mi, da smo tudi včeraj bili tu, ne morem si zapomniti, kako se imenuje. No, saj to res nima nobenega pomena. Dobro se bomo imeli povsod.

14:48

Uuuuu, kakšen dan! Super je bilo! Povabili so me, da se jim tudi zvečer pridružim. Anže ima rojstni dan in temu primerno tudi zabavo. Mame sicer še nisem vprašal za dovoljenje, a vem, da se bom te zabave udeležil z njenim dovoljenjem ali brez. Oblekel bom nove cunjice in odšel ter se imel fantastično. Res ne vem, zakaj so me tako strašili pred prvim letnikom srednje šole. Prav nič posebnega ni in čisto lahko shajam ter prijatelje sem si tudi že našel. Še to: uganka koruznega dežja je rešena. V šoli nas »fazane« obmetavajo s koruzo. Tako se je je nekaj zalezlo tudi med obleke in prinesel sem jo domov. Pravzaprav je bilo kar smešno, ko so se trudili zadeti koga, pa si le malo odskočil in so te zgrešili. Videl sem, da so s koruzo zadeli celo enega od prfoksov in po njegovi reakciji sodeč ni bil preveč srečen, da so ga zamenjali za dijaka, povrhu vsega pa še prvega letnika. Tako enkrat za spremembo nismo bili ogroženi samo prvi letniki.

16:57

Mama mi je začuda dovolila na zabavo, saj misli, da bo neko nedolžno praznovanje s torto in svečkami ter nadzorstvom odraslih. Nimam srca uničiti njene predstave, zato ji nisem povedal ničesar. Naj živi nevednost! Tako zdaj odhajam na svojo prvo zabavo v življenju (če ne štejem rojstnodnevnih zabav svojih bivših sošolcev in sorodnikov) in slišal sem, da tudi Gaja pride.

Gaja je edina od sošolk, ki se mi zdi vredna mojega občudovanja, poleg tega pa že imam njeno številko. Tim mi je sporočil, da je tudi ona opazila mene in upam, da se bova danes vsaj pogovarjala. Sedaj pa zares odhajam, drugače bom še kaj zamudil.

LE ROŽA...

Nisem tvoja lutka s katero se lahko igraš
in jo vržeš v kot kadar se ti zazdi .
Nisem robot, ki ljubezen in bolečina tuja se mu zdi,
sem le roža, ki lahko tudi zaradi bolečine oveni.

Roža, ki te vedno ljubila bo,
četudi tebe nazaj več ne bo.
A ve, da za vedno te je izgubila
in da najina vesela ura je že odbila.

Roža, ki se kljub ranam,
pobrala bo in naprej živela.
Če tudi odpuščanja bi si želel,
je preveč pretrpela,
da hinavskim besedam bi verjela.

A roža dobro ve,
da tudi druge cvetlice v vrtu žive
in da nekoč našel se bo cvet,
ki hotel bo samo zanjo živet.

Valerija Kastelic, 1.aTG

6:49 (dejstvo, da še nisem spal, uvršča ta zapis pod petek, čeprav je že sobota)

Žurka uspešna! Več jutri, ker imam sindrom resnega pomanjkanja spanja.

Sobota, 4. september 2004
Dragi Dnevnik!
18:26

Po desetih urah uspešnega spanja je v mojo sobo prihitela mama s termometrom v eni in vrčem čaja v drugi roki. Mislila je, da sem zbolel in zato ne vstanem. Ko je ugotovila, da sem bil le zaspan, ji je odleglo, čeprav meni ni. Na skrivaj sem vase zmetal skoraj celo škatlico lekadolov, a se še vseeno nisem mogel znebiti občutka, da mi v želodcu čepi tiger in na glavi sedi slon. Mama je skuhala kosilo in nekako sem se prisilil, da sem ga pojedel. Nisem se hotel izdati in ji povedati, da mi je vsak grižljaj hrane odveč in da mi to ni predstavljalo mirnega družinskega kosila, temveč počasno srednjeveško mučenje. Zdaj bi ti moral poročati o včerajšnjem večeru, a odkrito rečeno - potrebujem še nekaj časa, da sam vse premislim v miru.

22:19

No, sedaj ti bom povedal. Bilo je takole: Ko sem odšel od doma, sem se najprej dobil z Andrejem in Timom. Šli smo še kupit darilo za Anžeta in Andrej je imel nadvse zanimivo idejo. Nabrali smo mu deset steklenic različnih vrst piva in vsako posebej zavili v časopisni papir ter jih zložili v kartonasto škatlo Pampers plenic. Ko jo je odvil, mu sprva ni bilo nič jasno in nas je le začudeno gledal. Nato se mu je posvetilo, da je to le trik in je odkril pravo darilo. Nisem še videl človeka, ki bi ga pivo tako razveselilo. Pravi, da si bo v omari napravil pivoteko in zbiral različne letnice in vrste piva. Imenoval nas je za sponzorje svoje pivoteke in hitro poskril prve artefakte. Nato se začeli prihajati še ostali. Žurka je bila v Anžetovi zidanici nekje pod Gorjanci, a točnega kraja se ne morem spomniti. Okoli osme ure zvečer je končno prišla tudi Gaja. Naslednje pol ure se je gibala le v krogu svojih blebetajočih prijateljic in nikakor se ji nisem mogel približati. Tim je to opazil in mi poskušal pomagati s prebrisano domislico. Igrico Resnica ali izziv res uvrščam med otročje, a tokrat mi je prišla hudičevo prav. Tudi usoda je bila na moji strani, saj je prvi spraševal Tim Gajo. Ona si je izbrala izziv in izzval jo je, naj preživi pol ure v gozdu le z mojim spremstvom. Ker je punca ponosna, je nalogo izvršila. In jaz z njo. Podrobno ti ne želim opisovati, kaj se je tam dogajalo. Rekel bom le, da sem videl nebesa, ognjemet in da so angelčki prestavljali zvezde po nebu. Iz gozda sva se vrnila tesno objeta in do konca večera se skoraj nisva več ločila. Vsem je oznanila, da hodiva in tako so naju pustili v blaženi sreči. Na mojo veliko žalost pa me niso pustili pri miru, ko se je začelo tekmovanje v pitju. Izzval me je Andrej in ker pred svojo punco nisem želel izpasti kot reva, sva začela. Po dobre pol ure se mi je začelo megliti. Po dobri uri se mi je začelo temniti. Po uri in petnajst minut se moj spomin za nekaj časa konča. Iz kome sem se prebudil svež in z veliko energije že okoli treh zjutraj in imela sva še dobre pol ure, preden so po Gajo prišli starši. Nato sem se nekaj časa žalostno prestavljal po zidanici in okoli pol pete me je ponovno odkril Andrej. Ker pač ni imel boljšega dela, me je začel uvajati v skrivnosti irca in ircanja. Še nekaj časa sva se

TVOJ TI

Svilen obraz, svileno nebo,
tvoje najlepše je telo,
tvoje sočne oči,
tvoje prekrasne obrvi.

Boki ponosni, lepe dlani,
vse, kar vidim, to si ti.
Vse, kar se zdi
in česar ni.

Vsa ta lepota,
vse to nebo
tebe prekriva,
kaj naj zato?

Prekriva ti dušo,
z nebes poslano,
vselej z večno
lepoto obdano.

Ne morem prenehati,
ne morem in nočem,
ne morem stran,
ker tebe zdaj hočem.

Blaž Svilan, 3.aTG

norčevala iz ljudi brez življenja, ki visijo na ircu ob petih zjutraj, nato pa so po nas prišli Timovi starši. Tu se moja pripoved konča, sedaj pa grem, da bom postal žrtev nove odvisnosti, ki se ji reče irc.

23:25

Ženske! Le kdo jih lahko razume? S Timom sva se ravno pogovarjala na ircu, ko se je povezala tudi ona. Takoj sem jo pozdravil, a trajalo je kar nekaj časa, preden mi je odpisala. Napisala mi je, da je bilo vse le napaka in da si želi, da se med nama ne bi nič zgodilo. Le kako mi more to storiti?! Pravi, da so bile s prijateljicami še preden so prišle že v več lokalčkih in da je bila zato raven alkohola v njeni krvi previsoka, da bi lahko še normalno nadzorovala svoja dejanja. Obžaluje, če me je prizadela, a ne želi si resnejše zveze z mano. Če ti prevedem v jezik normalnih ljudi, kot je to zame storil Tim: bila je pijana in ni vedela, kaj počne, z mano pa ne želi imeti ničesar in prav malo jo briga, če je mene to prizadelo ali ne. Kasneje sem na nekem kanalu prebral, da že hodi z nekim drugim tipom. Ženske! Kako morejo?! Tim pravi, da je to normalno in naj se veselim, ker se Gaja ne druži z vsakim. To, da je bila z mano, čeprav le en večer, je pokazatelj moje popularnosti. Torej sem popularen. Mogoče mi bo pa to še kje koristilo…

Nedelja, 5. september 2004
Dragi Dnevnik!
22.47

Današnji dan sem preležal, zvečer sem malo ircal, predvsem pa se le prekladal po hiši brez pravega cilja in dela. Sedaj grem spat, ker oblasti ne upoštevajo mojih želja in je jutri šola.

SE NADALJUJE...

Barbara Markelc, 2.b TG

EVROPA

Tu v Evropi stari naši
najde vsak svoj zaklad.
Ta zaklad pa ni kar tak,
ker dela, znanja nima vsak strokovnjak.

Evropa je kot cvet,
ki združuje nas v svet.
Germani, Romani in Slovani,
vsi bomo njej vdani.

Skupaj v Evropo sedaj drvimo,
samo bolje, da živimo.
Da zdaj smo vsi veseli, zdravi,
samo da bo EVRO pravi.

Slovenci sicer majhni
v Evropi smo kar znani.
Pisali, računali in učili
so tam že mnogi naši učenjaki.

Vesel sem, da sem tu, v Evropi,
kjer bodo tudi naši vnuki.
Beli, črni in rjavi,
vsi prijatelji nam pravi.

Aleš Cvelbar, 1.aTG

URA

V hiši stari tika-taka,
preko sto že let tiktaka.
Ura stara, okrašena,
več rodovom čas je štela.

Škatlica lesena, »cagri« svetli,
vlečejo jo dol »gempli« težki.
Lice vse je že rjavo,
od časa, dima, rok spraskano.

Ur vseh vrst je v prometu,
vsakdo nosi jo na roki, v žepu.
Meni najljubša je radio-budilka,
mirno spim do zvočnega utrinka.

Aleš Cvelbar,1.aTG

USTVARJATI POMENI DVAKRAT ŽIVETI

»Ustvarjanje-delati, da nekaj nastane«, to je ena izmed definicij, ki sem jo zasledil v SSKJ-ju. Ampak kaj je pravzaprav ustvarjanje? Je to samo tisto, s čimer se ukvarjajo znanstveniki ali pa je to tudi tisto, za kar naši starši mislijo, da je le nesmiselno sedenje pred računalniki in zapravljanje prostega časa. Osebno jim dam prav, do neke mere, saj ne morem prešteti, koliko noči sem prebedel samo zato, da sem preigral do konca eno navadno trapasto igrico, ki sem jo dobil od prijatelja. Da sploh ne omenjam, kako je na ta račun trpela že tako »slaba slika redovalnice«. Vendar sem s tem pridobil tudi mnogo kvalitet, kot so npr: hitro tipkanje za računalnikom, širitev angleškega besednega zaklada, natančnost pri klikanju z miško in še in še... Vendar - ali se je splačalo? Vsak dan bolj in bolj spoznavam, da bi lahko tisti čas koristneje zapravil. Ampak pustimo zdaj to. Ali ustvarjajo tudi tisti svobodni pesniki, ki vsak dan pišejo čedalje bolj nerazumljive pesmi, ki so brez vsakršnih rim, logičnih asociacij, velikih začetnic... in ali dvakrat živijo tudi tisti, ki proizvajajo nekakšne čudežne napitke z zdravilnimi učinki, ki učinkovito zagotavljajo sanjsko postavo z rednim pitjem čaja oz. z obliži, ki se nalepijo na hrbet ter pospešujejo metabolizem? Moj odgovor je - da. Kajti tudi oni so se morali potruditi, da so napisali pesniško zbirko in jo poslali na trg kot nekakšno sodobno poezijo. Ali pa so morali registrirati in overiti svojo dejavnost pri notarju in vložiti vsaj toliko truda, da so tisto mešanico zelišč spravili v filter vrečko ter zapakirali tistih 20 do 30 vrečk v lično izdelan ovitek iz poceni debelejšega papirja, ki je seveda recikliran ter tako prijazen okolju, da ustreza eko standardom. Vendar morami vsi vedeti, da je to nekakšno ustvarjanje, ki pravzaprav ni ravno primerljivo s tistim pravim ustvarjanjem. Za ustvarjanje pa lahko vzamemo tudi drugo skrajno pot, npr. kemik ali pa kak znanstvenik, ki si že več kot polovico svojega življenja obupno prizadeva za odkritje novega zdravila, ki ga moderni svet še ne pozna. Recimo, da se mu bo le posrečilo in bo malo pred svojo smrtjo odkril to zdravilo bodisi po naključju ali pa bo to plod trdega dela skozi vse življenje. Malo pred smrtjo bo nato patentiral to zdravilo in dobil neko izplačilo, ki niti slučajno ne bo poplačalo njegovega truda. Podobno se je dogodilo sovjetskemu konstruktorju, inženirju in generalu, imenovanemu Mihail Timofejevič Kalašnikov. Bolj znan kot konstruktor jurišne puške AK-47 in posledično celotne družine pušk iz serije AK. Njegovo orožje je najbolj razširjeno po svetu in skoraj vsaka državna vojska ga ima. Ta človek je za to puško, ki še danes velja kot ena izmed najboljših, pa čeprav je že stara dobrih 50 let, dobil honorar v višini takratnih 10 ameriških dolarjev. To tudi celo za ruske razmere takrat ni bilo bog ve kaj. Pa vendar se danes bajne vsote porabijo za nakup prav te puške. Toda ta general ni želel denarja, vodil ga je višji cilj, vodil ga je čut za domovino. V življenju veliko ljudi kaj ustvari, toda danes vlada prepričanje, da je zato, da bi se ime "umetnika" omenjalo med prihodnjimi rodovi potrebno ustvariti nekaj, kar ima "umetniško vrednost" (npr. glasba, slike).

Sam se s tem ne strinjam, kajti umetnost je že preživeti v svetu, kjer je važno le, koliko težka je tvoja denarnica.

Nejc Repše, 2.bTG

V SPOMIN NA ROKA

Misli v temo so se zavile,
roke se komaj opazno spustile,
tiha molitev nam srca prevzela
zanj, ki usoda ga je vzela.

Oko zarosilo se je v tišini,
po glavi so švignili mnogi spomini.
Pesem v slovo se je oglasila,
zvonova v zvoniku žalostna bila.

Stali smo tam, a nismo verjeli,
da ga ni več, smo komaj dojeli.
Rože in sveče zdaj krasijo ti grob,
počivaj v miru, dragi naš Rok!

Jani Malešič, 3.dE

Križanka

	ŽENSKA, KI SE UKVARJA S ŠPORTOM	IZHLAPITEV VODE IZ OPRANEGA PERILA	PLOŠČINSKA MERA V AMERIKI	ZADETEK PRI HOKEJU	ALJAŽ PEGAN		KOS SPODNEGA PERILA	MAČKI SORODNA GOZDNA ZVER	LJUDSKI IZRAZ ZA GOSTILNIČARJA	MANJŠI ROEČERJAV PTIČ PEVEC	OSTRA SKALA V MORJU
TELOVADNI ELEMENT S POPOLNO IZTEGNITVIJO NOG						VEČJA ŽUŽELKA / PMLADNI MESEC					
UREJEN PROSTOR ZA GROBOVE											
KONJU SORODNA DOMAČA ŽIVAL					ČUVAJ ŽIVINE / ZAPOREDNI ČRKI						
NEMEŠKA REKA, PO KATRI SE IMENUJE PORURJE				BOLEČE SKRČENJE MIŠICE / ORODJ ZA SEKANJE				VEZNIK / ŽENSKA, KI ŽIVI ASKETSKO			TROPSKA RASTLINA Z MESNATIMI LISTI Z BODICAMI
SOSEDNJI ČRKI			LIKOVNA UMETNICA / PRIPRAVA ZA KAPANJE								
AMERIŠKA ZNAMKA ŠPORTNIH COPAT					DREVESNA SINOV / IZ ANE IZPELJANO ŽEN. IME				ALEŠ GORZA / ATEK, OČI		
GRŠKI OTOK, KJER JE BIL DOMA ODISEJ						VSAKDANJA POŽIVILNA PIJAČA ZA ODRASLE / PAJEK PO ANGLEŠKO					
KONIČAST REKVIZIT ALPINISTOV POZIMI						KMEČKO OPRAVILO, POTREBNO, DA KAJ ZRASTE					
STARO AZIJSKO LJUDSTVO, OBRI						PERNATA ŽIVAL S KRILI / DEL POLJA					
	DRUGO IME ZA OKOSTJE	OGRODJE IZ LAT / PREBIVALEC ALBANIJE							MAJHNA RANA	IME PISATELJICE UMEK	KDOR ŽIVI NA DEŽELI
ROČNA RIBOLOVNA PRIPRAVA Z MREŽO				SORTA RDEČIH JABOLK / REKLAMNI FILM							
ZGORNJI DEL ŽITNE BILKE Z ZRNI					SAMOGLASNIKA V VILAH / MORSKA RIBA			RIMSKI POZDRAV / NAŠ SKLADATELJ (DANILO)			
SREDINA BESEDE TREBUH			POVRŠEN UČENEC / BORILNI ŠPORT S PESTMI								
VELIKA LONČENA POSODA ZA MLEKO							ROGLJATO KMEČKO ORODJE / ŠANI Z VOLANOM				
OSNOVNA MERSKA KOLIČINA						PALIČASTA DAKTRIJA / VINKO MÖDERNDORFER					
NARAVNO GIBANJE, HITREJŠE OD HOJE				PROSTOR Z ODROM IN STOLI ZA GLEDALCE							
	KEMIJSKI ZNAK ZA CEZIJ			NAJMANJŠI ZADETEK NA TOMBOLI					KONEC BESEDE DAN		

Davorin Kobe, 1.aE

Rotovž, zidan z vinom

Med posvetnimi poslopji je bila za meščansko življenje v prejšnjih stoletjih mestna hiša najpomembnejša. Rotovži so v vseh mestih že s svojo zunanjščino kazali pomembnost mesta. Čim bogatejše je bilo mesto, tem bolj imeniten je bil rotovž, ki pa se, kot piše prof. Janko Jarc v razpravi Iz preteklih stoletij Novega mesta, pred letom 1720 ne po svoji zunanjosti ne po svoji opremi ni razlikoval od sedanjih meščanskih hiš.

Leta 1718 so si Ljubljančani sezidali nov rotovž, Novomeščani, ki so se imeli vseskozi Ljubljančanom za povsem enake, pa niso hoteli zaostajati. Že Valvasor je pisal, da je Novo mesto za Ljubljano najimenitnejše mesto na Kranjskem. Novomeščani so svoj stari rotovž podrli in si, kot piše zgodovinar Novega mesta Ivan Vrhovec, zgradili novega. A z ljubljanskim se le ni mogel meriti, čeprav je bil zidan skoraj po enakem načrtu. Ker pa Novomeščani, piše Vrhovec, niso hoteli v nobeni stvari zaostajati za Ljubljančani, razen pri plačevanju davkov, so malto za gradnjo rotovža delali z

vinom. Tako so prekosili Ljubljančane in čast je bila rešena.

O tem postavljaštvu Novomeščanov je pričal latinski napis na lesenem stolpiču: Anno VInI CorrVptI aeDIfICata sVm, kar pomeni, da je bil zgrajen v letu spridenega vina, kronostih pa da letnico 1720. "Reči se mora, da so bili tedanji mestni očetje veliki bahači, kajti če tudi dolenjsko vino, je vendar dražje nego voda. Mestni dohodki gotovo niso bili v najboljših rokah, če se je tako gospodarilo z njimi; in res, zgodovina mestnega zbora nas bo poučila, da takega gospodarstva kakor takrat ni imelo mesto še nikoli ," se huduje Vrhovec v svoji Zgodovini Novega mesta, ki je izšla leta 1891.

Rotovž je bil enonadstropen in je imel tri sobe. Največja je bila mestna dvorana, v kateri se je odvijalo vse mestno politično in delno tudi kulturno življenje. Kadar so v mesto prišli glumači, je postala mestna dvorana gledališče, ob pustu pa se je na rotovžu ves novomeški " boljši svet " zbiral k plesom in balom. Tako v starem rotovžu kot v tem, ki so ga zidali z vinom, je bila tudi ječa in njenemu temnejšemu delu so rekli " na kuglah " ; tam so namreč hudodelce priklepali na železne krogle, prvič je to omenjeno že leta 1647. Pred rotovžem pa je stal sramotilni steber, ki so ga imenovali pranger. Marsikateri obrtnik je moral stati pri tem stebru s tablico okoli vratu, na kateri je bil popisan njegov pregrešek. Pomočnike in rokodelske vajence pa so pri prangerju kaznovali z 10 do 25 udarci s palicami ali šibami.

Do leta 1856 je bila streha na rotovžu krita z deskami in tudi stolp, na katerem je bil dovtipni latinski napis. Tega leta pa so zaradi požarne varnosti streho pokrili z opeko, leseni stolp pa nadomestili z zidanim.

V začetku 20. stoletja, leta 1905, so stari rotovž podrli in na njegovem mestu zgradili novega, kakršen je še sedaj.

Rok Pirc, 1.aE

ZA AZIJSKIMI ŠE VESOLJSKI CUNAMI

Sonde in številni vesoljski observatoriji na Zemlji so 27. decembra lani zaznali prihod najsilovitejšega sevanja žarkov gama in X v zgodovini astronomije. To je bil kratek izbruh, ki je prišel iz objekta SGR 180620 v ozvezdju strelca, enega od štirih znanih magnetarjev. Skupna energija sevanja, ki je zadela Zemljo, je bila primerljiva z velikim izbruhom na Soncu. Toliko energije pa je astronome presenetilo, saj je magnetar na drugi strani galaksije in je od nas oddaljen 50.000 svetlobnih let. Izbruh je trajal vsega 0,2 sekunde in je bil v tem kratkem času njegov sij kar dvakrat večji od polne lune, seveda ekvivalentno v rentgenskih in gama žarkih. Po izračunih naj bi bila sproščena energija enaka tisti, ki jo Sonce izseva v 250.000 letih! Izbruh je bil tako intenziven, da se je od Lune, ki ima za žarke gama in rentgensko svetlobo majhno odbojnost, odbilo nekaj sevanja in ga je zaznal ruski satelit Helicon-Coronas-F. Tudi amaterski radijski astronomi so opazili sevanje, ki je ioniziralo zgornje plasti ozračja, pa čeprav se je to zgodilo sredi belega dne in so morali učinki izbruha tekmovati s Soncem. Ta izjemen dogodek so astrofiziki pospremili z velikim zanimanjem in zdaj poskušajo razložiti ta pojav, pri katerem se je sprožilo zares neverjetno veliko energije. Na našo srečo je vesoljski cunami prišel od zelo daleč, tako da ni ogrozil življenja na Zemlji.

Nevtronske zvezde. Da bi bolje razumeli »pošast«, moramo kratek razmislek posvetiti življenju zvezd. Nekako nenavadno se sliši, da zvezde živijo in težnost oziroma gravitacija je tista, ki uravnava njihovo življenje ter določa končno usodo. Zvezde se porodijo v več sto svetlobnih let velikih plinastih oblakih, ki se pod lastno težo začnejo na posameznih delih zgoščati. Iz prvotnega oblaka se sesirijo plinaste krogle, ki se vse bolj gostijo. V središču teh krogel zaradi silnega pritiska močno naraste tudi temperatura in ko doseže nekaj milijonov stopinj Celzija, se sproži jedrska fuzija zlivanje lažjih elementov v težje, na primer vodika v helij. Pri tem se sprošča veliko energije v obliki sevanja, ki se upre težnosti in ustavi krčenje plinaste krogle. Tako se rodi zvezda, katere energija izvira iz fuzije v njenem jedru. Dokler ima jedrska peč na razpolago gorivo, predvsem vodik, potem je zvezda stabilna. Takšno je naše Sonce. Toda zaloge vodika niso neomejene. Prej ali slej ga zmanjka, medtem pa se gravitacija prav nič ne utrudi in zvezdo neusmiljeno stiska. Ko zmanjka vodika, zvezda lahko zliva še druge elemente, vse do železa. Pri tem se sprošča energija, ki za krajši čas zajezi sesedanje zvezde. Ko pa v njej zmanjka lažjih elementov za fuzijo, presahne tudi izvor energije, torej glavni mehanizem za preprečevanje krčenja, in zvezda preide v zadnji stadij življenja. Končna usoda zvezde je odvisna od njene mase. Če je ta manjša, na primer takšna kot pri Soncu, potem se ob prenehanju fuzije skrči v tako imenovano belo pritlikavko, ki kot nekakšen vesoljski ogorek postopoma ugasne. Če pa je njena masa približno 1,4-krat večja od Sonca, se zvezda hitro sesede. Pri tem se v nekaj sekundah sprosti zelo veliko energije, približno toliko, kot jo je zvezda prej izsevala v nekaj milijardah let. To vidimo kot eksplozijo supernove. Pri tem se osrednji del zvezde ne uniči, temveč se sestavine atomov zlijejo. V središču supernove tako ostane objekt s premerom nekaj deset kilometrov, ki je sestavljen pretežno iz nevtronov nastane nevtronska zvezda. Gostota te zvezde je približno milijardokrat večja od vode! Sladkorna kocka te snovi ima maso sto milijonov ton. Pri nastanku nevtronske zvezde pa se ne zgosti le snov, temveč tudi magnetno polje. To postane milijardokrat močnejše in dramatično vpliva na naelektrene delce, ki priletijo mimo. Tudi vrtenje nevtronske zvezde se pospeši. Pojav je podoben drsalki

na ledu. Ko se ta zavrti z iztegnjenimi rokami, se suče počasi, ko pa približa roke telesu, postane njeno vrtenje bolj divje, ne da bi se pri tem odrivala. Zvezde se vrtijo počasi, naše Sonce se zavrti v približno 25 dneh, ko pa se stisnejo v nevtronsko zvezdo, se zavrtijo več desetkrat v sekundi. Nevtronska zvezda je nekakšen divji mlinček z močnim magnetnim poljem. Če se, denimo, elektron ujame v magnetno polje nevtronske zvezde, začne močno sevati curek svetlobe. Svetloba je usmerjena v ozek snop in nevtronska zvezda zaradi vrtenja spominja na nekakšen vesoljski svetilnik, ki mu pravimo pulzar. Prav odkritje pulzarjev, navidez utripajočih zvezd, je potrdilo obstoj nevtronskih zvezd.

Kmalu po odkritju pulzarjev leta 1967 se je pokazalo, da se njihova frekvenca občasno nenadoma spremeni. To je pomenilo, da nevtronske zvezde niso homogene krogle, temveč imajo na površju trdno skorjo. Ta skorja se občasno prelomi in nastane nekakšen zvezdni potres.

Sejalec smrti. Na našo srečo je izbruh nastal v oddaljenem in z medzvezdnimi oblaki zastrtem predelu Galaksije in ni predstavljal nobene nevarnosti za Zemljo ter bitja na njej. Če bi astronavta v vesolju zadel izbruh, potem bi bila prejeta doza sevanja manjša kot pri rentgenskem slikanju zob. Če pa bi takšen izbruh nastal na razdalji manj kot deset svetlobnih let, bi hudo prizadel ozonski plašč, kar bi imelo hude posledice za živa bitja na Zemlji. Delo izbruha bi dokončalo Sončevo sevanje, saj bi zaradi oslabelega ozonskega plašča do tal prišla obilica UV-svetlobe. V tolažbo povejmo, da v bližini osončja ni nobenega magnetarja in zato lahko zaradi vesoljskih bruhajočih pošasti mirno spimo.

Jan Debevec, 1.aE

MLADI ZA BOLJŠO EVROPO

Tom Kobe in Tomi Medved, dijaka tretjega letnika tehniške gimnazije, sva se na povabilo pisarne poslanca evropskega parlamenta gospoda Lojzeta Peterleta v petek, 20. maja v Mariboru udeležila okrogle mize. Razprava je potekala na temo Mladi za boljšo Evropo. Polemiko je vodil gospod Lojze Peterle. Razpravo sva odprla s skupnim govornim nastopom o vrednotah Evropske ustave.

Izpostavila sva pereče probleme glede strpnosti, enakopravnosti in solidarnosti. Še posebej sva izpostavila konflikt med Romi in ostalim prebivalstvom, predvsem naju moti segregacijski pristop reševanja problema s tem, ko potisnejo romske otroke v najnižji nivojski razred. Moti naju tudi pomanjkanje solidarnosti med mladimi, mladi izgubljajo občutek, da smo vsi ljudje in da se nesreče dogajajo vsak dan in vsakomur, ne glede na vero, raso, spol... Očitno jim ni jasno, da smo vsi samo ljudje in če se poškodujemo, vsakogar boli in priteče RDEČA kri in ne plava oziroma modra, kakor si nekateri predstavljajo (Zmago Jelinčič Plemeniti). Očitno so nas mobiteli in internet spremenili v ideal moderne dobe, torej brezčutne stroje z željo po večjem dobičku. Vse gre samo še za denar, ljudje pa se izgubljamo.

N`toko je najboljši freestyler (za nepoznavalce: freestyler je tisti, ki rapa »svobodno« in brez posebnih priprav) v Sloveniji in, po mojem mišljenju, največji mislec sodobne Slovenije, je kot Kosovel v novi podobi in mislim, da bi vsak državljan Slovenije moral vsaj enkrat slišati njegove pesmi. Za vas pa navajam njegovo razlago rikš: Rikše že stoletja simbolizirajo podrejenost tretjega sveta en človek vleče drugega človeka. Kljub neverjetni blaginji v zahodnih državah pa bi redko kdaj srečali Američana ali Evropejca, ki je zadovoljen s svojim finančnim položajem, kar izvira predvsem iz napačnega odnosa do denarja. Občutek pomanjkanja povzroča nenasitno potrebo po materialnih dobrinah, občutek obilja pa nasičenost in praznino. Rojevata se predvsem dva ekstrema: lenuh, ki za svojo revščino krivi sistem, ter deloholik, ki nima nobene koristi od svojega premoženja. Resnična revščina zahodne civilizacije je v intelektualni bedi.

Zaključil sem z mislijo, da če hočemo spremeniti svet, moramo najprej spremeniti sebe, ne smemo se ustavljati ob problemih drugačnosti, saj je že Mao Cetung nekoč rekel: » Ni važno, ali je mačka črna ali bela, važno, da lovi miši«.

Tomi Medved, 3.aTG

Poročilo z zasedanja "Pomladnega dne" v Ljubljani

Mrzlega aprilskega jutra smo dijaki tehniške gimnazije Tom Kobe, Tomi Medved, Damjan Cvetan in Nejc Papež vstopili na vlak Novo mesto - Ljubljana. Destinacija je bila jasna: slovenski parlament, kjer se bomo kot govorci udeležili razprave na temo projekta Evropski pomladni dan.

Po skoraj dveurni vožnji prek idilične dolenjske pokrajine ter nekajminutnem teku smo še pravočasno prišli pred zgradbo slovenskega državnega zbora in ostali sta nam ravno minuta ali dve za spominsko fotografijo pred to zvenečo ustanovo. Na tej točki smo naleteli na prve težave, in sicer je naš fotograf Nejc ugotovil, da je fotografska oprema ostala v Novem mestu in da s posnetki ne bo nič. Sliko, ki je prispevku dodana, nam je posredoval eden izmed vrstnikov, ki smo ga spoznali na zasedanju, in njegova prijaznost je prav gotovo tukaj v članku omembe vredna.

Ni nam preostalo drugega, kot da smo s rahlim strahospoštovanjem vstopili v poslopje, iz katerega se vodi naša mala država in vsak dan sprejema pomembne osebnosti. Naše nelagodje je opazil vratar, nas pokroviteljsko pospremil prek detektorja kovin v sprejemno dvorano ter nas obvestil, da bomo z razpravo začeli nekaj minut pozneje, kot je bilo prvotno predvideno. Preostali čas smo izkoristili vsak po svoje: nekateri so se navduševali nad razkošno opremo, drugi smo navrgli nekaj krepkih o slabi protiteroristični varnosti naših politikov, spet tretji pa so te trenutke namenili spoznavanju mičnih hostes, ki so nam kasneje razdelile dnevni red dogajanja in nas povabile v glavno sejno sobo.

Govorci smo bili usmerjeni v del dvorane, kjer običajno sedijo ministri, preostali pa so zavzeli položaje poslancev. Ker stremim v prihodnost, sem zasedel položaj ministra za znanost in tehnologijo, moj strankarski kolega Tomi pa se je najbolje počutil v koži, pardon, na stolu sosednjega ministra za kmetijstvo.

Srečanje je teklo pod taktirko Antona Kokalja, predsednika odbora za zadeve Evropske unije, z uvodnim nagovorom pa ga je otvoril predsednik državnega zbora, gospod Cukjati. Ta je besedo predal vodji predstavništev EU Jeanu Pierru Vonardu, ki nas je navzlic svoji tuji narodnosti nagovoril v slovenskem jeziku. Kot je kasneje skesano priznal, slovenščine, z izjemo nekaj osnovnih fraz in rekov, ne obvlada, kljub temu pa sta me njegov trud in želja, da bi se nam prilagodil in približal, popolnoma navdušila in z veseljem sem se pridružil gromkemu aplavzu, ki je sledil njegovemu jecljajočemu nastopu. Z govorom in razlagami je po tem nadaljeval v angleškem jeziku, kar pa ob profesionalnem prevodu prevajalke nikomur ni povzročalo preglavic. Govorniški oder je nato pripadel nam, dijakom in učencem različnih šol. V nekajminutnih nastopih smo predstavili svoja mnenja in poglede na različne člene evropske ustave. Kot ena zadnjih sva s Tomijem spregovorila o vrednotah evropske ustave. V nasprotju z ostalimi, ki so povečini navajali dejstva oziroma prebirali zahtevna besedila, ki so jim jih sestavili mentorji, sva se s sogovorcem nastopa lotila iz osebnega stališča ter vsako izjavo podkrepila z resničnimi primeri.

Po dobri uri smo zasedanje prekinili in odšli na zaslužen odmor. Državnemu vodstvu rahlo zamerim, da so pozabili na nas in niso postregli z malico, temveč le s sokovi. Najbrž so bili mnenja, da nismo lačni, ker smo se med razpravo že naužili sarkazma. Odmerjenih petnajst minut je ob sproščenem klepetu kar prehitro minilo in že smo se vračali v dvorano, ko je do naše ekipe pristopil vidno navdušen predstavnik kabineta Lojzeta Peterleta, pohvalil zelo izviren in zanimiv govor ter nas povabil na podobno srečanje v Maribor.

Sledil je neke vrste navzkrižni pogovor. Mlajši udeleženci smo zastavljali vprašanja, povezana z Evropsko unijo, njeno ustavo, vodje projekta "Pomladni dan" pa so nam odgovarjali po najboljših zmožnostih.

Naše politično udejstvovanje smo zaključili z vodenim ogledom poslopja parlamenta, med katerim smo bili seznanjeni s mnogimi, bolj ali manj, zanimivimi dejstvi o njegovem nastajanju, delovanju... S Tomijem sva se nato imela kot edina čast rokovati z njegovo ekselenco Jeanom Pierrom Vonardom, ki nama je pred odhodom še dejal: "You were the best."

Govoriti v parlamentu in sedeti na poslanskih stolčkih je neuresničen sen mnogih in vesel sem, da se je ponudila takšna izvrstna priložnost ter nam le-to omogočila. Na zasedanju smo se zabavali, zvedeli precej novega in začutili utrip življenja politikov, navsezadnje pa se je naša odisejada v Ljubljano iz nekajurnega obiska parlamenta razširila v zanimiv izlet, ki ga zlepa ne bom pozabil.

Tom Kobe, 3.bTG

AMATERSKO RAKETNO MODELARSTVO - REPLIKA BUSHU?

Slika: nemški projekt V2

Daljnega leta 1940 je nemški rajh na čelu z Adolfom Hitlerjem predstavil prvo raketo, ki si je zaslužila to ime:V2. Projekt V2, kot so ga imenovali Nemci, je dal narediti nemški firer, ko je videl, da Nemčija vse bolj drsi navzdol in da mu lahko pomaga le še »čudežno orožje«. Vendar pa posebnega pomena v vojni raketa V2 ni imela, saj so sovražniki iz zraka uničili večino izstrelišč, pa tudi precej nezanesljivo je delovala.

Vse od takrat ljudje stremimo k temu, da bi se dvignili v zrak in vesolje ali pa se zgolj poizkusili v izstreljevanju raket. Dolgo časa je bilo to »navadnim« ljudem nedosegljivo, v zadnjih letih pa se je zaradi množičnega razvoja tehnologije in sploh uporabne tehnike to precej spremenilo.

Najprej se je pojavilo raketno modelarstvo, ki je tudi športna panoga. Tukaj tekmovalci tekmujejo z majhnimi modeli, ki ponavadi ne presegajo mase 50 gramov, za pogon pa uporabljajo atestirane tovarniško izdelane raketne motorje s točno določeno močjo (maksimalno 100 Ns).

Šele v zadnjih parih letih pa se uveljavlja (vendar zelo redko) amatersko raketno modelarstvo. Tukaj modelarji izdelujemo rakete, velikosti 2 metra in več, z maso nad 5 kilogramov. Izdelava take rakete zahteva zadosti tehničnega znanja in poznavanja astronavtike. V Evropi je ta šport zelo malo razvit, precej boljše pa je stanje v Ameriki. Tam si perspektiven modelar hitro najde kakšnega bogatega sponzorja, kar pa je glavni pogoj za nadaljnje delo.

V Sloveniji se s podobnimi rečmi ukvarjamo modelarji le iz dveh večjih klubov: novomeškega Apolla in ljubljanskega astronavtsko-raketarskega kluba Vladimir M. Komarov.

V Novem mestu smo v zadnjih dveh letih izdelali kar tri večje rakete (v žargonu jim pravimo amaterke). Od tega je ena nesrečno končala, drugi dve pa sta bili že večkrat uspešno izstreljeni.

Slika: polet »amaterke«

Omenjene rakete so izdelane iz nekoliko močnejših gradiv (plastika, poliester, karbon, kevlar, aluminij, železo). Iz lesa je izdelana le konica, saj mora biti raketa obtežena tudi zgoraj, če hočemo brez posebnega

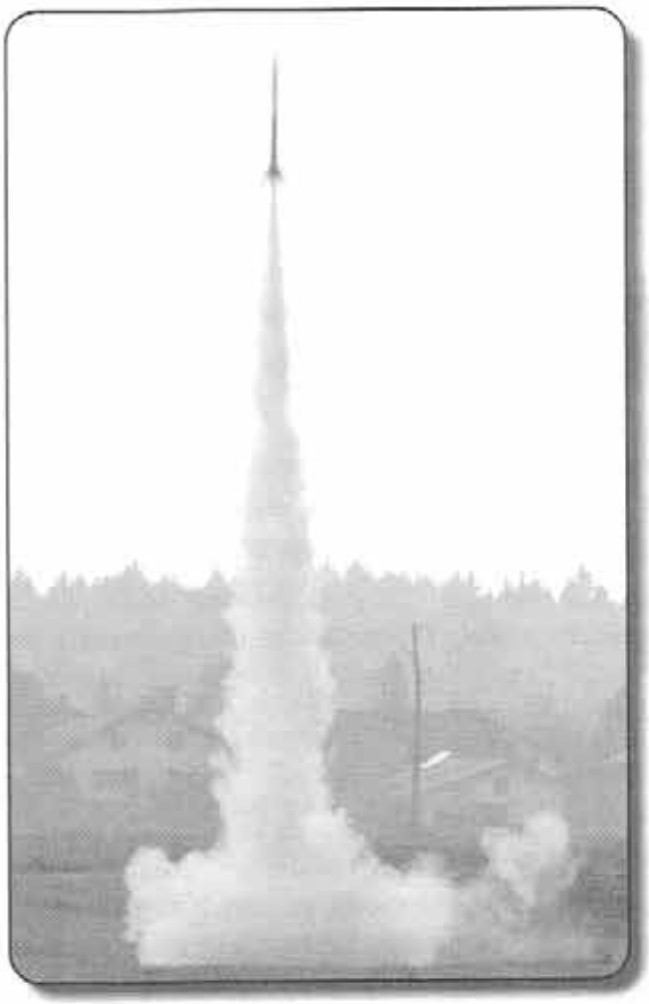

obteževanja doseči pravilno ravnotežje, ki je potrebno za pravilen vertikalen let.

Vse »amaterke« imajo vgrajen elektronski timer, ki si beleži višino leta in potem ob pravem času odpre padalo. Če raketa ne bi imela padala, bi gravitacijska sila poskrbela, da bi se zarinila v zemljo s (skoraj) isto hitrostjo, kot je potovala v zrak.

Ker na tržišču ni mogoče kupiti dovolj močnih raketnih motorjev za take rakete oz. so ti sploh prepovedani, jih je treba narediti doma. Najboljše je, če imamo izdelan tulec iz nerjavečega jekla in iz istega materiala izdelano šobo. Poskrbeti je treba še, da bo motor dovolj termično zaščiten (uporaba azbesta) in pa, da bo na motorju prav velika šoba, saj lahko sicer motor eksplodira. Gorivo za tak motor je prav tako z malo poznavanja kemije izdelano doma.

Tak motor, premera 10 cm in dolžine pol metra, ustvari silo 8000 Ns in deluje dobre tri sekunde. To je dovolj, da raketa vzleti s pospeškom, večjim od 25G, doseže hitrost približno 1000 1100 km/h in se dvigne za približno 1800 metrov.

Vsi ti podatki so izračunani s pomočjo programov, ki so izdelani posebej v ta namen, višina in hitrost pa sta tudi izmerjeni s posebnimi napravami. Določena odstopanja lahko nastanejo le zaradi različnih vremenskih pogojev.

Vsako leto v Srbiji poteka srečanje Smotra raketne tehnike, kjer se zberejo amaterski raketni modelarji iz cele Evrope in na dvodnevnem srečanju izmenjujejo razne zamisli in nove tehnološke rešitve.

Kljub tem (za nekatere) neverjetnim podatkom lahko povem, da svetovni rekord v višini leta z doma narejeno raketo še vedno ima nek Američan, ki je s pomočjo večih sponzorjev in strokovnjakov projektiral in uspešno lansiral raketo, ki je dosegla višino 86 km!

Slika (desno): doma izdelan raketni motor

Torej, če se kdo zanima za tak hobi ali pa ga zgolj veseli raketna tehnika, se lahko oglasi v novomeškem ARK Apollo ter se tudi sam poizkusi v tem zanimivem hobiju.

Marko Pirc, 1.aTG

RAKETNO MODELARSTVO

Raketno modelarstvo, takšno, kot ga poznamo danes, je začelo nastajati v zgodnjih šestdesetih letih, ponekod že konec petdesetih. Začetek "vesoljske dobe" označuje izstrelitev Sputnika 1, prvega umetnega satelita (7. oktobra 1957), še zlasti pa polet prvega človeka v vesolje, sovjetskega kozmonavta Jurija Gagarina (12. aprila 1961). Ti dogodki so pustili neizbrisen pečat na številnih področjih človekovega udejstvovanja. Nedvomno so vplivali tudi na razmah raketnega modelarstva kot tehnično športne discipline. Za zgodovino raketnega modelarstva je pomembno leto 1962, ko je Mednarodna zveza za astronavtiko (FAI, Federation Aeronautique Internationale) sprejela v svoje okrilje raketno modelarstvo kot novo tehnično športno panogo. Izdelani so bili športni pravilnik in varnostna pravila. S tem so bili postavljeni temelji za razvoj raketnega modelarstva v svetu.

Začetki organiziranega raketnega modelarstva v Sloveniji segajo v leto 1970. Takrat je skupinica navdušencev, zbranih v Astronavtsko-raketarskem klubu Vladimir M. Komarov v Ljubljani, pričela z načrtnim razvijanjem in lansiranjem najrazličnejših tipov raket. Vse aktivnosti in pomembnejše dosežke so skrbno dokumentirali in pomenijo danes zanimivo pričanje o teh pionirskih časih. Takrat najbrž nihče od njih ni niti razmišljal o tem, da bodo močvirni travniki in njive ljubljanskega barja, kjer so poletele prve modelarske rakete, nekoč prizorišče zveznih in mednarodnih tekmovanj.

Nepoučeni posamezniki si pod pojmom raketnega modelarstva še dandanes predstavljajo mešanje eksplozivnih snovi in s tem povezano nevarnost za ljudi in okolico. Resnica je seveda popolnoma drugačna. Ob doslednem upoštevanju varnostnih pravil je raketno modelarstvo docela nenevarna modelarska zvrst, primerna za najširši krog ljubiteljev tehnike, za mladino in odrasle, ali kot se modelarji radi pošalijo: raketno modelarstvo je hobi vesoljske dobe, namenjen mladini od osmega do osemdesetega leta starosti.

Pod pojmom raketno modelarstvo razumemo vse aktivnosti v zvezi z načrtovanjem, gradnjo in izstreljevanjem raketnih modelov, katerih masa v trenutku lansiranja v nobenem primeru ne presega 500g (0.5kg). Izjema so makete (S7), kjer je največja dovoljena masa 750g. Modeli so v celoti izdelani iz nekovinskih gradiv, kot so papir, les, umetne mase in podobno. Vgrajene imajo lahko samo manjše nebistvene kovinske dele.

Vsaka modelarska raketa sme imeti največ tri stopnje, pri čemer pojmujemo kot raketno stopnjo del rakete z lastnim pogonom, ki se med poletom loči od nje.

Model oziroma del modela, ki se med letom loči, mora biti opremljen s pristajalnim sistemom, ki mu omogoča varen pristanek in dopušča ponovno uporabo. V ta namen se uporabljajo različni pristajalni sistemi. Največkrat so modeli opremljeni s padalom ali trakom (strimerjem), ki s plapolanjem povečuje zračni upor ter na ta način upočasni pristajanje predvsem lažjih modelov. Pri raketoplanih omenjena sistema služita za spuščanje izgorelih motorjev, kompletnih kontejnerjev oziroma nosilnih raket, model sam pa pristaja kot jadralec s pomočjo aerodinamičnih nosilnih površin (krila). Del modela se lahko spušča tudi z avtorotacijo.

Raketne modele poganjajo izključno modelarski raketni motorji, ki so serijsko izdelani in atestirani. Motor mora ustrezati številnim zahtevam in varnostnim predpisom FAI. Totalni impulz motorja ne sme presegati 100 NS(newton na sekundo), v motorju pa je lahko največ 125g goriva. Pogonska zmes goriva in oksidanta je že predhodno neločljivo vstavljena (premešana ali lita) v ohišje iz papirja ali umetne mase. Motor torej lahko uporabimo samo enkrat. Tako je izključena vsaka nestrokovna priprava goriva ali ponovno polnjenje motorja, ki niti ni dovoljeno.

Matjaž Resnik, 1.aTG

NOSTRADAMUS

Nostradamus je zaslovel s svojimi prerokbami, vendar je bil veliko več kot samo nadarjen jasnovidec. Znan je bil kot zdravnik univerz v Avignonu in Monpellieru, po vsej Franciji pa je slovel po zdravljenju kuge. Nostradamus je bil cenjen pisec filozofskih obravnav ter knjige o prehrani in kozmetiki. Njegove Prerokbe so poleg Biblije edina knjiga, ki so jo po objavi nenehno tiskali in je prevedena v skoraj vse jezike sveta.

ŠOLSKA LETA

Michel de Notredame (1503 1566) se je kot prvorojeni od 17 otrok rodil 14. decembra 1503 v St. Remyu v južni Franciji. Ker je sošolcem nenehno pripovedoval o zvezdah, kometih in ozvezdjih, so mu pravili astrolog. Od doma je odšel pri 16. letih, ko se je preselil v Avignon k teti Margareti. Njen mož je bil slikar in je Michela spravil na Fakulteto lepih umetnosti, tam je študiral slovnico, retoriko in dialektiko, nato pa še klasične antične predmete (aritmetiko, geometrijo, glasbo in astronomijo), kar je bilo v skladu s takratnimi običaji.

V tistem času življenje ni bilo lahko. Evropo so pestile bolezni in tako je leta 1520 v Avignonu izbruhnila kuga. Na fakulteti so odpovedali predavanja in študentje so se v paničnem strahu razbežali na vse konce in kraje. Tudi Michel je zapustil Avignon in se 1521 na univerzi v Montpellieru vpisal na medicino. Najprej se je na osnovi Aristotelovih del posvetil teoretični medicini in filozofiji, zatem pa še botaniki in farmakologiji.

Leta 1524 in 1525 se je ponovno razplamtela kuga in Nostradamus se je iz Montpelliera odpravil v Narbonne, pozneje pa v Toulouse in Bordeaux. Tam je prestal ognjeni krst kot zdravilni pomočnik. Pri tem je opazoval bolnike s kugo in potek same bolezni. Leta 1529 se je vrnil v Montpellier in tam nadaljeval študij medicine ter ga zaključil z doktorskih nazivom.

POROKA

Leta 1533 se je Michel odpravil v Agen, ki je bila trdnjava religiozne skupine katarov-heretikov. Ravno ti heretiki naj bi imeli original Janezovega razodetja v grščini, ki je tedaj veljal za njihovo tajno knjigo. Morda se ravno v tem skriva razlaga za poznejše življenjsko delo velikega preroka.

Kakorkoli že v Agenu se je Nostradamus poročil z mladim dekletom, s katerim naj bi imel hčer in sina. Njihova sreča ni trajala dolgo, saj je bil Nostradamus le nemočna priča, ko so mu za davico umrli žena in oba otroka. Po svoji smrti se je mladi vdovec odpravil v Aix en Provence.

NOV ZAČETEK

Leta 1547 se je poročil z mlado vdovo brez otrok in se naselil v provansalskem mestu Salon de Crau. Tam se je družil s škofovskim zdravnikom, z matematikom in astrologom Scalingerjem, Rabelaisom in drugimi svobodomiselnimi učenjaki.

PRVE NAPOVEDI

Po 1550 je začel redno objavljati spise: nasvete za zdravo življenje, kuhanje marmelade in podobno. Izdajal je tudi almanahe, v katerih je napovedoval vse mogoče: kaj se bo zgodilo prihodnje leto, vreme, žetev, vojne in mir, kugo in pojave kometov. Njegovi spisi, pod katere se je podpisoval z umetniškim imenom Nostradamus, so bile prave knjižne uspešnice in so dosegali visoke naklade.

V dobi renesanse kombinacija zdravnika in astrologa v eni osebi ni bila nič nenavadnega zdravniki so pri zdravljenju upoštevali astrološke vplive.

1.marec 1555 je morda najzanimivejši datum v zgodbi o Nostradamusu, saj je ravno na ta dan napisal predgovor svojemu sinu Cesarju za prvo izdajo Prerokb.

PREFACE

DE M. MICHEL

NOSTRADAMVS

à ſes Prophecies.

Ad Cæſarem Noſtradamum filium

VIE ET FELICITE.

ON TARD aduenement CESAR NOSTRADAME mon filz, m'a faict mettre mon long temps par continuelles vigilations nocturnes referer par eſcript, toy delaiſſer memoire, apres la corporelle extinction de ton progeniteur, au commun profit des humains de ce que la Diuine eſſence par Aſtronomiques reuolutions m'ont donne congnoiſſance. Et depuis qu'il a pleu au Dieu immortel

Gre za delno objavo, ki vsebuje prve tri centurije in četrto centurijo do 53. verza. Tako so bile v kratkem času objavljene tri izdaje, dokler ni 3. novembra 1557 izšla četrta, razširjena izdaja s sedmimi centurijami (do 42. verza). Vsaka centurija zajema sto predvidevanj, vsako napisano v štirivrstičnem verzu.

Na Nostradamusa so postali pozorni tudi na francoskem dvoru. Kraljica Katarina Medičejska je očitno prebrala eno izmed njegovih izdaj in ga povabila na dvor. Tako sta Nostradamusa 15. avgusta 1555 sprejela kralj in kraljica ter ga bogato nagradila.

PROTIN ALI STRUP?

V Parizu je Nostradamus hudo zbolel. Uradno naj bi bil enajst dni prikovan na posteljo zaradi protina, mnogi pa so sumili, da je bil zastrupljen. Ob vsem tem je treba upoštevati zavist in politične interese dvorjanov, pa tudi dejstvo, da se je na kraljevem dvoru kar trlo zdravnikov in astrologov. Ti si družbe uglednega kolega iz province, ki bi jih utegnil povsem zasenčiti, zagotovo niso želeli.

Po enajstih dneh, polnih muk in trpljenja, se je zgodil preobrat. Nostradamus je najverjetneje preživel samo zato, ker je bil vrhunski strokovnjak na svojem področju in je vzel učinkovit protistrup. Za njegov uspeh so izvedeli tudi v domačem mestu Salon, kjer so ga pričakale navdušene množice.

ZAPUŠČINA

17. junija 1566 je Nostradamus notarju izročil oporoko, v kateri je razdelil svoje ogromno premoženje, saj je bil (sodeč po današnjih merilih) multimilijonar. Tri dni kasneje je k sebi poklicala vse ljudi, ki jih je želel še enkrat videti. V noči s 1. na 2. julij je Nostradamus umrl in se za vedno zapisal v zgodovino.

POGLED NAZAJ:

KAJ VSE JE »ZADEL« NOSTRADAMUS?

1529 : Turki oblegajo Dunaj.
1582 : Uvedba gregorijanskega koledarja.
1609 : Galiilejeva teorija o gibanju Zemlje.
1804 : Napoleon se okrona za francoskega cesarja.
1910 : Napovedana 1. svetovna vojna.
1930 : Hitlerjeva pot do oblasti.
1945 : Atomska bomba na Hirošimo.
1965 : NASA načrtuje pristanek na Luni (štiri leta pozneje N. Armstrong kot prvi človek stopi na Luno).
1991 : Zalivska vojna (avgusta 1990 Sadam Husein samovoljno prikjuči Kuvajt, nato posredujejo ZDA z zaveznicami).
1998 : Afere in grožnje (med drugim tudi afera z Monico Lewinsky).
1999 : Sončev mrk, vendar še ne konec sveta.
2000 : Krvav konflikti na območju nekdanje Jugoslavije.
2001 : Napad na ZDA, ki naj bi naznanjal 3. svetovno vojno.

KAJ NAS ČAKA?

2004: Nič dobrega za Ameriko, orientalski terorist v Evropi - (nihče drug kot Osama bin Laden) naj bi čez Italijo in južno Francijo prodrl v Evropo. Evropa in ZDA se morata pripraviti na teroristične akcije. Predvsem ZDA čaka huda recesija.
2005: človek na Marsu Mars je drugi planet, na katerega bo stopila človeška noga. Udeležencem ekspedicije se ne obeta nič dobrega. Na morskem dnu naj bi se pojavila nova vrsta orožja.
2006: novo orožje, nov despot, pomanjkanje vode Na vzhodu naj bi novo orožje islamskemu svetu vlilo pogum in vero v zmago. To leto se bo zapisalo v zgodovino človeštva, ker pot nazaj in s tem povezano razoroževanje nista več mogoča. Nostradamus opozarja na 3. svetovno vojno. V tem času naj bi se pojavil nov vladar, ki naj bi izviral iz vzhodne Evrope in naj bi od 2010 do 2014 povzročil veliko katastrofo.

Vzroki za vojno naj bi izhajali z območja današnjega Iraka.

2008: predsedniki štirih držav umorjeni v enem tednu Lahko, da se bo to zgodilo šele jeseni 2010, vendar naj bi že nekaj mesecev prej trajala 3. svetovna vojna.

2010: boj za premoč Konflikt naj bi nastal med državami tretjega sveta in bogatim zahodom, jabolko spora pa naj bi bila pravična delitev naravnega bogastva.

1012: upor v Vatikanu Nostradamus namiguje, kdo naj bi bil zmagovalec vojne. V Vatikanu ali proti njemu se obeta upor, vendar ni napisano nič konkretnejšega. Veliko ljudi naj bi bilo prizadetih zaradi uporabe kemičnega orožja.

2016: konec vojne Vojne naj bi bilo konec in Evropa opustošena. Trajalo naj bi še nadaljnjih 10 let, preden bo Evropa spet poseljena.

2028: odkritje novih virov energije - Trije znanstveniki naj bi prišli do izjemnega odkritja. Šlo naj bi za nov vir energije, ki naj bi bil povezan z zvokom.

2070: brezrazredna družba Sanje komunistov iz 19. stoletja naj bi se uresničile in nastala naj bi brezrazredna družba.

2097: ustavitev staranja Gensko staranje naj bi bilo dokončno »izolirano« in »nevtralizirano«.

2100: umetno sonce Nostradamus opisuje vesoljsko postajo, ki naj bi umetno osvetljevala Zemljo. Pridobivanje energije s pomočjo umetnega Sonca naj bi zadostovalo, da bi bil na senčni strani Zemlje namesto teme trajen somrak.

2130: podvodne kolonije - Nezemljan naj bi s svojim znanjem prispeval k intenzivnemu poseljevanju morskega dna, kar naj bi porušilo ekološko ravnovesje.

2183: Mars zahteva neodvisnost Kolonija na Marsu, ki naj bi postala jedrska velesila, naj bi od Zemlje zahtevala neodvisnost.

Maja Majzelj, 4.bTG

Duhovi

Duhovi, prikazni, strašila, ki jih samo slišimo... Mnoge verodostojne priče trdijo, da so se srečale s temi obiskovalci iz onostranstva. Ali je mogoče, da je pri vseh to samo plod domišljije?!

Že od kamene dobe naprej človek verjame v duhove. Strah, da bi se mrtvi vračali in vznemirjali žive, je pripomogel k nastanku različnih obredov, katerih cilj je bil zagotoviti, da bodo duše umrlih počivale v miru. Stari Babilonci, Egipčani in Asirci so dajali v grobnice obredne darove, da bi z njimi pomirile duhove. Tudi Grki in Rimljani so verovali, da duše umrlih, ki ne najdejo miru, blodijo po svetu in preganjajo hudobne ter strašijo dobre - posebno če truplo ni bilo pokopano in upepeljeno.

Plinus, rimski konzul v Suri, je napisal zgodbo o neki hiši v Atenah, ki so jo duhovi dolgo obiskovali. Naposled se je v hišo vselil filozof Athenodorus, da bi tam stražil. Ko se je duh, ki je za seboj vlekel verige, prikazal, mu je filozof sledil, vse dokler ni duh izginil na dvorišču. Označil je mesto, in ko so tam naslednji dan začeli kopati, so v zemlji našli skelet moškega v verigah. Potem ko so okostje javno sežgali, se duh ni več prikazal.

V stari Indiji so ljudje puščali hrano in druge darove v svetiščih, da bi tako umirili "baute" - duhove z majhnimi rdečimi telesci in levjimi zobmi, o katerih so bili prepričani, da ponoči hodijo naokoli. Kitajci so nastavljali pogače, da bi pomirili prikazni, ki so se prikazovale, obkrožene z zeleno svetlobo - najprej glava, nato noge in nazadnje trup. V japonski ljudski folklori obstajajo razmršene ženske v belih oblačilih, samurajski bojevniki z jasno vidnimi brazgotinami zemeljskih ran, in lisice, ki se spremenijo v čudovita dekleta in začarajo vsakogar, kdor jih vidi. Indijanci v Severni Ameriki so imeli obredne plese, da bi tako pregnali duše mrtvih, ki po njihovem verovanju cvrčijo kot črički.

Kaj pa je potemtakem duh?! Že odkar se človek zaveda svojega obstoja, poskuša najti odgovor na to vprašanje.

PRESTOLNICA DUHOV - VELIKA BRITANIJA

Povsod po svetu si ljudje pripovedujejo zgodbe o duhovih in strahovih. Toda očitno živi največ strahov v Veliki Britaniji. Najnovejše raziskave kažejo, da od sedmih Britancev vsaj eden trdi, da je že videl prikazen. In moramo priznati, da so tudi tisti iz izbrane družbe - kralji, trmasti znanstveniki in učenjaki, nezaupljivi pisatelji kot na primer sir Arthur Conan Doyle in stotnik Marryat, pa škofje in vodilni duhovniki anglikanske cerkve kot na primer John Wesley - vsi prepričani, da so srečali prave prikazni.

Zakaj se duhovi prikažejo živim ljudem?! V veliki večini so to "duhovi slabe vesti", žrtve krivice, ki potem prosijo žive, naj jih dostojno pokopljejo ali jim izpolnijo kake želje - ali pa prosijo samo za malo usmiljenja. Nekateri iščejo mir. Drugi izražajo svoje nezadovoljstvo, ker nimajo miru.

Obstajajo tudi prikazni, ki jih slišimo, a jih ne vidimo. So sile, ki povzročajo strah zbujajoč, nerazložljiv ropot sredi noči. In v mnogih pogledih so bolj grozljive od prikazni, ki jih lahko tudi vidimo.

Prvi zapiski o takšnem duhu izvirajo iz leta 355 našega štetja. V Bingenu, ob nemškem delu Rena, je nerazložljiva sila metala ljudi iz postelje, kamenje po zraku in se oglašala s čudnimi glasovi. Od takrat so nevidni duhovi razsajali povsod po svetu.

POGOVORI Z DUHOVI

Ljudje se že dolga stoletja trudijo,da bi stopili v stik z duhovi. Organiziranim priložnostim pravimo seanse, ki pomeni seja ali zasedanje. Ena izmed najbolj priljubljenih seans poteka tako, da se spiritisti usedejo za okroglo mizo. Duhovi se odzivajo na zastavljena vprašanja tako, da trkajo, sučejo mizo in jo v izrednih okoliščinah tudi vzdigujejo. Ponavadi pomaga, če je poleg tudi človek, ki je še posebej dovzeten za psihološke vplive, vendar se lahko seansa posreči tudi brez njega.

STIKANJE DLANI pogosto velja za pogoj uspešne seanse. Teorija pravi, da duhovi uporabljajo kombinirano psihično energijo vseh živih bitij, tako da z njo na materialni ravni dosegajo fizične učinke. To bi lahko pojasnjevalo, zakaj se udeleženci po seansi počutijo izčrpani.

AVTOMATIČNO PISANJE V stoletjih so zabeležili primere avtomatičnega pisanja. Včasih avtomatist piše v jeziku, ki ga ne pozna, kar govori bolj v prid tezi o intervenciji duhov kakor pa temu, da bi šlo za podzavestno dejavnost.

SREČANJE Z DUHOVI

Kot kaže, se duhovi počutijo najbolje v starih stavbah, ki so bile kdaj prizorišče krvavih in strašnih dogodkov. Skoraj tako je, kakor da bi ti kraji vsrkali duševne muke trpečih in umirajočih in bi jih potem preigravali v obliki strašenja grozljive atmosfere in pa prikazenskih podoživljanj, ki zbujajo nezadržno grozo.

VANDALSKI DUHOVI - Napadi poltergeista so nekakšna psihološka vandalstva. V divjanju, podobnem otroškemu besnenju, bo posteljnina raztrgana, ornamenti pa razbiti. Manjkajoči motiv je lahko kratko malo želja otroka ali otročjega duha, da bi zbudil pozornost. Poročila o tem, da bi bil kdo duha tudi res videl, so zelo redka.

KULTI DUHOV

Za vse kulte duhov je značilno, da zmorejo vsrkati v svoj sistem verovanj prvotno nepovezane elemente, ki jih poberejo pri drugih verah.

Opazen zgled zato so recimo svetniki katoliške cerkve, v katerih vidijo posebno obliko utelešenja prav tistih kozmičnih sil, ki se sicer manifestirajo kot duhovi umrlih prednikov in kot bogovi in boginje afriškega in indijanskega porekla.

Torej naslednjič, ko se začnejo vrata škripaje odpirati ali pa opazite kakšno senco, ki hitro izgine, pomislite, ali je bil to morda duh.

Še stran (tudi mene je navdušila) za morebitne navdušence in prestrašence nad duhovi:
http://theshadowlands.net/ghost/

Barbara Markelc, 2.b TG

Moda

V uredništvu Tegija smo se odločili, da vas vprašamo za mnenje o naslednjih profesionalnih kreacijah oblek. Žal smo naleteli na bolj amaterska mnenja. No, pa saj boste sami prebrali. Tukaj sta dve ideji - kreaciji ter komentarji nanje. Naj vam služijo za zgled, da ne ponavljate enakih napak

- premalo dekoltirana
- primerna za pouk-šolske dejavnosti in prosti čas
- primerna za spraševanje (hm...?)
- majica je ravno prav kratka, lahko bi bila krajša (ledvice bi pa tudi trpele)
- preveč enostavne hlače
- »volančki« ne pašejo (le kje se skrivajo volančki?)
- hlače bi morale biti bele barve
- namesto hlač bi lahko bilo krilo-jeans (Ja, pa ni!)
- popularne barve (A se ne reče moderne?)
- ovratnik ne paše (Ja pa kaj?!)
- rokavi ne bi smeli biti strgani (Kje pa so strgani?)
- preozek vrat (To je samo slika!)
- zelena barva paše barvi oči (Le kje jih vidite??)
- dober make-up (Hja...)

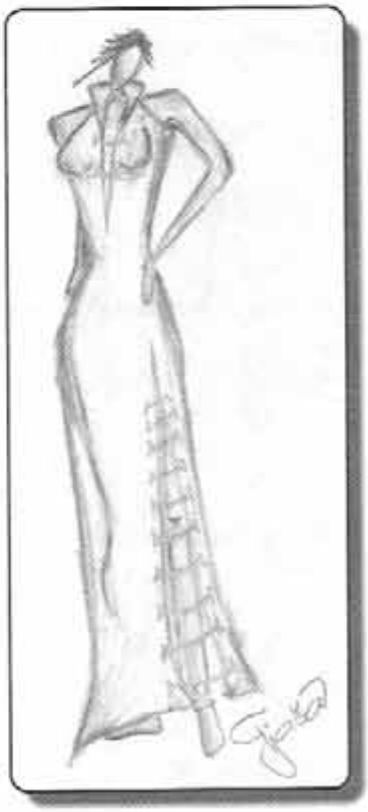

- frizura ne paše k obleki
- prsa ne stojijo-ni simetrije (Še veliko jih je na svetu, pa druge glejte!)
- premajhen dekolte (Kaj bi se pa moralo videti?)
- krilo ima dober izrez (Vsaj ena pametna izjava!)
- primerna za ples (A bejž..)
- manjkajo modni dodatki; rokavice, nakit (To je samo slika...)
- predolga obleka (Kaj pa petke?)
- dobre barve
- trakci ne pašejo (Ravno v tem je fora!)
- ne bi smelo biti ovratnika (Kakšna bi bila pa brez?!)
- manjkajo čevlji (Še enkrat....to je SAMO slika!!!)

Kot ste lahko opazili, so bila podana mnenja precej primitivna. Nekateri so videli kar oči, ki jih ni, drugi so svoj pogled usmerili v intimna mesta. Skratka, komentarji so bili bolj ali manj neutemeljeni. Potem se pa sprašujemo, zakaj nihče ne mara kritikov!?

Nina Lončar, 2.bTG, David Merlin, 1.aTG
skice: Tjaša Wolf

Še en članek o zdravem življenju oz. saj veste - jabolka in te zadeve...

Kdor je prebral članek v prejšnjem Tegiju, zagotovo že ve, zakaj gre. »Eno jabolko na dan, prežene vse težave stran!« Pri Tegiju smo se odločili, da vam še enkrat zatežimo z zdravim življenjem. Česa smo se tokrat spomnili, si pa poglejte sami. Če se vam da, seveda.

NEZDRAVO PREKOMERNO HUJŠANJE: Hujšanje naj bo povezano predvsem z rekreacijo in ne samo s hrano. Prekomerno hujšanje, to pomeni, da ne jemo ničesar, ni zdravo. Strokovnjaki pravijo, da se s stradanjem lahko tudi zredimo. Na primer: če stradaš oz. zelo malo ješ po več dni skupaj, se telo navadi in bo hrano, ki jo dobi, začelo shranjevati kot maščobo. Če pa jemo v normalnih količinah in če si hrano enakomerno razporedimo čez dan, pa bo začelo telo to hrano sproti porabljati in je ne bo shranjevalo kot odvečno maščobo.

ZASVOJENOST S HRANO: Seveda pa je potrebno jesti v NORMALNIH količinah. Dostikrat slišimo za zasvojenost z marsičem na primer z alkoholom, kavo, cigaretami,drogo... Malokrat pa za zasvojenost s hrano, čeprav tudi ta obstaja in marsikdo se tega ne zaveda. Prav tako kot prekomerno hujšanje škoduje zdravju, mu lahko tudi prekomerno uživanje hrane. Seveda s tem ne mislimo, da je narobe, če si »zasvojen« z zelenjavo ali sadjem. To je lahko tudi dobro. Zasvojenost s hrano pomeni, da jemo preveč »hitre hrane« in izdelkov z veliko maščobe in kalorij. S tako hrano se ne samo zredimo, ampak lahko škodimo srcu in ožilju. S tem problemom se lahko spopademo tako, da to škodljivo hrano zamenjamo s čim zdravim. Na primer: namesto da gremo po pouku s prijatelji v Mc'Donalds, se lahko ustavimo pri bližnjem sadjarju in si kupimo banano ali drugo sadje, ki ravno tako nasiti. Prav tako bomo na račun tega prihranili denar in pomagali svojemu zdravju.

Upamo, da je vsaj nekaj besed doseglo svoj namen. Pa srečno!

Nina Lončar, 2.bTG

Vzgoja za mladega človeka

GRADNJA POZITIVNE SAMOPODOBE

Za mlade danes velja, da smo "učeča generacija". Brez dvoma imamo več možnosti za življenje, šolanje, zabavo kot vrstniki nekoč. Vendar čas od nas zahteva več hitrega odločanja. Prav zato imamo poleg "več možnosti" tudi "več tveganja". Zato je zelo pomembno, kakšno samopodobo, torej podobo in mnenje o sebi, imamo oz. smo si ga zgradili. Na to pa vpliva več dejavnikov, ki jih lahko ponazorimo takole:

In kako se gradimo:

Tako, da se cenim, poznam svoje dobre in slabe strani. Te si znam tudi odpuščati.

Znam tvegati, pri tem poznam meje in upam reči >NE<, ko je to potrebno. (npr. slabi družbi in vsemu, kar bi imelo negativne posledice na moje življenje)

Vstanem, če padem. (znam si pomagati, sem čustveno močan in stabilen). Sem kompetenten odgovoren. (to znam, obvladam in se nase torej lahko zanesem)

Vse to nam pomaga zgraditi dobro samopodobo. To pa seveda pomeni tudi:

- kar moreš, stori sam,
- napake so popravljive,
- poudarjam svoje dobre lastnosti.

In ne pozabimo, da je rodbina pomembna družinska institucija. V njej in z njo je lažje preživeti. Korenine so pomembne za človeka, dajejo mu trdnost in občutek varnosti.

Varovalni dejavniki za dobro opremljenost v življenju so torej - med drugim :

- občutek sprejetosti, varnosti,
- šolski uspeh,
- dobra družba,
- >konjički< v prostem času, ki omogočajo dobro sprostitev (ta je še kako pomembna v času vseh mogočih napetosti),
- verjeti in zaupati v Nekoga ali pa kar v dobro na svetu.

In poslušajmo se, kajti: Uro slišimo šele, ko se ustavi!

Urša Zadnik, 1.aTG

Glede filma Tu pa tam

Režija: Mitja Okorn
Igrajo: Klemen Bučan, Miki Bubulj,
Toni Cahunek, Adnan Omerović
Scenarij: Mitja Okorn, Marko Podgoršek
črna komedija, Slovenija, 2004, 88 min

26. januarja je v slovenske kinematografe v vsej svoji veličini in povečavi prišel »no budget« slovenski film Tu pa tam.

Film Mitje Okorna, ki je najmlajši slovenski režiser (v preteklosti je že režiral nekaj videospotov skupin: Kocka, Select, Elvis Jackson, Kosta, Los Ventilos, Backstage, Bohem...) je bil zaradi »neprimerne vsebine« zavrnjen in tudi nefinanciran s strani Filmskega sklada RS. Kljub temu, da naj bi bil »brez umetniške vrednosti«, si ga je v dobrih treh tednih po premieri ogledalo več kot 25.000 gledalcev v kinematografih širom po Sloveniji (prišteti moramo še vse piratske kopije filma) in se je že zelo približal nagradi Zlata rola.

Naslovni single je pesem Tu pa tam, slovenske rap skupine Kocka.
Celotna zgodba je precej podobna filmu Lock, Stock and two Smoking Barrels, vendar slovenska izvedba z »južnim« pridihom še izboljša enega izmed redkih »wannabe How high« filmov na našem ozemlju.

Zgodba se dogaja v »Kranjsterdamu«. Štirje zadetki si od lokalne mafije sposodijo večjo vsoto denarja, z namenom, "da bi se v lajfu šli novodobne podjetnike". Nesposobni, kot so, izposojeni denar seveda še isti trenutek izgubijo in se zaradi tega nehote znajdejo v surovem podzemlju "Kranjsterdama". Tu pa tam z dilanjem, kockanjem, izsiljevanjem in podobnimi, bolj ali manj posrečenimi, idejami poskušajo dobiti denar nazaj. Če denarja v sedmih dneh z obrestmi vred ne vrnejo... »bum«!

Da Mitjev film vsi označujejo kot "odbit", sploh ni čudno, kajti če se od adrenalina zadeti režiser, igralci, ki prekipevajo od življenjske energije, statisti, snemalci, lučkarji in naključni mimoidoči- vsi brez prebite pare, ki skupaj nimajo niti za burek, spravijo snemati film, lahko pričakujemo le "no budget" odbito črno komedijo.

Film je bil sprejet na mednarodni filmski festival LIFFE (kjer so ga uvrstili v povsem novo kategorijo »odbitki«), slovenski filmski festival pa ga je zavrnil zaradi pomanjkanja "umetniškega privdiha".
Vendar si mladi režiser ne dela prav nič skrbi, da bi se njegov film "gužval" na slovenskem filmskem festivalu skupaj s petimi slovenskimi filmi, če pa se lahko na LIFF-u zavrti skupaj s 114 mednarodnimi filmi.
Sicer pa je bil film s strani gledalcev ter amaterskih kritikov zelo dobro sprejet, nekateri so ga celo primerjali z nemško dramo Teci, Lola, teci. Če se lahko tako izrazim, gre za neko vrsto gorenjske različice dolenjske burke Na svoji Vesni ali Milice: majhen film, narejen v krogu prijateljev in njim tudi namenjen. Po mnenju širšega kroga gledalcev naj bi bil Tu pa tam poleg filmov, kot so: Ne joči Peter, Moj ata socialistični kulak in Jebiga eden izmed najboljših nizkoproračunskih filmov pri nas.

stiske snemali kar tri leta in pol, vsi igralci so se odpovedali svojemu honorarju. Delne stroške pa jim je uspelo pokriti z denarjem raznih sponzorjev. Za presnemavanje na medij, primeren za kino, so se pa vrgli šele po končanem filmu, ko so videli, da je v resnici precej zanimanja. Vse skupaj naj ne bi stalo več kot 7 mio slovenskih tolarjev.

Čeprav je napravljen za drobiž, ni glede na ostale filme slovenske produkcije, ki dobijo po 100 in več milijonov SIT, nič slabši od njih - kvečjemu boljši.

Za vse, ki bi radi o filmu izvedeli še kaj več, si oglejte spletno stran www.tupatam.com, kdor pa si ga ni še ogledal, naj to stori čimprej!

Marko Pirc, 1.a TG

Ferrari F430 F1

F 430 je evolucija prejšnjega modela Modene 360; to je tako, kot če bi slednjega poslali v fitnes studio in mu dali inekcijo adrenalina. Je drugi najhujši ferrari od Kristusovega štetja naprej, hujši od F40, hujši od F50, le Enzo mu povzroča težave. Notranjost ni prav nič špartanska. Usnje, aluminij, karbon, to so materiali, ki krasijo tehniško izdelan kokpit, ki zdaj nič več ne zaostaja za nemškimi konkurenti. Avto je po nekaterih značilnostih zelo blizu dirkalnim vozilom: je razmeroma lahek (1.450 kilogramov), ima 4,3-litrski osemvaljni motor z močjo 490 konjskih moči pri 8500 obratih v minuti in navorom 465 Nm. Tako gnani F430 doseže 100 kilometrov na uro že po pičlih štirih sekundah, najvišja hitrost, ki jo doseže, pa presega 315 kilometrov na uro. Ni kaj, zmogljivosti, ki jih konkurenca še kako spoštuje, so bile dosežene zaradi izrednega razmerja med težo avtomobila in močjo motorja, ki znaša 355 KM na tono. Lahek in kompakten motor leži razmeroma nizko in je nameščen sredinsko, to pa pripomore k večji stabilnosti in boljši vodljivosti. Veliko vlogo pri zmogljivosti avtomobila igra tudi menjalnik. Šeststopenjski sekvenčni menjalnik vedno prestavlja hitro in brez oklevanja. Čas, ki ga porabi za prestavljanje, znaša le 150 milisekund. Tudi elektronski diferencial doda svoje. To je novost, ki je privzeta direktno iz formule 1 in kontrolira razporeditev moči motorja in obnašanje pogonskih koles, ko so na robu zdrsa. Ferrari F430 pa se kljub svoji ceni, okoli 40 mio tolarjev, že prodaja kot vroče žemljice.

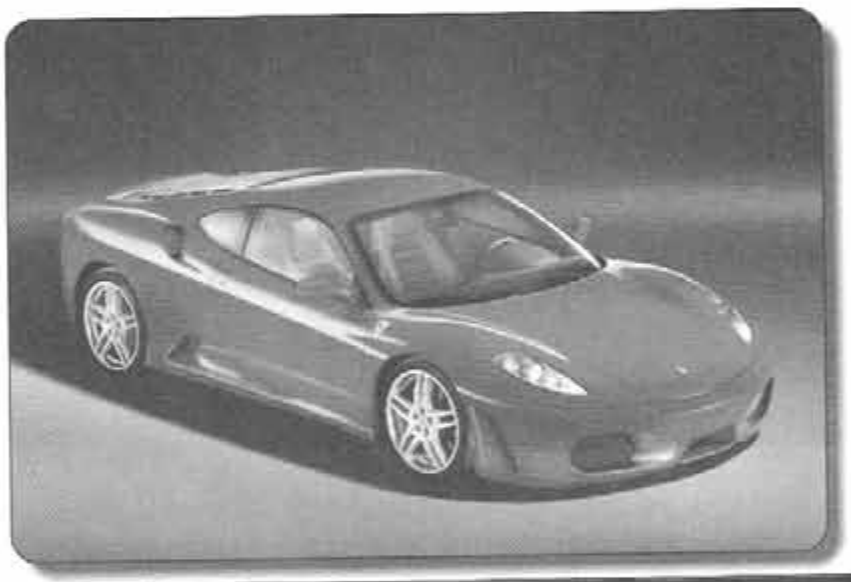

Gregor Kovačič, 1.a TG

Valentino Rossi- Yamaha M1

Katerikoli serijski motocikel je nemogoče primerjati z Rossijevo Yamaho M1 za dirke motoGP. Dirkalnik M1 je Yamahin tehnični briljant - divji konjič kralja motociklizma. A pravila igre poznajo zgolj najboljši.

Valentino Rossi in Yamaha v razkošju praznujeta sezonsko zmago. Dosegla sta cilje, ki sta si jih zastavila pred dvanajstimi meseci ob prihodu Valentina v Yamahine vrste. Z veliko mero treninga in znanja je v letošnjem letu dokazal, da pilot lahko ogromno prispeva k zmagi. Valentino je po dolgih letih Hondine prevlade letos uspešno premagal konkurenčno Hondo in dokazal, da je Yamaha YZF-M1 lahko najhitrejša v kategoriji motoGP.

Pet za štiri

Nestrpno čakanje, ko se voznik usede na motor, pri razvoju katerega sta sodelovala letošnji svetovni prvak Valentino Rossi in tehnik Jeremy Burgess, je popolno. Vendar za stvarjenje tako uspešnega motocikla seveda nista bila dovolj zgolj dva člana. Pri razvoju M1 je sodelovala cela skupina tehnikov, inženirjev in mehanikov, ki so svoj trud in ure in ure dela vložili v snovanje, izdelavo ter izboljšavo motocikla. Yamaha je januarja preteklo leto petventilski pogonski agregat zamenjala za štiriventilskega, katerega lastnosti se lahko primerjajo s tistim iz Kawasakija ZX-RR, a Yamahinega odlikuje kompaktnejši izgled. Ko se zažene agregat, se iz izpušne cevi agresivno spusti močan zvok čistih konjskih moči, katerih, verjemite, Yamahi ne primankuje. Potem pa previdno menjaje v prvo prestavo in izpust sklopke. M1 se brez "cukanja" premakne. Iz boksa se zapelje kot navaden cestni motocikel - elektronsko omejeni vrtljaji ob zapuščanju boksa ne presežejo številke 5800. Sledi pa druga prestava in konec blokade.

Tričetrt ure jezdenja na divjem konjiču

M1 je med umirjenim dodajanjem plina presenetljivo uglajena. No, glede na to, da ima moči za kar 240 konjičkov. Ob odločnem obratu ročice za plin pa...berite naprej. Vožnja po idealni liniji dirkališča je otroško preprosta - M1 ne uhaja iz linije niti pri večji hitrosti. Prav zares se pozna, da je imel pri snovanju prste vmes Valentino Rossi. Pred lansko dirkaško sezono je Rossi prvič sedel na Yamaho M1 in novinarjem priznal, da dirkalnik sicer ni bil slab, a današnji zmagovalni in izpopolnjeni Yamahi M1 zagotovo ni segel do kolen. Slednja ima močnejši in kvalitetnejši agregat z izboljšanim menjalnikom, boljše podvozje, zavorni sistem Brembo s karbonskimi zavornimi koluti - ta je vreden zaupanja. Najvažneje, kar je bilo odpravljeno, je bilo predvsem neprijetno in moteče zdrsavanje zadnjega kolesa pri pospeševanju iz zavoja. Kljub občutno močnejšemu agregatu. Ta je dobil dodatno obratno vrtečo se utež - valj, ki je vezan na glavno gred in menjalnik - za zmanjševanje vibracij in mirnejše delovanje. Zakaj 45 minut jezdenja na tako divjem konjiču, je lahko hudo naporno. Prav zares ga lahko primerjamo s kraljico avtomobilizma F1.Agregat med vožnjo enakomerno oddaja moč in vzbuja občutek obvladljivosti. Tudi pri 15.000 vrtljajih na minuto.

Marko Bohte, 2.bE

VIRI SLIK

http://www.novomesto.si
http://www.google.com
http://www.worldmusic.net
http://www.sc-nm.com

The TG Times
Der TG Spiegel

Hello to all the readers of The TG Times & Der TG Spiegel!

Instead of some boring sentences of how to be good and successful and happy, I would just like you to read the following lines and try to think about their message:

Take the time to be nice- it leads you to happiness.
Take the time for dreaming- it leads you to the stars.
Take the time to love and to be loved- it is a privilege of Gods.
Take the time and look around- a day is too short to be selfish.
Take the time for laughter- it is the music of the soul.

An old English prayer

Darja Marjanović, prof.

Das Interview mit dem Schuldirektor Štefan David

Bei Gestaltung der Beilage von der Schulzeitung »Tegi« hat es sich eine Idee gebärt, dass wir ein Interview mit einer einflußreichen Person durchführen. Wir haben so unseren Schuldirektor Stefan David gewählt. Wir haben aber mit ihm in Muttersprache gesprochen.

Matej: Die Schulen geben heutzutage immer mehr Bedeutung an Fremdsprachen. Können Sie das Fremdsprachenwissen von Schülern heute und vor zehn Jahren vergleichen?

Schuldirektor: Heute ist Slowenien ein Mitglied der EU und die Fremdsprachen sind neben den Fachwissen an den ersten Platz gekommen. So werden Fremdsprachen durch die Zeit in allen Lehrplänen erscheinen. Auf jeden Fall hat sich das Wissen von Fremdsprachen durch die Zeit sehr verbessert.

Gasper: Welche Fremdsprachen haben die Schüler am Anfang gelernt? War im Vordergrund Englisch oder Deutsch?

Schuldirektor: In früheren Zeiten, in Jugoslavien, hat man nicht so viel Betonung an Fremdsprachen gegeben. Englisch und Deutsch kommen später in Lehrpläne, in 80-er jahren.

Matej: Auf den Schulen lernen immer wenige Schüler als erste Fremdsprache Deutsch. Was sagen Sie über dies? Warum geschiet das?

Schuldirektor: Manchmal haben wir uns mehr auf Deutschland gebunden und so war deutsche Sprache die wichtigste Fremdsprache in Slowenien. Slowenien hat sich bis heute immer mehr dem Ausland geöffnet, so ist auch englische Sprache wichtiger geworden, weil sie größeres Sprachgebiet deckt.

Gasper: Welche Bedeutung geben Sie den Fremdsprachen?

Schuldirektor: Natürlich ist das Wissen von Fremdsprachen heute von großer Bedeutung. Wenn ich mich züruck erinnere, haben wir als Studenten aus russichen oder deutschen Büchern gelernt.

Matej: Als Direktor vom so großen Schulzentrum müssen Sie auch welche Fremdsprache sprechen. Welche sind das?

Schuldirektor: In der Jugend habe ich Deutsch und Russich gelernt. Ich behersche sie nicht ganz aber ich verstehe sie naturlich.

Gasper: Verwenden Sie während der Arbeit Fremdsprachen?

Schuldirektor: Ja, während der Arbeit verwende ich naturlich auch Fremdsprachen. Oft hilft mir dabei ein Übersetzer.

Matej: Welches ist Ihrer Meinung nach das Ding bei den Fremdsprachenkenntnissen, bei denen Sie sagen können, dass Sie die Sprache beherschen?

Schuldirektor: Für mich kann ich das nicht so genau sagen, weil ich keine Fremdsprache beherrsche. Auf jeden Fall ist sehr wichtig, die Sprache allein, aber etwas anderes ist natürlich die Umgangssprache. Es gibt sich immer sehr viel Aufmerksamkeit bei verschiedliechen Unterzeichnungen von Vertragen. Bei den muss man immer sehr genau den Text durchlesen und alles richtig verstehen.

M a t e j :
Heutzutage fordern die Arbeitgeber immer mehr Berufsqualifikationen. Was denken Sie, was für eine Rolle spielen die Fremdsprachen dabeir?

Schuldirektor: Die Arbeitgeber haben immer mehr Forderungen. Gewöhnlich wird es nach einem Diplom, Computer- und Fremdsprachenkenntnissen gefragt.

Gasper: Welche Sprachen haben Ihrer Meinung nach die wichtigste Rolle in EU?

Schuldirektor: Das sind Spanisch, Italienisch, Deutsch, Französisch und natürlich Englisch. Immer wichtigste Rolle bekommen dabei auch osteuropäische Sprachen, z.B. Russisch.

Matej: Was meinen Sie über die Einführung von der »internationalen Klasse« auf unserer Schule?

Schuldirektor: Das sind erfolgreiche Experimente, z. B. am Gymnasium Bezigrad in Ljubljana. Das ist auf jeden Fall gut, weil Slowenien am Konvergenzpunkt von internationalen Wegen liegt und sind so die Fremdsprachen sehr wichtig. Auf jeden Fall haben Schüler aus »solchen Klassen« mehr Fremdsprachenkenntnisse und Erfahrungen. So sind sie besser aufs Studium im Ausland vorbereitet.

Gasper: Was meinen Sie über den Austausch von Schülern aus deutschsprachigen Ländern (Österreich, Deutschland, Tschechien und Ungarn)?

Schuldirektor: Auch das ist ein Projekt der EU, das Mobilität heißt. Auch dieses Projekt führten wir an unserem Schulzentrum ein. Am Anfang wurden im Projekt nur unsere Studenten einbezogen, jetzt machen auch die Schüler dabei mit. Diese Projekte sind vor allem so wichtig, weil wir uns reisen lernen, weil die Wege immer kürzer sind und weil so die Wege des Schülers nicht nur in Slowenien begrenzt sind.

Matej & Gasper: Vielen Dank.

Matej Panjan & Gasper Tisovec, 3.bTG

WHO WANTS TO BE A TEACHER?

by Marjana Pogačnik

When I was a child, we used to play »teachers and pupils« game . I enjoyed immensely playing the role of teacher and much later I became one.

While I was a student at Faculty of Arts I had my own vision of this profession. This is what I wrote more than 25 years ago in one of my assignments:

If you want to be a good teacher you should demonstrate certain qualities. You need to create a good image and a positive impression so that pupils will like you.

First of all, you should pay attention to your manner of speaking. You should speak clearly and loudly enough so that everybody can hear and understand you. Of course, you must speak without dialect differences for which you might be criticized or laughed at. Pupils cannot write down the most important points if a teacher speaks too quickly.

Secondly, you must have a certain way of explaining lessons, rules, etc. You should always repeat and emphasize the crucial points of your lectures. Give good examples and do not be too abstract. But even a better way is if you give examples and pupils find the conclusion or the rule by themselves.

As far as relationship between teachers and pupils is concerned you should call pupils by their first names to create a cosier atmosphere.

You should also understand that pupils cannot always be prepared and if they ask you not to write a test that day you should do so.

Giving marks is quite a problem. It is difficult to be objective enough. Teachers should always discuss marks with pupils and take their suggestions into consideration, provided they find them objective.

Finally, to be really impressive they must convey a sense of self-confidence, demonstrating it by their manner of speech and by being prepared for the lectures.

Not everybody is born to be a teacher and it is also difficult to create an image of a good teacher. But if you try to be on friendly terms with pupils, discuss problems and marks with them and show them your enthusiasm for teaching, they will like you. +

What do I think and how do I feel after twenty-two years of teaching?

The beginning, twenty- two years ago was extremely difficult. After only one year I wanted to give up teaching. There was so much work to do, 45-minute periods were so long, let alone endless corrections, preparations and last but not least discipline problems, motivation... Students sometimes did not seem to be interested therefore I kept asking myself:" Am I so boring or is it simply teenage problems I have to cope with?" My experienced colleagues helped me a lot and gave me some advice concerning discipline, methods of teaching, but they often said," Don't even let them into the classroom until you've got them quiet."

Generations of teachers have had their priorities straight: first discipline, then teaching. They have seen

classroom control as probably their most urgent task. I do think discipline is terribly important but only as a means not as a goal.

Despite the hundreds of personal encounters we have in our classrooms, we work on our own, which means we have a certain degree of autonomy. This is one of the advantages in this job.

The classic constellation in teaching is teacher "confronting" a class, which might be difficult sometimes and you often feel when you face problems that you are on your own.

What about the sanctity of the classroom? What happens there is not much of a secret, because ultimately the school will know about it through unofficial channels of communication. The stories that go through such channels add up to a teacher's reputation.

What is the reputation I have acquired?

I am not the strictest of all teachers and I like a lot of humour in my classes, yet sometimes I am moody. I am enthusiastic; try to be fair and impartial. But there is something I really loathe in my classes, and that is cheating (my students know this very well).

In conclusion I can simply say that the art of teaching is not only a source of professional esteem but also one of enjoyment.

People who have not taught can have little idea of what it is like to have taught well.

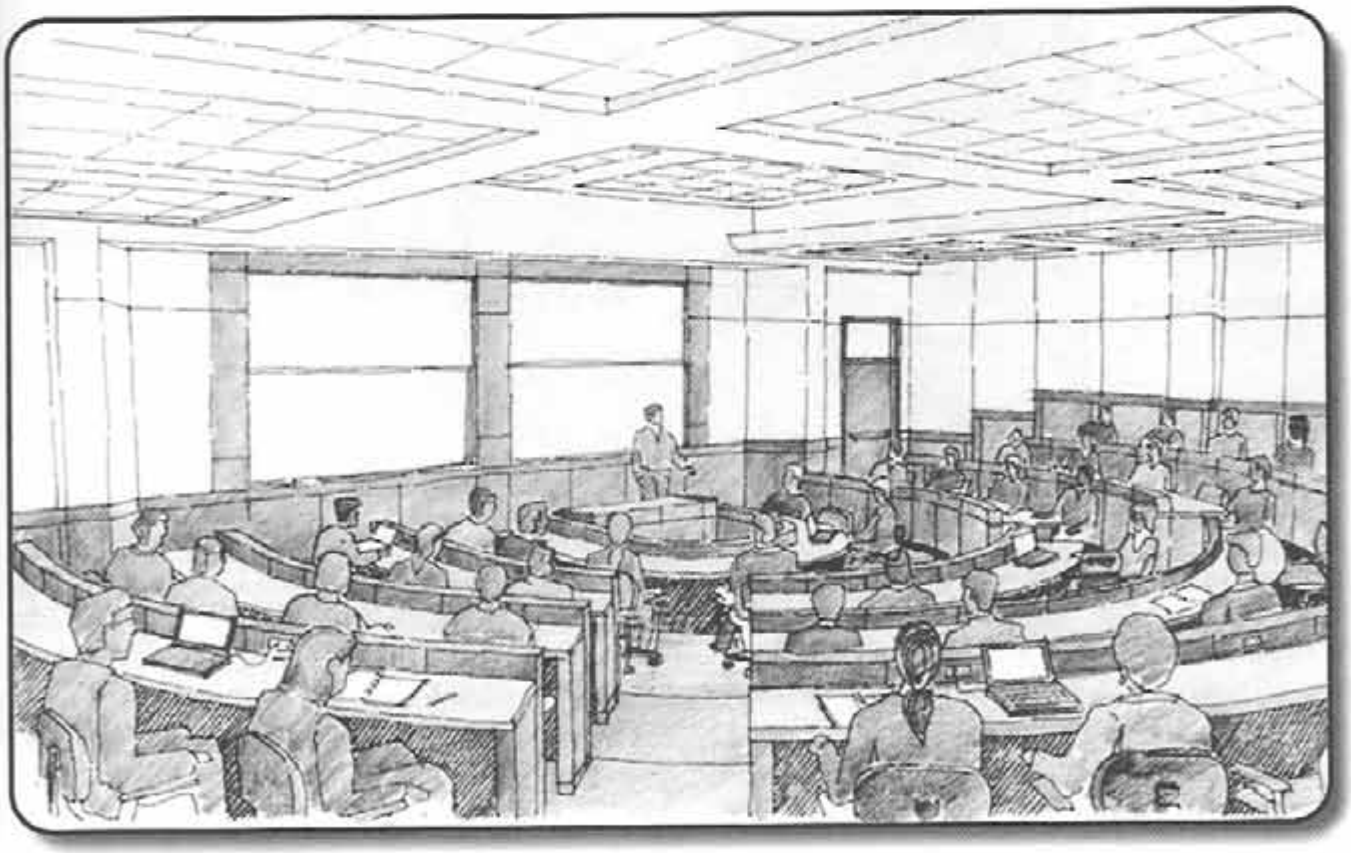

A CONTEST IN CELEBRAT
APRIL 23 (SHAKES

Students have been invited to respond to the invitation by the Special interest Group for Literature and Culture to celebrate **WORLD BOOK DAY on April 23.** The contest has been divided into four categories:

1. primary school-lower level
2. primary school-higher level
3. **secondary school- Students are expected to write a short composition in English, 70-100 words**
4. university

And the topic? They decided to stimulate students' imagination with the following picture:

With a book, we open doors into a world, or worlds, different and known, friendly and familiar or exhilarating, colourful and reserved. The compositions should therefore talk about such doors, or doors of a different kind, about what is behind them, or about the one turning the doorknob.

In each individual category, three of the best compositions will be awarded a prize at the final performance in Maribor, April 22, 2005.

Three of our students : Ina Parkelj, 1.bTG, Barbara Markelc, 2.bTG in Dominik Grubar, 3.bTG have sent their contributions. Good luck.

mentorica: Marjana Pogačnik

ON OF WORLD BOOK DAY, SARS'S BIRTHDAY)

Surprise, surprise ...

What happens when you come to a very big, old and scary door full of rust? It sounds scary, doesn't it? But imagine that this very door belongs to a very rusty house and legend has it that there are ghost haunting there. What is more: the house lies in a very dark, mysterious forest.
And if that is not terrifying enough, your older brother bets, that you do not dare to go there and open it. You certainly have to show him that your not a coward, so you accept the bet and go for it.
You approach the door and you are afraid to breathe, becouse you think it is too loud. You are starting to sweat but you take all the courage you have and push the door-handle. You hardly open it and there you see...
Four little kittens playing with each other!

Ina Parkelj, 1.bTG

Abandoned thoughts

Sun's rays were shining warmly in that spring morning. The door was gently awoken. It was surrounded only by silence and it had known nothing else for ages. It was an old oak-wood door in an abandoned house. Nobody lived there. It forgot human touch and as many mornings before it craved for inhabitants. Only they had the ability to open it. And that was all it wanted, all it could think about. To hear laughter, to feel a hand on the handle and to have a purpose. "I just want to be opened...", the door said. But nobody heard.

Barbara Markelc, 2.bTG

A step beyond our daily routines

A stressful day, sleepless nights,
worries in my head, destroying my cells,
the daily routine is driving me insane.

We all wish to have some peace, to have some kind of door to walk through and erase our troubles. Stepping inside is to take on a crusade for better life. Maybe some day we will all find peace and prosperity, world without wars and famine, racism, sexism and other prejudice. Therefore I call upon you:

Open the door so I walk inside,
Close my eyes and find my place to hide.

Domink Grubar, 3.bTG

Warum Deutch?

**Der Mensch ist stark,
der Supermann ist stärker,
das Wort ist am stärksten.**

Das Wissen bringt uns den Fortschritt,
aber die Sprache bringt uns Freu(n)de!

Deutsch = Leben=
besseres Zusammenleben.

*Mensch mit Deutschkenntnissen
gibt der Gesellschaft mehr!*

Getting older

All people are getting older. We cannot stop the time, but we can see the world from a different perspective. We can enjoy life we have or feel sorry because we are getting older. Is it really so bad to be older?

There are advantages and disadvantages to getting older. Firstly, when you are young, you spend a lot of time at school or at home studying. But when you are older you can spend your free time as you want. It is easier because you have a driving licence and can go wherever you want. Parents probably live somewhere else and don't watch you 24 hours a day. You have your own money, you are more independent and free. But there are disadvantages, too. Once you have your own family, you can't go out with your friends and have parties every weekend. You must pay bills for your house, electricity, water,...You have to be more responsible, know how to react in different situations, work hard to get enough money for a living. You might lose all your friends you used to have when you were young. There is a proverb that says: when you are young, friendship comes like a spring, like the wonder of beauty, like a secret of birth; but when you are old, it's like an autumn flower, but still beautiful.

To sum up, you must enjoy every moment of your life because life is too short to waste it away. Make yourself happier with doing things you can. If you are saying to yourself that you are old, then probably you will become old. You can get older physically but not necessarily mentally. You must always think positive and stay a little child forever.

Urša Zadnik, 1.aTG

My future career

Well, this is one of the interesting questions in my life. What do I want to do when I finish my study. At this point of life I don't have a clue what I want to become. I don't know why but I just can't make up my mind. The only thing that I love to do is to go out and play sports. Playing football is my favourite and because of that I visit trainings three times a week. Maybe one day I'll become a teacher of gymnastic. There's nothing wrong with that, accept one little problem and that is getting to that point of education. When I was younger there were no problems with that kind of important questions but then in the last year of schooling in primary school it suddenly hit me. I was very confused but finally I decided for the secondary school and I'm happy with it because now I have two years more to decide. Besides that I'll have more options to advance my studying and then find a good career whatever that will be.

Me and my mother have talked about my future career several times and she gave me some useful tips which I'm thinking over again and again or at least I should. She never forced or talked me into any kind of school she thinks it will be best for me. When I introduced my parents to the idea of going on the secondary school they weren't upset they just told me that I'll have to study hard if I wanted to succeed.

I'm extremely happy with the decision I made, but I think that the decision we had to make in the primary school is far too big and far too important for a four-fifteen years old children. I just hope that some day I'll have a good career a beautiful wife, children a comfortable home and a dog. That is all I want to have and I'll do my best to make it happen.

Miha Župan, 2.cTG

MEIN TRAUMBERUF

Mein Traumjob ist _____(HRELRE) zu sein in der Grundschule. Das ist gar einfacher Job für mich. Zuerst möchte ich _____(VESTTÄUINRI) zuende machen und dann eine _____(RTIUMPAKK) im Kindergarten oder in der Grundschule machen. Das Praktikum ist eine gute _____(LNDUAGERG) für die Arbeit.

Gašper Tisovec, 3.bTG

MEIN TAGESABLAUF

Mein Wecker klingelt um fünf Uhr dreißig. Ich stehe um fünf Uhr fünfunddreißig auf. Dann frühstücke ich um fünf Uhr vierzig. Ich esse oft Müsli oder ein Butterbrot und trinke Kakao. Um fünf Uhr fünfundfünfzig gehe ich aus dem Haus. Ich fahre mit dem Bus zur Schule.

Ich bin in der Schule von sieben Uhr zehn bis zwölf Uhr fünfundzwanzig. Ich habe große Pause um 10.30 Uhr. Die Pause dauert zwanzig Minuten. Ich esse einen Apfel oder ein Joghurt.

Ich bin Klarinettenspieler. Ich habe Übungen jeden Tag von halb eins bis drei Uhr. Ich fahre nach Hause mit dem Bus um drei Uhr ab.

Ich arbeite die Hausaufgaben von vier Uhr bis fünf Uhr. Später lese ich und sehe bis zehn Uhr fern. So um 22.00 Uhr gehe ich ins Bett.

Aleš Cvelbar, 1.aTG

MODELLBAU

Der Modellbau ist ein Hobby, das sehr teuer ist. In der letzten Zeit hat der Modellbau große Popularität. Bei diesem Hobby kann man Schiffe, Autos, Boote, Flugzeuge oder Helikopter herstellen. Der Modellbauer muss genug technisches Wissen besitzen sowie viel Geduld und starke Nerven. Ebenso muss jeder Modellbauer seine eigene Werkstatt haben. In der Werkstatt gibt es mehrere Maschinen, ein Pult, einen Tisch, einige Regale und feines Werkzeug. Die wichtigsten Werkzeuge sind:

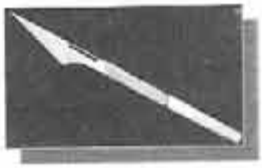

das Messer zum Schneiden

der Klebstoff zum Kleben

das Schleifpapier zum Schleifen

der Hammer zum Hämmern

die Schere zum Schneiden

die Zange zum Anfassen

die Säge - zum Sägen

der Schraubenzieher zum Schrauben.

Alle Modellbauer kaufen im Modellbaugeschäft ein. Dort können sie verschiedenes Werkzeug kaufen. Man kann dort auch schon gefertigte Teile kaufen. In Slowenien gibt es nur wenige Modellbaugeschäfte. Der Grund dafür ist die kleine Anzahl Modellbauer.

In Novo mesto gibt es den ARK (astronavtsko raketarski klub) Apollo. Dort befassen wir uns mit der Herstellung von Raketen. Jeden, den dies interessiert, kann sich unsere Raketen dort anschauen.

Um einen Besichtigungstermin zu vereinbaren, wendet euch bitte an den Autor dieses Artikels.

Bis zur nächsten Ausgabe unserer Schülerzeitung Tegi!
Macht's gut!

Marko Pirc, 1.aTG

EIN KLEINES LAND FÜR EINEN GROßEN URLAUB

Slowenien ist ein sehr schöner kleiner Staat. Es liegt auf der Sonnenseite der Alpen und ist ein junger Staat. Unser Staat hat eine alte Kultur und eine fantastische Landschaft.

Zwei Millionen Bewohner leben auf 20.256 km2. In Slowenien sprechen fast alle zumindest eine Fremdsprache.

Die Landschaft ist grün, grün und noch einmal grün. Es gibt viele Wälder. Von den Alpen zum Mittelmeer, von der Pannonischen Tiefebene zum Karst. Die Küste hat viele Kliffe. Und wir haben auch zwei Salinen. Sie sind ein mehr Museum in Freien als die wahren Salinen. Jede Landschaft hat seine Eigenschaften und Kultur.

Der höchste Nationalpark ist der Triglav Nationalpark. Der Triglav, der höchste Gipfel der Julischen Alpen, ist zwar nicht so hoch. Aber er ist der höchste Gipfel auf der Balkanischen Halbinsel. Unter der Erde liegen Karsthöhlen, von denen einige weltbekannt sind: Grotte von Postojna, Grotten von Škocjan (in den Grotten lebt der Grottenolm).

Die Flora und die Fauna sind bunt. In Slowenien leben viele Vogelarten.

Die Täler sind etwas Besonderes. Ich denke, dass das Soča-Tal am schönsten ist. Die Sportzentren sind auch weltbekannt. Zum Beispiel: Planica, Kranjska Gora, usw.

Es hört sich wie eine Übertreibung an, aber kommen Sie lieber. Wir werden Ihnen alles zeigen und erklären! Klein zu sein ist schön, und Slowenien auf der Sonnenseite der Alpen ist genau das.

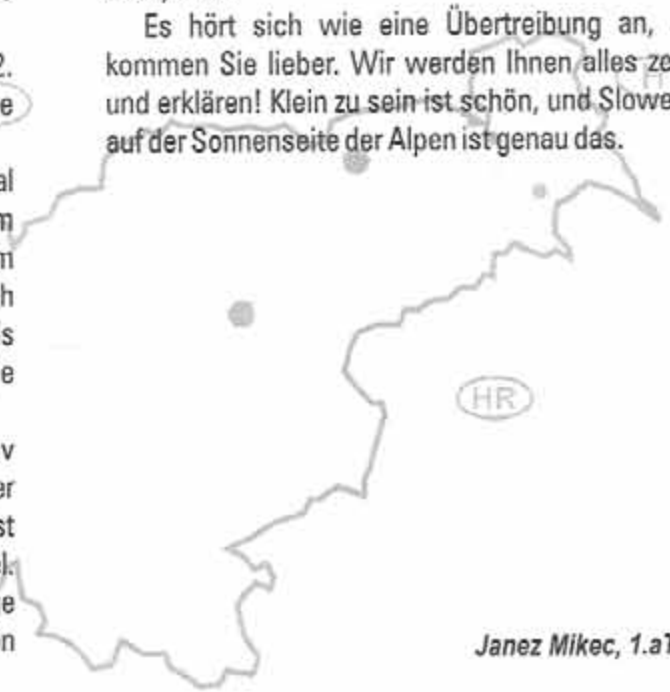

Janez Mikec, 1.aTG

der Karst = the karst
die Küste = beach
die Halbinsel = peninsula
die Karsthöhle = karst cave

PROJEKTWOCHE: »Pomladni dan 2005«

SEHENSWÜRDIGHKEITEN UND KULTUR VON NOVO MESTO

SEHENSWÜRDIGHKEITEN

DER HAUPTPLATZ

Der Hauptplatz ist ein Beweis, dass die Stadt Novo mesto in der Vergangenheit wirtschaftlich sehr stark war. Da befanden sich die Häuser von reichen Handelsleuten. Bis heute erhielten sich hier viele Arkaden. Hier steht noch heute der Kette Springbrunnen.

DAS RATHAUS

Das Rathaus steht in der oberen Hälfte der Objektreihe, die Ostseite des zentralen Teils des Hauptplatzes bilden. Gebaut wurde es von Josip Olivo im Jahre 1905, an der Stelle, wo zuvor das alte Rathaus stand. Vor dem Rathaus stehen heute die Statuen von Dragotin Kette und Janez Trdina.

»BREG« IST EIN KULTURDENKMAL

»Breg« ist eine der höchstmalerischen Sehenswürdigkeiten der Stadt Novo mesto. Die Häuser haben ihre Fundamente in den Felsen auf der Spitze des steilen Hanges über dem Fluss Krka. Hausfrauen von »Breg« vermieteten Wohnungen an die Schüler des Gymnasiums Novo mesto bis zum 2. Weltkrieg, deswegen bekammen sie den Namen »Studentenmütter«.

DER FLUSS »KRKA«

Der Fluss Krka ist einer der schönsten Naturelemente, die Ansicht der Stadt Novo mesto prägt. Er blieb bis heute das Erkennungssymbol der Stadt Novo mesto. Die Krka ist einer der typischsten Flüsse der Region Dolenjska.

DIE KAPITELKIRCHE DES HL. NIKOLAUS

Die Kapitelkirche, die zu den schönsten und interessantesten Architekturdenkmälen in Slowenien gehört, und die wegen ihrer dominanten Lage die Stadt Novo mesto prägt, ist heute zweifellos das älteste Gebäude und Kulturdenkmal in der Stadt. Die jetztige Kirche besteht aus drei Teilen: dem Kirchturm, dem Kirchenschiff und dem Presbyterium unter dem sich die Krypta befindet..

DIE BRÜCKE BEI »KANDIJA«

Diese genietete Konstruktion, die den Fluss Krka in einem, 75 langen Bogen überquert, gehört zu den seltenen und ältesten Konstruktionen dieser Art in Slowenien.

DAS SCHLOSS »OTOČEC«

Das Schloss Otočec liegt auf einer Insel des Flusses Krka. In Geschichtsquellen wird das Schloss bereits im Jahr 1252 erstmals erwähnt. Mit seiner Lage auf der Insel mitten auf dem Fluss Krka, mit dem schönen Park ist eines der malerischsten Ambiente in Slowenien. Im Schloss befinden sich heute ein Hotel von hohen Kategorien mit einer Qualität und die Originalität der hiesigen Schlossküche.

KULTUR

DAS MUSEUM DER REGION

Das »Dolenjski muzej« ist 1950 einer Initiative des damaligen Museumsvereines zufolge gegründet worden. Im Museum werden heute über 22.000 Museumsgegenstände aufbewahrt, 3.000 davon in ständigen Ausstellungssammlungen.

DAS HAUS VON »BOŽIDAR JAKAC«

Im Haus von Božidar Jakac werden 828 Bilder und Zeichungen des Malers Božidar Jakac.

DIE BIBLIOTHEK »MIRAN JARC«

Die Bücherei »Miran Jarc« wurde am 8.2.1946 gegründet. Heute haben wir eine neue moderne Bibliothek.

Urša Zadnik, 1.aTG

BERLIN 30 JAHRE SPÄTER

EIN US-AMERIKANER BERICHTET:

Bis 1962 war ich in Berlin Offizier bei der US-Armee, jetzt, nach 30 Jahren, komme ich wieder zurück. Nicht als Soldat, sondern als Journalist.

In 30 Jahren ist viel passiert. Bis 1990 ist man durch die DDR nach Berlin gefahren. Dieser Staat existiert nicht mehr. Deutschland ist nicht mehr geteilt und zwischen West- und Ost-Berlin gibt es keine Mauer mehr. Sie hat bis Dezember 1989 den Staat in zwei Teile geschnitten.

Ich fahre zuerst zum Brandenburger Tor, dem Symbol für die deutsche Einheit. Früher war hier die Mauer. Heute kann ich durch das Tor gehen und bin dann auf der Straße, "Unter den Linden". Hier findet man berühmte Gebäude des alten Berlins: die Humboldt-Universität, die Deutsche Staatsoper, die Neue Wache, das Museum für deutsche Geschichte u.a.m. Geht man weiter, kommt man zum Alexanderplatz, einem Zentrum Alt-Berlins. Hier war auch das Zentrum Ost-Berlin. Der Platz war nach dem Krieg völlig zerstört. Man hat ihn neu aufgebaut. Für einen Westbesucher ist die Architektur des Sozialismus ungewöhnt. Die Häuser sind sehr groß, ohne Farbe, mit wenig Fantasie gebaut. In den Geschäften kann man jetzt alles kaufen und das Leben auf dem Platz ist nicht mehr so grau wie früher. Aber ein Zentrum wie im Westen ist der Alexanderplatz noch nicht. In einem Cafe treffe ich einen Mann. Er sagt:"Wir haben endlich unsere Freiheit, können frei reisen, und die Geschäfte sind voll mit Waren. Das ist gut so, aber nicht alle können die Reisen und die Waren bazahlen. Viele Leute sind arbeitslos oder verdienen sehr wenig."

Das bringt natürlich sozialte Probleme. Und die merkt man auch. Die Atmosphäre auf dem Alexanderplatz ist nicht sehr optimistisch. Ich möchte verglrichrn und fahre zum Ku'damm. Diese weltberühmte Einkaufsstraße mit den vielen Cafes war das Zentrum West-Berlins und ist heute das Zentrum des neuen Berlin. Das Leben hier ist bunt und interessant, aber auch nervös und hektisch. Hier treffen ganz verschiedene Leute zusammen und alle leben ihren Stil: in den Cafes sitzen Reiche neben Armen, Jugendliche neben Rentnern, Deutsche neben Ausländern, Bürger neben Künstlern, Punks neben Geschäftsleuten. Diese Gruppen haben alle ihre verschiedenen Interessen und das bringt natürlich Konflikte. Für den Studenten Dirk ist das kein Problem: "Wir in Berlin sind sehr tolerant: jeder kann machen, was er will." Viele West-Berliner sehen das aber ganz anders. Eine Frau meint: "Seit der Vereinigung kommen immer mehr Menschen in die Stadt. Es gibt bald keinen Platz mehr. Die Wohnungen sind knapp und teuer und die Kriminalität steigt." Trotzdem geht es den Berlinern im Westen der Stadt gut. Auch sie haben mehr Freiheit gewonnen. Sie wohnen nicht mehr auf einer Insel in der DDR. Sie können jetzt wieder Ausflüge in die schöne Umgebung Berlins machen. Und das tun sie auch. Jedes Wochenende fahren Tausende an die Berliner Seen.

David Merlin und seine Kusine, 1.aTG

20th century

The most terrifying events of the 20th century

20th century is a long period of time, so it is hard to mention all sad events. In my opinion it starts with the first world war. There were a lot of people killed during that time and the world, especially Europe, was never the same. After that there were gangsters ruling the USA in the twenties and thirties. At the same time alcohol was forbidden. In Germany the Nazis came to power. The period which marked the 20th century the most started- world war two. The most important moment hen was the D-day when the allied forces attacked the German soldiers on the French coast. A few years after the war was over nothing special happened in Europe because it was in a big mess. However, this was a golden time for the USA. They were developing very fast and the technology had a lot of improvements. But, as they say nothing last for ever, so the USA also entered a few wars. The first was a cold war with USSR, which was very dangerous because of a possible use of nuclear weapons. Then there was Vietnam and many years later also Iraq. In April 1986 another tragedy happened: a nuclear power plant in Ukraine blew up (at that time I was born, too- which was not bad). Later, in 1991 Slovenia became independent, our life standards went up and now, here we are.

Andrej Kapš, 4.aE

The greatest event of the 20th century

In my opinion the greatest event was when the first man stepped on the Moon. For centuries people thought that something like that was impossible, but the Americans did it. Because of big improvements of modern technology they were then able to build a space rocket that could take them to the Moon. It was a big defeat for the Russians because those two nations were competing who would be the first to step on that planet. The first man walking on the Moon was Neil Armstrong and the whole world was watching him on TV, saying these words: "This is a small step for a man, but a giant leap for mankind." The mission succeeded without any problems and the whole crew of Apollo arrived back to the Earth safely. Since then science and technology have improved a lot and NASA has already done many new projects (sending satellites to the Mars,...) I think that discovering and studying the space and other galaxies around us is very important especially to defend ourselves from asteroids and comets that could put us into danger. The only problem is that this kind of missions cost a lot of money which is very hard to get.

Dejan Šuštar, 4.aE

The most important invention of the 20th century

You may say that this is a great advance for a human society in search for something new and better. It is Sputnik, a satellite, which was launched by the USSR in 1957. This launch was followed by another with a human travelling into unknown- Neil Armstrong stepping on the Moon for the first time. Electronics has changed our lives completely from a simple telephone to wireless conversations, to computers and the Internet; from big vacuum cleaners to transistors and integrated circuits. Electronic appliances have a big influence especially on young people. In 1945 a group of scientists invented the greatest and the most dangerous invention of the 20th century- the atomic bomb. The scientists worked on the bomb in good faith to stop the wars. Actually, it did stop World War Two, but for the price of thousands people. Moreover, it started other wars. I think it shouldn't have been invented.

Boštjan Meglič, 4.aE

Problems of modern society

One of the major problems of modern society is that people are being replaced in factories by robots. A man who has been working for twenty years all of the sudden loses his job because of a faster, more efficient, stronger worker that doesn't need any food, drink or extra payment- a robot.

Ever since the major breakthrough in electricity people have started to build robots, machines that would work for us and think instead of us. One of the major reasons could be that people are starting to lose the sense of time; everything must be done faster and cheaper and in the way that people would have stopped working by then. A problem comes when an unemployed man loses his job after working for a major company for several years. What to do with people like this, where to put them, how to pay them if they are not working anymore? How can a man survive without a job and how can he support his family?

We should all think about this problem because on one hand it destroys our families but on the other it helps us achieve better work.

Miloš Lakić, 4.aE

One of the biggest problems of modern society is impatience towards other races, people of different religion or sexual orientation, to drugs and diseases. Some people don't like the others who are different from them and they don't like living with them.

Racism is a very big problem all over the world. People who are of other races than the "white" race, especially "black" people and the Indians, are not treated the same as the "whites". For them it is harder to get a job and the consequence of that is that they are poor and can't even live a normal life. A lot of people see "black" people as some kind of criminals.

A big problem, especially with young people are drugs. A lot of youngsters are addicted to them. And in many cases this is the reason why they die so young. In order to buy drugs a lot of drug addicts can even become criminals when they don't have enough money to buy expensive drugs.

The next problem is represented by disease and viruses. There are some viruses which are spreading very fast and are fatal because we haven't found a cure for them yet. Those viruses are the biggest threat to the future of mankind.

Dejan Zoran, 4.aE

There are too many to list, but it would go like this. I think much of modern society problems steam from the past when dinosaurs roamed the Earth and ate little mammals who then conspired against the reptiles and ate all their eggs. And while the dinosaurs probably deserved this, it was when homosapiens-kind first tasted the power of backstabbing, deception and malevolent cunning. With such behaviour firmly implanted into the memetic structure of the primitives, they promptly erected Stonehenge and invented lawyers, who would go on to plague us for the next fifty million years by perpetuating lies such as that order is only possible within law. Another problem, and probably the most basic one, is that people are too willing to accept opinions and rumours as a fact when it is anything else but that. There are people, for example, who believe that the movement of the planets or cards laid out by a man on television somehow affect their social lives and will even go as far as to pa large amounts of money to hear vague, meaningless statements made by conmen wearing funny hats. Verity can certainly not be achieved by popular opinion.

Denis Volk, 4.aE

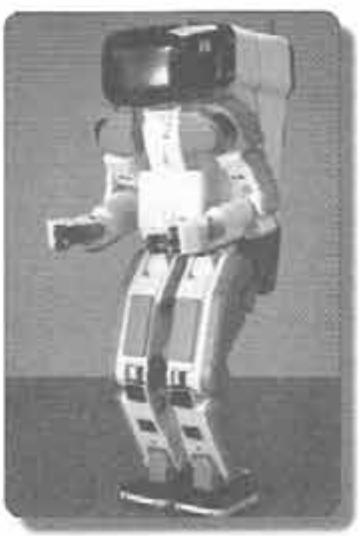

Superstitions

If you see a black cat crossing the road, spit three times over your shoulder, or else you will have bad luck.

- If you see a chimney-sweep, touch your button; it will bring you good luck.
- **Before you write a test, somebody behind you has to spill some water, so it will bring you good luck.**
- When you wake up, step on your right foot, so everything will go perfect that day.
- If a spark jumps out of the fire, there is a danger that jealousy stops by.
- It happens that you say a word or a sentence at the same time as somebody else, then you have to hold each other little finger immediately and make a wish.
- If you sneeze turned to the right, it is promised that you'll get some money; if you're turned to the left, you'll be disappointed.
- It brings bad luck if you leave an umbrella opened in your flat.
- If it happens that you spill wine, it will bring you good luck.
- Happiness in marriage and a long commitment is brought by a broken bottle or glass.

Brigita Božič, 1.aTG

Fairy Tale

Once upon a time there was a king who had three beautiful daughters. His wife died 7 years ago by an unknown illness.

The oldest daughter was very stubborn and greedy. She wanted her father to die very soon, so she would get to the throne. The second daughter was exactly like her older sister, but maybe even more greedy. The youngest daughter was not a bit like her sisters. She would do anything to save her father and his kingdom from her sisters.

Because the old king was aware of his age and illness, he called his daughters to his room: »My lovely daughters, as you may well know by now I am very ill and I may not live much longer, so I will leave the throne to one of you who gets a husband who will truly love you and be faithful to you until the day you die. I will organize a dance for this occasion in 9 days, because I wish you all the best.« The elder sisters were absolutely fond of this idea and ran to their father laughing and hugging him, but Ciara couldn't bear the thought of her father's death. She knew that she couldn't marry some ugly, greedy prince, who would just love her because of the money, but not her and the people of this kingdom. She started to cry and quickly ran out of her father's room.

The next day Ciara was sitting by her window, locked in her room. She was singing, still sad, from the news she heard the day before. Seven little birds heard her and flew into her room. One of them said: "Don't cry Ciara, everything will be alright. We will help you, to see which of the princes are kind and which are not." Ciara was very thankful to the birds, and she immediately went to see her father. She talked to him about her fears, but her father didn't listen to her: "My dear Ciara, I know that you don't get along with your sisters as well as you did before your loving mother died, but believe me, your sisters would never do anything like that to me, because they love me as much as you do, but they are showing their love a bit differently."

Ciara knew that she will not be able to convince her father so she left his room, again very sad. She decided to take a walk, to see farmers with no worries, not aware that their kingdom and beloved king are in trouble. She saw three little girls, probably sisters, running around and laughing and on the bench their parents were sitting looking more in love then ever. This sight brought Ciara back her old memories, when the whole family were happy and cheerful.

When her mother was still alive she and her sisters were best friends. She started to cry again. Everything changed when her mother died. Her father lost all his power and desire to live, he became very ill and wanted to die. Her sisters became greedy and rude and they blamed the village people for their mother's death. But her mother loved the people and they loved her. She sometimes spent weeks in the village not wanting to go home. Actually, she had spent two weeks in one of the villages before she got ill and that's why the sisters blamed the villagers.

When Ciara calmed down a little, she saw a young man working in the field. He was laughing at his younger sister and he looked very nice and sweet. She liked him immediately. But it was getting late and dark so she had to go home. She thought about that young handsome man all night and she knew he would be a perfect king.

In the morning she went to her father and told him about the young man she had seen and fallen in love with. Then she asked him: "Oh, please father you have to give the invitations for the dance to the village people too! I have to meet that man!" Father pleased her and she left the room very excited about the dance. Ciara went to watch that young man every day until the day of the dance. She was very nervous more and more so, with every minute. She was very beautiful, she had a beautiful long, sky blue dress and she wore a beautiful tiara. She couldn't wait for the dance any longer.

The time finally came. She went down to the great hall and joined her father and two sisters. As she was sitting by the throne next to her father, hundreds of young and old men were walking in. Everyone came but the man Ciara wanted so badly to come. A lot of princes and lords were coming to Ciara, asking her for a dance. She danced with them but her eyes were concentrated to the door, no matter how hard princes were trying to

get her attention. It was already 11.30 p.m. and Ciara realized that her prince charming wouldn't come. She ran out of the great hall crying. When she calmed down, she decided to go to the village and find that man. When she came to the village, she saw the light in his house, but she got scared and she turned around to go back to her father. But than seven little birds showed up and gave Ciara some courage. She turned again and walked towards his house.

She knocked on the door. Ciara's heart went crazy. When the man recognized her, he went down his knees and said: "My dear princes Ciara. What did I do, to deserve such an honour? What can I do to help you, my kindness?" "First you can tell me your name, and invite me in, because I am freezing out here," said Ciara. Of course young man invited her in immediately, and said his name was Peter. The princess asked him, why didn't he come to the dance and he said: "Oh, I am very sorry, but I don't have the money to buy myself a suitable outfit. And because my mother is very ill, I couldn't leave my little sister alone with her." Ciara told him the story of her ill father and evil sisters. She even told him, that she was in love with him and she would really like to introduce him to her father. She didn't know that his mother was listening in the next room. When Ciara had finished, Peter's mother came in the room, and ordered her son, to help Ciara and save the kingdom. Peter pleased his mother with happiness, because he really liked Ciara, he even told her, he loved her, too.

Together they thanked Peter's mother and ran to the great hall. When they first arrived everybody started to laugh at Peter, because he was wearing farmers clothes. When the king saw his daughter's selection for the next king, he was very pleased. He knew that the new king had to love village people and Peter definitely did. But the king had to play by the rules he had declared at the start. He ended the dance and asked all three men, that his daughters chose, if they could come to the palace the next day, and they all agreed.

The king dressed himself into a poor, dirty, ragged farmer, whose wife was very ill. Dressed like that, he knocked on the door to the room where the first groom, selected by the eldest daughter was waiting. When the door opened he said: "Please, help me, my wife is..." He was interrupted by the selfish prince: "How dare you talk to me! I don't care what is wrong with your wife! Get out!" And he slammed the door in front of disguised king's face.

The king went to the second door, where his second daughter's groom was. When the door opened, he said: "Please, help me ..." The prince interrupted him even faster than the first prince: "Who are you?" "I am ..." "I don't care who you are, get away from me, and don't you ever dare to came here again! Get out!" The king was very surprised by the reactions of two princes.

He knocked on the third door, with great hopes. The door opened and he started like two times before: "Please, help me! My wife is very ill and I don't have enough money to call the doctor." "Of course, come in. Would you like something ..." Peter hadn't finished yet, when the king uncovered himself. Peter was very surprised when he saw the king, he was smiling when he said: "Oh, you got me well on this one, my king!" They've hugged each other and went to the dining room, where everyone was waiting for the king's decision. Everybody was very surprised when they saw Peter and the king arriving together.

They all set down and waited. For about ten minutes everyone was silent, then suddenly the king said: "After a long thinking I've decided to give my throne to .....Ciara and Peter!"

"What?! How dare you? I'm the oldest, I should get it, not my poor, little sister," the oldest started to yell. In two minutes everybody started yelling at each other, but the king had enough: "Stop! Everyone, be silent! I've made my decision and I'm not going to change it! My lovely daughters, if you don't like that, you can leave. No one is saying you have to stay here. But do it silently, because I'm old and I can not stand the noise!" Greedy sisters were in shock, they never expected their father to decide like that, but they packed their bags and left the kingdom forever.

The very next day Ciara and Peter got married. His mother and sister moved to the castle and they all lived happily ever after.

Ina Parkelj, 1.bTG

SPAß MUSS SEIN

»Was habt ihr heute in der Schule gemacht?«
»Wir haben Sprengstoff hergestellt.«
»Und was macht ihr morgen in der Schule?«
»In welcher Schule?«

Die Muttter schimpft: »Ich sage dir immer, du sollst aufpassen, wenn die Milch übergeht.« »Tue ich doch«, verteidigt sich Sebastian. »Es war ganz genau sieben Uhr zweiundzwanzig.«

Wolfgang und Hansi spielen in der Wohnung Verstecken. Sagt Wolfgang: »Ich verstecke mich im Schrank und du musst mich suchen!« Eine halbe Stunde vergeht. Dann klopft endlich Hansi an die Schranktür und ruft: »Du kannst wieder rauskommen ich habe dich nicht gefunden!«

Der Lehrer erklärt: Ein Anonymer ist ein Mensch, der unbekannt bleiben möchte. Einer in der Klasse kichert. Der Lehrer: »Wer hat da gelacht?« Stimme: »Ein Anonymer«

-»Mutti, wann bin ich auf die Welt gekommen?«
-» Am 18. November, mein Schatz. »
-»So ein Zufall; gerade an meinem Geburtstag!«

Matjaž Resnik, 1.aTG

THE SEAL OF APPROVAL

Rammstein
eine deutsche Hardrock-Band

Bestimmt hast du schon einmal im Radio, im Fernsehen, im Internet oder in einer Zeitung etwas über sie gehört oder gelesen? Vielleicht warst du im Februar auf dem Konzert in Ljubljana.
Rammstein-Band zählt 6 Mitglieder: Der Gruppenleiter heißt Till Lindemann.
Mit ihrer Platte »Sehnsucht, Sehnsucht« hatten Rammstein auch in den USA Erfolg.
Rammstein spielen Hardrock, Musik mit harten Rhytmen und einfachen Harmonien. Sie gelten als wild, provokant, sehr laut, sogar aggressiv. Aber sie sind dabei sehr erfolgreich. Ihre Texte sind oft mehrdeutig, ein Spiel mit der Sprache.
Beispiel im ihren Lied »Du hast«.

»Du
Du hast
Du hast mich (das darf man nich falsch verstehen: nich hassen, sondern das
Wort kommt von »haben«. ...«
Du hast mich gefragt, ...

Noch ein paar Idiome. Weißt du, was sie bedeuten?

- Jemandem das Herz brechen
- Mit dem Herzen sprechen
- Ein Herz quälen
- Ein Herz stehlen
- Ein Herz zum Singen bringen
- Ein reines Herz haben
- Ein Herz aus Stein haben
- Sein Herz fragen
- Ein Kind unter dem Herzen tragen
- Mit dem Herzen denken
- Sein Herz verschenken

Rolih Jernej, 1.aTG

THIERRY HENRY

Nightmare for the goalkeepers

Thierry Henry, the biggest star of FC Arsenal, was born in the gritty Parisian suburb of Chatillon in August 17, 1977. He grew up in Les Ulis, some 25 miles south of Paris.

His father Antoine Tony Henry, who moved to France from the Caribbean island Guadeloupe, was centre forward, and when Thierry was 12, the family was so poor he shared dad's football boots. First he played for many small French clubs and becouse he was very fast coaches were trying to convince him to go to athletics (his uncle was a national champion in 400 m), but he insisted on football and in 1995 he was noticed by the Monaco coaches. In Monaco he played very well and in 1997 conquered the Ligue 1. There he became very close friend with David Trezeguet, also a rising star in France, now plays for Juventus.

In January 1999 Thierry moved to Torino, to Juve for 10,7 million pounds. He played on left wing, but in August the same year Arsenal bought him for fantastic 30 million pounds! In London Arsene Wenger was waiting for him, they both knew each other very well, becouse Arsene was Henry's coach once before, in Monaco.

He put him for a striker and this was probably one of the smartest decisions Wenger ever made. Thierry scored an amazing 27 goals in his first season at Highbury. His career moved up dramaticly. He was a world and European champion with France, something that not every footballer achives.

He won a Premiership League last year and he was best scorer of the League for three years in a row. After 31 rounds this year he already scored 25 times! He was injured in March and he didn't play for almost three weeks and when he first came back on April 2 against Norwich, first thing he did, he scored a hat trick (of course)!

Titi was chosen for the best French football player of the year for two times in a row, he even beat the great Zizou! UEFA put him in top 11 team in every year from 2001 to 2004! Twice he was second best football player of the year, and everybody are waiting when he will have made it to the top.

He is the best player Highbury ever had, and he loves it there. When people ask him if he's thinking of leaving Arsenal, to go to a bigger club (lets be honest, they always think Real Madrid), he always answers: »Why would I leave? I have my paradise at Highbury!«

THIERRY DANIEL HENRY
Nickname: Titi
Date of birth: 17. 08. 1977
Hight: 188 cm
Weight: 83 kg
Position: striker
Club: FC Arsenal
Biggest succes: world (1998) and european (2000) champion
Career: Monaco (1995 1999), Juventus (jan. 1999 jun. 1999), Arsenal (1999 -)

Ina Parkelj, 1.bTG

Quiz

Die Buchstaben vor den richtigen Antworten sagen dir das Lösungswort.

1.Wo spricht man Deutsch?

D) in Deutschland, Österreich, in einem Tail der Schweiz

B) in Österreich, Irland, Russland

F) in Belgien, Portugal, Slowenien

2. Auch in anderen Länderen gibt es Bevölkerungsgruppen, die Deutsch sprechen. In welchen?

K) in Frankreich, Schweden, kroatien, Serbien Spanien

I) in Ungarn, Italien, Polen, England, Nederlande

E) in Frankreich, Belgien, Dänemark, Italien, Polen

3. Die Schweiz besteht aus vielen Kantonen. Aus wie vielen?

Š) 3

Ž) 10

U) 26

4. Wie viele Bundesländer hat die Republik Österreich?

P) 5

T) 9

Z) 1

5. Wie viele Bundesländer hat Deutschland?

S) 16

Q) 8

C) 0

6. In der Schweiz gibt es vier offiziele Sprachen. Welche?

K) Rätoromanisch, Italienisch, Türkisch, Deutsch

C) Deutsch, Französisch, Rätoromanisch, Italienisch

D) Französisch, Deutsch, Italienisch, Spanisch

7. Sprechen Mänschen in Deutschland und Österreich nur Deutsch?

E) Ja

H) Nein

Wie heißt das Lösungswort? _ _ _ _ _ _ _ sprachige Länder

David Merlin, 1.aTG

①

②

③

④

⑤

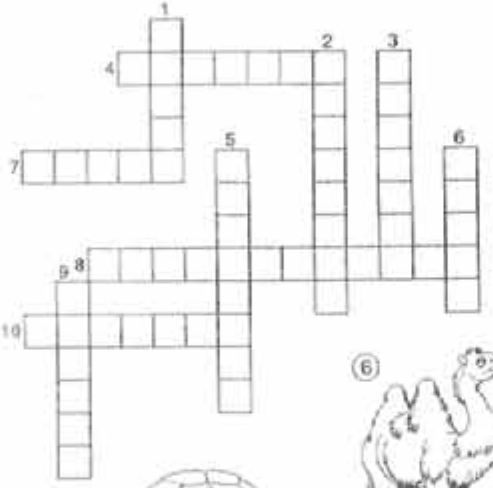
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

⑥

⑦

⑧

⑨

⑩

①

②

③

④

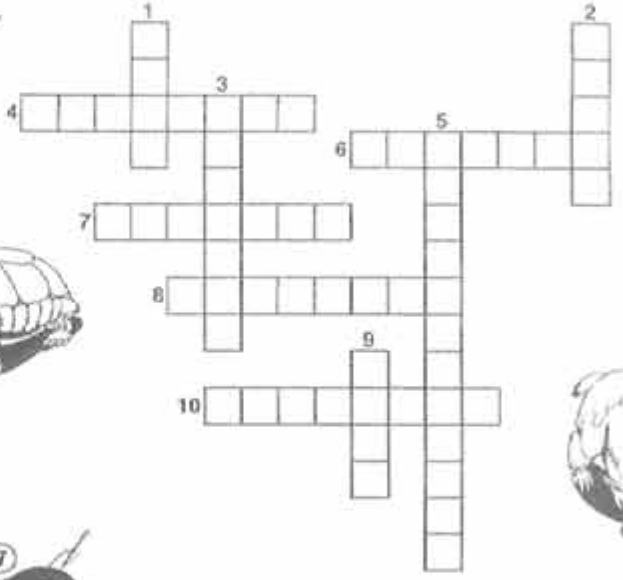
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

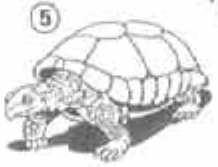
⑤

⑥

⑦

⑧

⑨

⑩

VON WELCHEN LÄNDERN SIND DIE FLAGGEN?

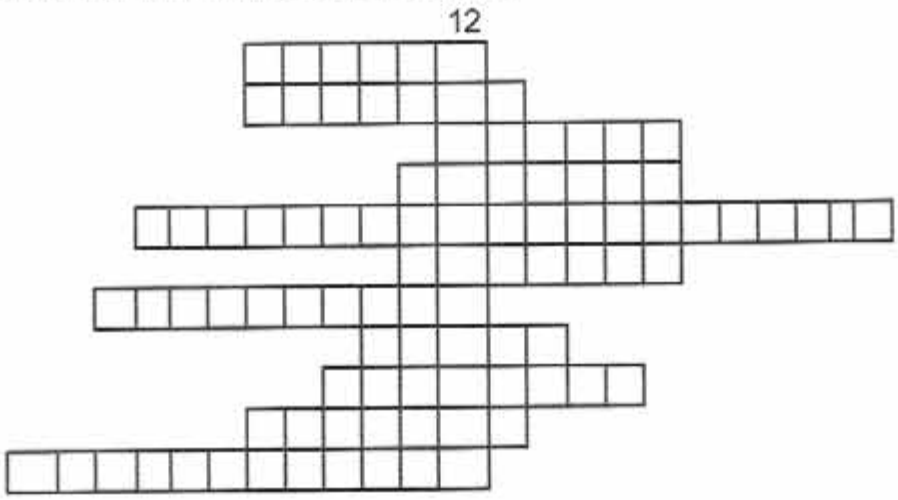

1.

2.

3.

4. 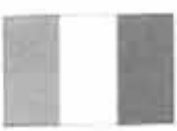

5.

6.

7.

8.

9. 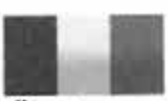
Ä = A

10.

11.

12. Die Fahne von … Zeiche!

Resnik Matjaž, 11A

THE END

ENDE

LEGOLAND
DEUTSCHLAND
LEGO